

II_ Nasza Przestrzeń

01_Powierzchnia

Powierzchnia miasta Poznania

Powierzchnia miasta Poznania wynosi 261,9 km².

Powierzchnię miasta cechuje dość urozmaicone ukształtowanie terenu. Najniżej położonym obszarem miasta jest dno rzeki Warty znajdujące się na wysokości 45 m n.p.m., a najwyższym punktem – Góra Moraska wznosząca się na wysokość 154 m n.p.m.

Rozpiętość granic administracyjnych Poznania:

- na osi północ – południe wynosi ok. 23 km,
- na osi wschód – zachód ok. 24 km.

Powierzchnia miasta wynosi 261,9 km², z tego:

- 37% stanowią grunty stanowiące własność Miasta Poznania,
- 29% pozostaje we władaniu osób fizycznych,
- 25% stanowią grunty Skarbu Państwa,
- pozostałe 9% jest własnością różnych osób fizycznych, organizacji i innych osób prawnych.

Obszar Poznania jest w stosunkowo dużym stopniu zurbanizowany. **Tereny zabudowane oraz zurbanizowane stanowią 49%** całkowitej powierzchni, ponad jedna trzecia terenu miasta ma **przeznaczenie rolnicze (34%)**.

Tereny leśne stanowią 14% powierzchni a **grunty pod wodami 3%** obszaru miasta.

Tereny przemysłowe obejmują 4% powierzchni miasta i zlokalizowane są głównie w północno- wschodniej części (Główna, Karolin), na Podolanach, Junikowie, Wildzie oraz na południe od ul. Hetmańskiej. Najdynamiczniej rozwijającymi się rejonami z funkcją przemysłową są: Antoninek, Starołęka, Podolany.

Tereny mieszkaniowe stanowią 13,4% powierzchni miasta, w tym:

- 5% znajduje się w tradycyjnej zabudowie śródmiejskiej (kamienice) i występują przede wszystkim na terenie Śródmieścia,
- 25% znajduje się w zabudowie blokowej i kwartałowej i są zlokalizowane głównie na obszarze osiedli mieszkaniowych:
 - o w północnej części miasta (Piątkowo i Winogrody),
 - o wschodniej (Rataje),
 - o południowej i południowo-zachodniej (Dębiec, Grunwald).

II_ Nasza Przestrzeń

Koncentracja terenów mieszkaniowych w zabudowie jednorodzinnej występuje;

- w zachodniej części miasta
- południowo-wschodniej części miasta.

Największa dynamika rozwoju funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej występuje na Strzeszynie i Szczepankowie.

Tereny usługowe i komunikacyjne obejmują 13,7% powierzchni miasta.

Docelowy bilans powierzchni na podstawie ustaleń opracowanych i obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (mpzp) oraz w miejscach, gdzie brakuje mpzp wg Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta, przewiduje zagospodarowanie powierzchni na funkcje:

- tereny mieszkaniowe -25,8%,
- zabudowa usługowa, przemysłowa i usługowo-przemysłowa – 10,9%,
- tereny usług sportu i rekreacji, zieleni i wód śródlądowych – 38,2%,
- tereny komunikacji i infrastruktury – 25,1%.

Struktura funkcjonalno-przestrzenna nawiązuje do naturalnych warunków środowiska. Dolina Warty rozdziela miasto na część lewobrzeżną i prawobrzeżną.

W lewobrzeżnej części centrum powstały ośrodki usługowo-handlowe, administracji i instytucji biznesu, a na obrzeżach miasta – nowoczesne obiekty handlowo-usługowe. W śródmieściu skoncentrowane są przede wszystkim ośrodki akademickie, naukowe i kultury.

W prawobrzeżnej części, w obrębie Nowego Miasta znajdują się najstarsze części Poznania: Ostrów Tumski i Śródka. Obszar ten jest bardzo zróżnicowany funkcjonalnie. Przeważają na nim tereny jednolitej zabudowy wielorodzinnej.

Poznań stanowi centralną część aglomeracji poznańskiej. Miasto graniczy z 11 gminami powiatu poznańskiego, w tym z 2 miastami – Luboniem i Swarzędzem.

Poznań pełni funkcje metropolitalne. Są to funkcje charakteryzujące te ośrodki wielkomiejskie, w których występują instytucje reprezentujące sektor usług wyższego rzędu, wykraczające zasięgiem działalności poza granice miasta.

II_ Nasza Przestrzeń

02_Środowisko

Tereny zieleni w Poznaniu

27% powierzchni Poznania zajmują tereny zieleni.

Zasoby zieleni

W 2018 r. w Poznaniu znajdowało się:

- 47 ogólnodostępnych parków o powierzchni 343 ha,
- 116 zieleńców o powierzchni 86 ha,
- tereny zieleni osiedlowej,
- zagospodarowane rekreacyjnie tereny leśne,
- ogrody zoologiczne i dydaktyczne,
- Palmiarnia Poznańska.

Do ogólnodostępnych terenów zieleni zalicza się także:

- miejskie trawniki o powierzchni 313 ha,
- 22 cmentarze,
- 85 rodzinnych ogrodów działkowych (coraz częściej otwartych dla wszystkich mieszkańców w sezonie wegetacyjnym),
- zieleń przyuliczną.

Bieżące utrzymanie terenów zieleni

W 2018 r. Miasto Poznań poniosło łączne nakłady na utrzymanie zieleni w kwocie 8,9 mln zł. Zrealizowano m.in.:

- **„Program ratowania starych, cennych drzew z przyrodniczego i społecznego punktu widzenia oraz nasadzenia nowych w aglomeracji poznańskiej”** – opracowano dokumentację monitoringu rozwoju szrotówka kasztanowcowiaczka wraz z oceną wpływu metod i sposobów stosowanych w latach poprzednich na stan zdrowotny kasztanowców. Dokonano także oceny stanu zdrowotnego kasztanowców i platanów klonolistnych na terenie Poznania wraz z dokumentacją fotograficzną oraz prowadzono cięcia pielęgnacyjne przy 675 drzewach na terenie miasta,
- Zadanie **„Rewaloryzacja Parku Sołackiego”** – wykonano cięcia pielęgnacyjne przy 300 drzewach,
- Program **„Bezpieczne przestrzenie”**, w ramach którego uporządkowano tereny zieleni przy ul. Lotniczej, Piątkowskiej/Szydlowskiej oraz przy ul. Juraszów,
- Zadanie **„Rewaloryzacja zieleni w centrum miasta – park im. K. Marcinkowskiego”**, gdzie posadzono 1 246 krzewów,

II_ Nasza Przestrzeń

- 35 zadań z zakresu bieżącego utrzymania oraz 20 zadań inwestycyjnych zleconych przez jednostki pomocnicze Miasta, na kwotę 1, 9 mln zł.

Tereny zieleni administrowane przez Zarząd Zieleni Miejskiej:

62% – parki

16% – zieleńce

22% – zieleń miejska o nieuregulowanym statusie prawnym

Park Rataje

Kontynuowana była budowa parku Rataje o **powierzchni 13,8 ha** wraz z dodatkową powierzchnią biologicznie czynną wynoszącą 10,5 ha. Park powstaje na dotychczas zaniedbanym, nieuporządkowanym obszarze będącym częściowo nieużytkiem.

W 2018 r.:

- posadzono 306 drzew i 34,4 tys. krzewów, a także trawy ozdobne, byliny, zioła pnącza,
- założono trawniki i łąki kwietne,
- wybudowano alejki parkowe i drogi rowerowe,
- ustawiono ławki, kosze i stojaki rowerowe,
- ustawiono skansen Średzkiej Kolei Powiatowej i wybudowano plac zabaw oraz oświetlenie.

Park Rataje

arch. UMP

II_ Nasza Przestrzeń

Lasy komunalne

W 2018 r. powierzchnia lasów komunalnych wyniosła **2 567 ha** (o 3 ha więcej niż w 2017 r.). Leśna infrastruktura rekreacyjna obejmuje 17 parkingów leśnych oraz 92 obiekty rekreacyjno-wypoczynkowe, które są wykorzystywane do organizacji imprez plenerowych – w 2018 r. odbyły się 182 takie imprezy (o 17 więcej niż rok wcześniej).

W lasach komunalnych wdrożony został system informacji przestrzennej, którego celem jest ułatwienie bieżącej kontroli stanu lasów i śledzenia zmian zachodzących w ekosystemach leśnych przy wykorzystaniu nowoczesnej technologii geomatycznej. System umożliwia podejmowanie szybkich i trafnych decyzji z zakresu gospodarowania, ochrony i prowadzenia nadzoru nad lasami miejskimi.

W 2018 r. oddano do użytkowania I etap zadania **”Poznawcze szlaki rekreacyjno-turystyczne Leśnictwa Antoninek”**, który obejmuje:

- oznakowanie tras,
- tablice informacyjne,
- innowacyjne altany o funkcji użytkowej i artystycznej,
- ramy widokowe,
- leżanki,
- stojaki rowerowe,
- ławki,
- modernizację fragmentów ścieżek pieszo-rowerowych.

Kolejny etap zakłada powstanie w 2019 r. ścieżki w koronach drzew, ścieżki przez bagna i pływającego pomostu na Stawie Browarnym.

Miasto Poznań w 2018 r. otrzymało nagrodę w konkursie Towarzystwa Urbanistów Polskich „Najlepiej zagospodarowana przestrzeń publiczna w Wielkopolsce”. Wyróżnienie zostało przyznane za realizację „Parku przy ul. Heweliusza” oraz „Wieży widokowej i pomostu na Stawie Rozlanym”.

Obszary cenne przyrodniczo

Na terenie Poznania systematycznie zwiększa się liczba i powierzchnia obszarów cennych przyrodniczo, objętych ochroną prawną. W 2018 r. ustanowiono nowy **użytek ekologiczny „Kobylepole”**, o powierzchni 8,66 ha. Użytek powstał dla zapewnienia ochrony:

- najcenniejszych, okazałych drzew o obwodach pomnikowych,
- cennych, zbliżonych do naturalnych i półnaturalnych, lasów liściastych i fragmentów nieleśnych zbiorowisk roślinnych, związanych z siedliskami wilgotnymi, w tym zespołów lasów liściastych – łęgu wiązowo-jesionowego (*Querco-Ulmetum minoris*) i grądu środkowoeuropejskiego (*Galio sylvatici-Carpinetum*),
- bogactwa i różnorodności biologicznej krajobrazu naturalnego,
- krajobrazu kulturowego (dawnego parku należącego do rodziny Mycielskich).

II_ Nasza Przestrzeń

Na koniec 2018 r. na obszarze Poznania znajdowało się 51 form ochrony przyrody:

- 10 użytków ekologicznych,
- 2 rezerваты przyrody,
- 1 obszar chronionego krajobrazu,
- 3 obszary Natura 2000,
- 35 pomników przyrody.

Ogród Zoologiczny i Palmiarnia Poznańska

W 2018 r. zwiększyła się liczba zwiedzających Ogród Zoologiczny (o 20,1%) i minimalnie zmniejszyła liczba zwiedzających Palmiarnię Poznańską (o 0,3%). **Łącznie obiekty odwiedziło 669 tys. osób (o 77 tys. więcej niż w 2017 r.).**

Ogród Zoologiczny i Palmiarnia Poznańska prowadziły liczne działania w celu uatrakcyjnienia swoich ofert, w tym m.in.:

- organizowano imprezy wystawiennicze i artystyczne (53 – w Palmiarni oraz parku Wilsona, 1 203 – w ogrodach zoologicznych),
- **Palmiarnia Poznańska:**
 - o zrewitalizowano plac zabaw w Parku Wilsona,
 - o zainstalowano ścieżkę dydaktyczną w Parku Wilsona,
 - o zbudowano wolierę dla papug – inwestycja została zrealizowana w ramach PBO,
 - o zamontowano platformę przyschodową w akwarium,
- **Nowe Zoo:**
 - o wykonano dokumentację techniczną modernizacji Fortu III wraz z koncepcją wykorzystania,
 - o realizowano przebudowę stawów i systemu przepustu wód powierzchniowych,
 - o zmodernizowano pawilon zwierząt nocnych, zaplecze hodowlanych ptaków, zaplecze hodowlanych ssaków, stację uzdatniania wody, monitoring wizyjny,
 - o otwarto nowy wybieg dla gerez białobrodych oraz jedynych w Polsce koziorożców nubijskich,
- na terenie **Starego Zoo** m.in. zmodernizowano pawilon małpiarni oraz wybieg dla żółwi sępic.

Ogród Zoologiczny w Poznaniu uczestniczy w międzynarodowych projektach ochrony gatunkowej m.in. puszczyka uralskiego czy bociana białego.

Rodzinne Ogrody Działkowe

W 2018 r. w Poznaniu funkcjonowało **85 Rodzinnych Ogrodów Działkowych (ROD)**, o 2 mniej niż rok wcześniej. Liczba działek w ramach ROD wyniosła 17,8 tys., a ogólna powierzchnia 770 ha (rok wcześniej 792 ha). Tereny te służą m.in. poprawie ekosystemu miasta oraz jakości życia mieszkańców.

II_ Nasza Przestrzeń

Poznańskie cmentarze

Do ogólnodostępnych terenów zieleni zalicza się także **22 cmentarze o łącznej powierzchni 252 ha**.

Największą powierzchnię (191 ha) posiadają cmentarze komunalne Junikowo i Miłostowo, na których w 2018 r. pochowano 3,7 tys. zmarłych, w tym 1,6 tys. w urnach. Na koniec 2018 r. liczba wolnych miejsc grzebalnych wynosiła 3,2 tys.

W ramach akcji „**Dbamy i pamiętamy**” ponad 200 uczniów z 10 poznańskich szkół porządkowało groby Powstańców Wielkopolskich na Miłostowie (40 grobów) oraz kwatery powstańcze na Junikowie (obszar przy ok. 200 grobach). Dodatkowo przy uporządkowanych grobach na Miłostowie umieszczano proporce z hasłem: „Tu spoczywa Powstaniec Wielkopolski”, a przy kwaterach powstańczych na Junikowie powstały 3 maszty z flagami z hasłem: „Tu spoczywają Powstańcy Wielkopolscy”.

II_ Nasza Przestrzeń

Stan środowiska w Poznaniu

W 2018 r. wdrażano „Program ochrony środowiska dla miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r.”

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r.

„Program Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r.” (POŚ) ma na celu poprawę jakości życia mieszkańców w warunkach zrównoważonego rozwoju o wysokiej jakości środowiska i istotnych walorach przyrodniczych będących podstawą rozwoju gospodarczego miasta.

Program zakłada:

- działania obejmujące poprawę jakości powietrza atmosferycznego,
- zmniejszenie wpływu transportu na środowisko,
- racjonalne gospodarowanie wodami,
- gospodarkę odpadami,
- ochronę zasobów przyrodniczych wraz z powiększaniem zasobów przyrodniczych poddanych ochronie prawnej,
- wdrażanie innowacji na rzecz ochrony środowiska,
- sukcesywne usuwanie azbestu,
- działania wspomagające program ochrony ptaków w mieście,
- wzbogacenie i racjonalne użytkowanie zasobów leśnych,
- rekultywację terenów zdegradowanych, budowę świadomości ekologicznej.

Analiza problemów środowiskowych miasta Poznania pozwoliła na ustalenie hierarchii priorytetów:

- osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza atmosferycznego, promowanie strategii efektywności energetycznej,
- zrównoważony rozwój transportu,
- wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa,
- poprawa jakości wód powierzchniowych oraz ochrona wód podziemnych,
- wykorzystanie potencjału przyrody, zachowanie i odtwarzanie zieleni w istniejącym układzie dla poprawy komfortu życia mieszkańców, podniesienia atrakcyjności miasta i jego zrównoważonego rozwoju,
- wzmocnienie systemu gospodarki odpadami – zwiększenie poziomu segregacji, odzysku i recyklingu, przetwarzania i unieszkodliwiania,
- ograniczenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego.

II_ Nasza Przestrzeń

Ochrona wód w Poznaniu

Poznań zajmuje 9. miejsce wśród 198 polskich miast pod względem zagrożenia środowiska ściekami przemysłowymi oraz komunalnymi oraz 15. miejsce wśród 96 miast pod względem zużycia wody na cele przemysłowe oraz komunalne.

Stan wód rzeki Warty w Poznaniu z roku na rok ulega poprawie. Obecnie klasa elementów chemicznych wykazuje stan poniżej dobrego, a klasa elementów fizykochemicznych wykazuje potencjał także poniżej dobrego.

Do najważniejszych działań związanych z ochroną wód powierzchniowych (w tym jezior) i wód podziemnych na terenie Poznania w 2018 r. należały:

- rekultywacja, poprawa i stabilizacja jakości wód jezior Strzeszyńskiego i Rusałka – zrealizowano zabiegi mobilnej inaktywacji związków fosforu w wodach jezior i na ich dopływach polegające na podawaniu preparatu żelazowego za pomocą urządzenia mobilnego oraz dalszym napowietrzaniu wody jeziornej urządzeniem z napędem wietrznym. Prowadzenie zabiegów rekultywacyjnych powoduje okresowe obniżenie stężeń fosforu w toni wodnej i zatrzymanie gwałtownego uwalniania go z osadów dennych. zabiegi te także przeciwdziałają masowemu zakwitowi glonów planktonowych w jeziorach. Wykonano wykoszenie rdestnicy kędzierzawej na jeziorze Rusałka oraz reintrodukcję ramienic na Jeziorze Strzeszyńskim. Zabiegi inaktywacji fosforu spełniły swoją rolę wywołując tzw. głód fosforanowy i silnie ograniczając zakwit glonów i sinic. Prowadzone prace rekultywacyjne spowodowały poprawę jakości wód w jeziorach, a także stopniowe odbudowywanie się roślinności wodnej. Zaobserwowano również poprawę warunków tlenowych na głęboczkach z aeratorami,
- konserwacja rowów, cieków, zbiorników wodnych oraz małej retencji i budowli hydrotechnicznych – realizując ten projekt wykonano: konserwację 9 odcinków cieków i rowów (odmulono łącznie 26,5 km cieków) i 8 budowli hydrotechnicznych, m.in. usunięto zatory, namuły, dokonano oczyszczenia przepustów, skoszenia skarp, oczyszczenia cieków z zalegających śmieci, zatorów z traw, gałęzi; wykonywano badania jakości wody Rowu Żłotnickiego, a także czterokrotnie przeprowadzono sprzątanie brzegów jezior: Strzeszyńskiego, Kierskiego i Rusałka (zebrano 6,4 t zmieszanych odpadów komunalnych). Efektem działań był prawidłowy spływ wód, ochrona przed lokalnymi powodziąmi, utrzymanie lub poprawa czystości wód oraz brzegów cieków i zbiorników, wiązanie jonów fosforanowych do postaci nieprzyswajalnych dla organizmów żywych.

W 2018 r. kontynuowano systematyczny monitoring wód na terenie kąpielisk, a także stanu rzeki Warty.

Wody podziemne w Poznaniu

Miasto Poznań prowadziło weryfikację i aktualizację stanu udokumentowanych ujęć wód podziemnych i zasobów wód podziemnych na terenie miasta, ich wykorzystanie, ewidencję stanu prawnego i techniczno-geologicznych danych ujęć wód podziemnych. W 2018 r.:

II_ Nasza Przestrzeń

- prowadzono przeglądy jakości wód gruntowych na terenie 19 obiektów mogących zanieczyścić wody podziemne. W jednym przypadku stwierdzono zanieczyszczenia wód gruntowych,
- dla 3 obiektów została zaprojektowana lub wykonana sieć monitoringu lokalnego jakości wód gruntowych,
- biorąc pod uwagę ochronę jakościową wód, na ujęciu komunalnym „Dębina” dla miasta Poznania został wykonany monitoring osłonowy,
- zaakceptowano wykonanie 71 otworów wiertniczych dla potrzeb montażu pionowych pomp ciepła w celu ogrzewania 6 obiektów budowlanych,
- wykonano pionowe pompy ciepła, o łącznym metrażu 12 454 mb, w celu ogrzewania 13 obiektów budowlanych, w tym dla 6 domów jednorodzinnych i dla 7 obiektów handlowych, szkolnictwa wyższego i sakralnego.

Ochrona powietrza w Poznaniu

Emisja zanieczyszczeń z zakładów przemysłowych w Poznaniu

W 2017 r. (najnowsze dostępne dane) w Poznaniu odnotowano znaczny spadek emisji pyłów (o 29%) z poznańskich zakładów przemysłowych. Duże zmniejszenie emisji odnotowano także w przypadku dwutlenku siarki (o 19,7%) i tlenku węgla (o 17,8%).

Jednocześnie odnotowano niewielki wzrost emisji dwutlenku węgla (o 5,0%) oraz tlenków azotu (o 8,1%). Z uwagi na fakt, że dwutlenek węgla stanowi ponad 99% zanieczyszczeń gazowych, łączna emisja tego typu zanieczyszczeń wzrosła o 5,0%.

Według GUS, Poznań znalazł się na 22. miejscu, wśród polskich miast o dużej skali zagrożenia emisją zanieczyszczeń powietrza. Dzięki stosowanym w Poznaniu urządzeniom do redukcji wytworzonych substancji, znaczna ich część nie dostaje się do powietrza. W 2017 r. instalacje zatrzymały 99,9% pyłów 55% substancji gazowych (bez CO₂).

Klasyfikacja stref zamieszkania wg kryteriów ochrony zdrowia

Analiza rocznej oceny jakości powietrza za 2017 r. (roczna ocena jakości powietrza za 2018 r. opublikowana zostanie w II połowie 2019 r.) dla obszaru aglomeracji poznańskiej (obejmującej obszar miasta Poznania) wykonanej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w ramach państwowego monitoringu środowiska pokazuje, że normatywne stężenia poszczególnych rodzajów substancji z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia, z wyjątkiem dopuszczalnej liczby dni z przekroczeniami normy dobowej pyłu PM₁₀ oraz poziomu docelowego benzo(a)piranu, nie zostały w Poznaniu przekroczone.

W związku z powyższym zaklasyfikowano strefę aglomeracja poznańska do klasy A pod względem substancji, których stężenia nie przekroczyły dopuszczalnych norm oraz do klasy C z powodu przekroczeń norm dla pyłu PM₁₀ (dla 24 godzin) oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu.

Pył PM₁₀

Powodem przekraczania norm jest tzw. niska emisja, pochodząca przede wszystkim z procesu spalania paliw stałych w indywidualnych systemach grzewczych.

II_ Nasza Przestrzeń

Pomimo tej sytuacji, w okresie ostatnich 20 lat na terenie miasta nie zostało przekroczone stężenie średnioroczne pyłu zawieszonego PM10.

Najwyższe stężenie średnioroczne pyłu PM10 odnotowane w 2017 r. na jednym z punktów pomiarowych wyniosło $30 \mu\text{g}/\text{m}^3$ przy obowiązującej normie $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Natomiast największa liczba dni z przekroczeniami poziomu dopuszczalnego 24-godzinnego pyłu PM10 na jednym z punktów pomiarowych wynosiła 41 dni przy obowiązującej normie 35 dni.

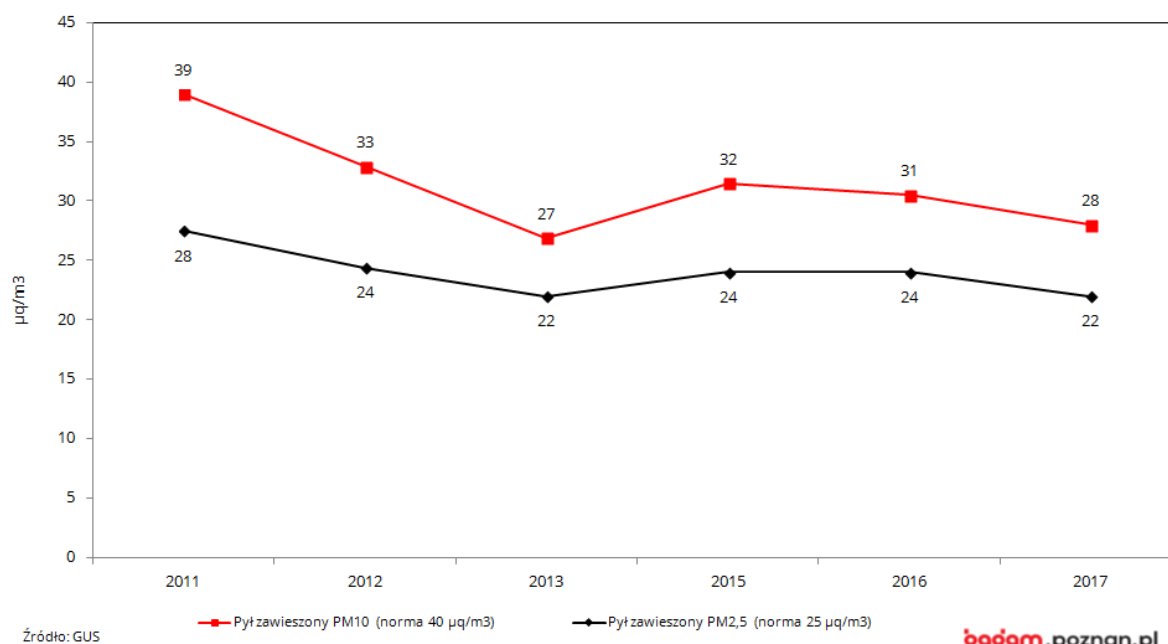
Pył PM2,5

Substancją, która również jest uwzględniana w ocenach jakości powietrza jest pył zawieszony PM2,5, którego norma roczna wynosi $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$. W 2017 r. poziom ten nie został w Poznaniu przekroczony, a stężenie roczne wyniosło $22 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Ze względu na negatywny wpływ na zdrowie ludzi, od niedawna wprowadzono dodatkową normę dla miast powyżej 100 tys. mieszkańców, określoną jako pułap stężenia ekspozycji. W przypadku Poznania wartość wskaźnika średniego narażenia na pył PM2,5 wynosi 24, czyli przekracza normę, która wynosi 20.

Rozkład czasowy występowania przekroczeń stężeń 24-godzinnych pyłu zawieszonego PM10 oraz pyłu PM2,5 wskazuje na wpływ sezonu grzewczego (od października do marca) na zwiększenie stężenia zanieczyszczeń pyłowych. Emisja pyłów drobnych jest dominująca przy spalaniu paliw stałych (w tym także pochodzących ze spalania drewna w kominkach oraz spalania biomasy, gdzie ładunek pyłów wprowadzany do środowiska jest większy niż ze spalania węgla).

Średnioroczne stężenie pyłów w Poznaniu

II_ Nasza Przestrzeń

Warunki meteorologiczne

Istotnym czynnikiem wpływającym na jakość powietrza są warunki meteorologiczne, które oddziałują na tempo rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń. Niekorzystne scenariusze meteorologiczne mogą wpływać na długotrwałe utrzymywanie się substancji na danym terenie i powodować ich wysokie kumulacje. Najmniej korzystne warunki wiążą się z niską temperaturą powietrza, co powoduje wzmożoną emisję z systemów grzewczych, niską prędkością wiatru – uniemożliwiającą dyspersję zanieczyszczeń oraz niskim położeniem warstwy mieszania i stanem stałym równowagi atmosfery, co oznacza stagnację lub niewielki ruch mas powietrza.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla gmin Metropolii Poznań zakłada zmniejszenie o 30% emisji szkodliwych gazów cieplarnianych w perspektywie do 2040 r. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez ograniczenie zużycia energii ze źródeł konwencjonalnych, a także zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych w bilansie energetycznym.

Uchwała antysmogowa Sejmiku Województwa Wielopolskiego

W maju 2018 r. weszła w życie uchwała Sejmiku Województwa Wielopolskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze miasta Poznania, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Uchwała przewiduje m.in:

- zakaz stosowania paliw najgorszej jakości,
- wyznaczenie granicznych terminów wymiany starych przestarzałych systemów grzewczych,
- dopuszczenie do eksploatacji wyłącznie kotłów z automatycznym podajnikiem paliw, spełniających wymagania klasy 5 według normy PN-EN 303-5:2012,
- wprowadzenie okresowych zakazów stosowania źródeł opalanych paliwami stałymi (np. kominki), przez obiekty posiadające inne podstawowe źródło ogrzewania.

Działania Miasta związane z poprawą jakości powietrza

W 2018 r.:

- prowadzono program **KAWKA BIS** (który jest realizowany w latach 2018-2020 wspólnie z firmą Veolia – kontynuacja programu KAWKA), w ramach którego możliwe jest pozyskanie środków na likwidację uciążliwych pieców i kotłów opalanych węglem oraz zastąpienie ich bardziej ekologicznym źródłem ciepła; na program KAWKA BIS w 2018 r. wydatkowano z budżetu Miasta Poznania 1,2 mln złotych, z dofinansowania skorzystało 180 osób. Uzyskane efekty:
 - o zlikwidowano 362 piece,
 - o zmodernizowano 252 lokale,
 - o zaoszczędzono 1,4 tys. ton węgla,

II_ Nasza Przestrzeń

- o zredukowano emisję PM10 o 10,67 Mg/rok,
- o zredukowano emisję B(a)P o 7,66 kg/rok,
- działała miejska usługa internetowa **„Atmosfera dla Poznania”**, która dostarcza informacji na temat rzeczywistego i prognozowanego stanu jakości powietrza w mieście, w odniesieniu do obowiązujących norm. Prezentuje wyniki wiarygodnych pomiarów bieżących stężeń zanieczyszczeń pyłowych i gazowych (z państwowego monitoringu powietrza) oraz trydniową ekoprognozę stężeń pyłów drobnych PM10 dla obszaru Poznania. Usługa przekazując porady i zalecenia, pozwala podjąć decyzję, jak postępować w dni, kiedy z powodu niekorzystnych warunków pogodowych prognozowane są wysokie stężenia pyłów PM10,
- realizowano program **„Trzymaj Ciepło”** (wraz z firmą Veolia), polegający na bezpłatnych badaniach termowizyjnych budynków jednorodzinnych na terenie Poznania wraz z akcją informacyjną na rzecz oszczędzania energii cieplnej w gospodarstwach domowych. W ramach programu przeprowadzono badanie 600 budynków jednorodzinnych i 30 kamienic; w 10 edycjach (w latach 2009-2019) przebadano łącznie prawie 5 000 budynków jednorodzinnych i 200 kamienic,
- w ramach działań zwiększających efektywność energetyczną przeprowadzono **termomodernizację 8 placówek oświatowych**, na łączną kwotę 9,5 mln zł,
- funkcjonariusze **Eko Patrolu** Straży Miejskiej systematycznie prowadzili kontrole legalności opału używanego w domowych paleniskach,
- **ESA – Edukacyjna Sieć Antysmogowa** – rozpoczął się 3-letni edukacyjny projekt Stowarzyszenia Metropolia Poznań, obejmujący wyposażenie 160 szkół w czujniki pomiaru jakości powietrza oraz monitory pokazujące wyniki. Wskazania czujników można na bieżąco sprawdzać [tutaj](#),
- w ramach projektu **Miejski Plan Adaptacji Do Zmian Klimatu**, finansowanego przez Ministerstwo Środowiska, został powołany zespół przedstawicieli spółek z udziałem Miasta, wydziałów i miejskich jednostek organizacyjnych, w ramach którego zostały wypracowane zapisy miejskiego planu adaptacji. Na ich podstawie zostały przeprowadzone konsultacje społeczne i przygotowany projekt uchwały o przyjęciu Miejskiego Planu Adaptacji dla Miasta Poznania,
- **Projekt AdaptCity** – Miasto Poznań przy współpracy ze Stowarzyszeniem Metropolia Poznań i Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza zorganizowało konferencję w ramach IX Forum Metropolitalnego „Klimatyczna Metropolia Poznań”. Konferencja dotyczyła głównie problematyki związanej ze zmianami klimatu oraz infrastruktury technicznej i narzędzi niezbędnych do adaptacji.

Miasto wdrażało działania mające na celu ograniczenie emisji ze środków transportu poprzez:

- wprowadzenie organizacji sprzyjającej maksymalnej płynności ruchu oraz ograniczaniu transportu samochodowego w centrum miasta (m.in. Projekt Centrum, rozszerzenie strefy Tempo 30, przebudowa dróg, na os. Jana III Sobieskiego, otwarty został pierwszy w Poznaniu parking Park&Ride ze 130 miejscami postojowymi; posiadacze biletu okresowego transportu publicznego mogą parkować na nim bezpłatnie),
- wymianę taboru transportu publicznego: na lata 2018/2019 zaplanowano dostawę 21 elektrycznych autobusów marki Solaris (będą to pierwsze autobusy napędzane

II_ Nasza Przestrzeń

energią elektryczną w Poznaniu), 37 autobusów marki Solaris spełniających normę EURO 6, oraz 50 pojazdów tramwajowych marki Moderus Gamma,

- wsparcie dla **Poznańskiej Kolei Metropolitalnej**, która rozpoczęła działalność w czerwcu 2018 r. Obszar funkcjonowania PKM obejmuje gminy w promieniu ok. 50 km od miasta,
- rozbudowę **systemu Poznański Rower Miejski**, który w 2018 r. obejmował 113 stacji z 1,2 tys. rowerów,
- wsparcie dla rozwoju systemów współdzielenie elektrycznych samochodów, skuterów i hulajnóg.

Klimat akustyczny

Mapa akustyczna Poznania

Najnowsza mapa akustyczna dla Poznania, opracowana w 2017 r., pokazuje, że rejestrowane wartości równoważnego poziomu hałasu ulegają stałemu obniżeniu, mimo iż punktowo notuje się przekroczenie norm, szczególnie z powodu ruchu drogowego oraz lotniczego.

Ruch drogowy zwiększył się szczególnie na miejskim odcinku autostrady A2, gdzie w prawie wszystkich punktach pomiarowych odnotowywano przekroczenia dopuszczalnych norm poziomu hałasu w porze nocnej, a sporadycznie także w porze dziennej.

W 2016 r. w stosunku do poprzednich pomiarów w 2012 r. odnotowano zmniejszenie liczby mieszkańców narażonych na hałas:

- drogowy (średni dobowy spadek o ok. 17%),
- tramwajowy (średni dobowy spadek o ok. 10% oraz o 24% w przypadku hałasu nocnego),
- kolejowy (spadek w porze nocnej o 10%).

Hałas lotniczy

Mieszkańcy rejonów ulic: Bukowskiej, Bułgarskiej, Polskiej (rejon Portu Lotniczego Poznań – Ławica) oraz okolic Marlewa, Minikowa i Świerczewa (rejon lotniska wojskowego w Krzesinach) dotkliwie odczuwają hałas lotniczy.

Mieszkańcy obszaru ograniczonego użytkowania wokół Portu Lotniczego Poznań – Ławica występują z roszczeniami wobec portu lotniczego za utratę wartości swoich nieruchomości oraz uciążliwość związaną z nadmiernym hałasem.

W 2017 r. (najnowsze dostępne dane) normy hałasu zostały przekroczone w jednym spośród dwóch stałych punktów pomiarowych hałasów lotniczych położonym na zachód od lotniska Ławica (w Przeźmierowie). Odnotowano stosunkowo niewielkie przekroczenia dopuszczalnych wartości poziomu hałasu, zarówno dobowego jak i nocnego.

W celu ograniczenia uciążliwości akustycznych powodowanych funkcjonowaniem lotniska, stosuje się ustalenia wynikające z decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych, m.in. ograniczenie lotów w nocy, zmiany procedury startowe, czy polepszanie stanu technicznego urządzeń lotniskowych.

II_ Nasza Przestrzeń

Działania Miasta w zakresie ochrony przed hałasem

W 2018 r. Rada Miasta Poznania uchwaliła „Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania”, opracowany w oparciu o dane zawarte w Mapie akustycznej dla miasta Poznania z 2017 r..

W ramach działań Miasta na rzecz zmniejszenia emisji hałasu realizowano m.in.:

- wprowadzenie, a następnie rozszerzenie strefy uspokojonego ruchu „Tempo 30”,
- poprawę stanu technicznego pojazdów i nawierzchni drogowych (m.in. przez stosowanie cichych nawierzchni typu „colsoft”),
- zapewnienie odpowiedniej wibroizolacji i gumowej obudowy torów tramwajowych (tzw. „szyny szepczące”),
- zmniejszenie liczby pojazdów ciężkich w centrum miasta,
- wprowadzenie taboru transportu zbiorowego nowego typu,
- budowę i modernizację ekranów akustycznych,
- rozbudowę **systemu Poznański Rower Miejski**,
- wsparcie dla rozwoju systemów współdzielenie elektrycznych samochodów, skuterów i hulajnóg.

II_ Nasza Przestrzeń

Odpady komunalne i przemysłowe w Poznaniu

W 2018 r. w Poznaniu odebrano 154,0 tys. ton odpadów zmieszanych oraz 28,3 tys. ton odpadów posegregowanych.

Związek Międzygminny „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej”

Poznań wraz z 8 gminami (Buk, Czerwonak, Kostrzyn Wlkp., Kleszczewo, Murowana Goślina, Oborniki, Pobiedziska i Swarzędz) tworzy **Związek Międzygminny „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej”** (ZM GOAP), którego zadaniem jest gospodarowanie odpadami na terenie tych gmin.

W 2018 r. 22 podmioty, które podpisały z ZM GOAP umowy na wywóz odpadów z terenu Poznania, odebrały łącznie 154,0 tys. ton odpadów zmieszanych oraz 28,3 tys. ton odpadów posegregowanych, w tym 13,9 tys. ton odpadów posegregowanych zielonych.

Instalacja Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych w Poznaniu

W Poznaniu funkcjonuje Instalacja Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych (ITPOK), wybudowana w ramach Partnerstwa Publiczno-Prywatnego przez Miasto Poznań oraz firmę SUEZ Zielona Energia. Projekt był realizowany przy zastosowaniu hybrydowego modelu finansowania, łączącego wykorzystanie krajowych środków publicznych, środków unijnych i kapitału prywatnego. Wartość inwestycji wyniosła łącznie 854,7 mln zł.

ITPOK jest jednym z głównych elementów systemu gospodarowania odpadami zmieszanymi, zapewniając miastu zrównoważony system przetwarzania odpadów. W 2018 r., który był drugim pełnym rokiem funkcjonowania spalarni dostarczono do spalania 210 tys. ton zmieszanych odpadów komunalnych, z których wyprodukowano 300 tys. GJ energii cieplnej oraz 113 545 MWh energii elektrycznej.

Spalarnia pozwala na zmniejszenie poziomu składowania odpadów, ograniczając przy tym znacznie zapotrzebowanie na nowe składowiska miejskie.

Składowisko odpadów w Suchym Lesie

Składowiskiem odpadów w Suchym Lesie zarządza **Zakład Zagospodarowania Odpadów w Poznaniu Sp. z o.o. (ZZO)** – jednoosobowa spółka Miasta Poznania, prowadząca działalność związaną z ochroną środowiska w zakresie gospodarki odpadami (w tym m.in. prowadzenie i zarządzanie składowiskiem odpadów, rekultywacją terenów składowiska, oczyszczalnią odcieków składowiskowych, elektrociepłownią biogazową, biokompostownią).

II_ Nasza Przestrzeń

Składowisko zajmujące teren o powierzchni 56,76 ha jest zlokalizowane jest w granicach administracyjnych gminy Suchy Las i miasta Poznania. W Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2016-2022 składowisko to uzyskało w regionie II status RIPOK – regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych.

Wypełnienie składowiska w Suchym Lesie wynosi obecnie 85,5%. W 2018 r. prowadzone były prace związane z rekultywacją kwatery P3 wraz z instalacją odgazowania.

ZZO otrzymał statuetkę oraz dyplom w kategorii „Zielony Kontakt” w XIX edycji Konkursu Przeglądu Komunalnego o Puchar Recyklingu. Nagroda została przyznana za kompleksowe działania dotyczące zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Selektywna zbiórka odpadów w Poznaniu

W Poznaniu funkcjonuje system selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Odpady opakowaniowe o charakterze surowców wtórnych: makulatura, szkło, tworzywa sztuczne, odbierane są przez firmy posiadające umowę ze ZM GOAP lub są zbierane w przez ZZO, który zarządza Punktami Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK).

PSZOK-i przeznaczone są jednak głównie do przyjmowania i okresowego magazynowania odpadów problemowych zawartych w strumieniu odpadów komunalnych, w tym wielkogabarytowych, budowlanych, niebezpiecznych oraz odpadów biodegradowalnych. Do punktów można dostarczyć m.in. zużyty sprzęt elektryczny, elektroniczny, akumulatory, świetlówki, zużyty olej i inne odpady powstające w gospodarstwie domowym.

ZZO zarządza **3 Punktami Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych**, które są zlokalizowane:

- na składowisku odpadów w Suchym Lesie,
- przy ulicy Wrzesińskiej w Poznaniu,
- przy ulicy 28 Czerwca 1956 r. w Poznaniu.

oraz **Mobilnym Punktem Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (Gratowóz)**, który odbiera od mieszkańców zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.

W 2018 r. z terenu miasta zebrano 17,6 tys. ton makulatury, 9,3 tys. ton stłuczki szklanej oraz 9,0 tys. ton tworzyw sztucznych.

Spośród odpadów problemowych w 2018 r. zebrano:

- 8,2 tys. ton odpadów wielkogabarytowych,
- 12,2 ton zużytych baterii,
- 36,7 ton przeterminowanych leków,
- 745 ton zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

II_ Nasza Przestrzeń

Odpady przechowywane są w magazynie, a po zgromadzeniu partii transportowej, kierowane są do specjalistycznych instalacji na terenie kraju, w których zostają poddawane przetworzeniu lub unieszkodliwieniu.

Od 2003 r. działa strona internetowa, na której nie tylko mieszkańcy Poznania mogą znaleźć przydatne informacje związane z gospodarką odpadami: **www.odpady.poznan.pl**

Biokompostownia w Poznaniu

W listopadzie 2018 r. Miasto Poznań uruchomiło nowoczesną instalację do odzysku odpadów biodegradowalnych – biokompostownię (wartość projektu: 61,2 mln zł).

Jest to drugi, obok Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych, kluczowy element systemu, który pozwolił m.in. na wywiązanie się z obowiązku recyklingu odpadów ulegających biodegradacji zbieranych selektywnie. Instalacja docelowo będzie rocznie przerabiała 30 tys. Mg odpadów. Zastosowanie w instalacji nowoczesnej technologii przyczyni się do dotrzymania standardów ochrony środowiska.

Proces fermentacji i kompostowania odbywa się w zamkniętych, szczelnych komorach. Selektywnie zbierane przez mieszkańców aglomeracji poznańskiej odpady biodegradowalne będą przetwarzane w energię elektryczną, ciepłą oraz kompost o wysokiej jakości. Funkcjonowanie biokompostowni przyczyni się również do eliminacji składowanych tego typu odpadów na składowisku odpadów komunalnych w Suchym Lesie.

Elektrociepłownia biogazowa

Na składowisku odpadów komunalnych w Suchym Lesie eksploatowana jest elektrociepłownia biogazowa, gdzie pracują 4 zespoły prądotwórcze o mocy 200 kW, 2×260 kW i 504 kW, w których unieszkodliwiany jest biogaz. Obecnie moc zainstalowana w elektrociepłowni biogazowej wynosi 1,2 MW. Zespoły prądotwórcze wyposażone są w instalację odzysku energii cieplnej, która wykorzystywana jest do ogrzewania pomieszczeń biurowo-magazynowo-socjalnych oraz do podgrzewania wody.

W 2018 r. powstało 1,6 mln m³ biogazu, z którego wyprodukowano 3 124 MWh energii elektrycznej, z tego do odbiorców zewnętrznych sprzedano 2 593 MWh, a na potrzeby własne zużyto 523 MWh.

Odpady przemysłowe w Poznaniu

W 2017 r. (najnowsze dostępne dane) poznańskie zakłady przemysłowe wytworzyły 474,6 tys. ton odpadów z sektora gospodarczego, w tym odpadów niebezpiecznych (o 20,8% mniej niż w 2016 r.).

Oznacza to, że na 1 km² powierzchni miasta przypadało 1,8 tys. ton odpadów. Mimo, iż Poznań zajmuje 2. miejsce (po Koninie), wśród powiatów województwa wielkopolskiego pod względem ilości wytworzonych odpadów przemysłowych, odpady te nie stanowią obecnie poważniejszego zagrożenia dla środowiska. Ponad 96% odpadów przemysłowych jest wywożone i przetwarzane poza Poznaniem, gdzie są poddawane procesom odzysku

II_ Nasza Przestrzeń

(materiałowego lub energetycznego) lub unieszkodliwieniu, ok. 4% poddawanych jest odzyskowi lub unieszkodliwieniu na miejscu.

II_ Nasza Przestrzeń

Programy i inicjatywy proekologiczne Miasta Poznania

Miasto Poznań, współpracując z partnerami zewnętrznymi, podejmowało liczne inicjatywy proekologiczne skierowane do mieszkańców.

Prośrodowiskowe programy i inicjatywy Miasta Poznania

Do wybranych działań proekologicznych zrealizowanych w 2018 r. w Poznaniu należały:

- **„Trzymaj ciepło”** – Miasto Poznań wraz z firmą Veolia, zrealizowały 10. edycję projektu, w ramach którego przeprowadzono bezpłatne badania termowizyjne 600 domów jednorodzinnych i 30 kamienic na obszarze Poznania. Celem projektu było zwrócenie uwagi na straty ciepła w budynkach powodujące emisję zanieczyszczeń do środowiska oraz obciążające budżety mieszkańców,
- **„Atmosfera dla Poznania”** – Miasto prowadzi usługę internetową dla mieszkańców, która prezentuje m.in.:
 - o trzydniową ekoprognozę pyłów PM10 dla Poznania na tle województwa wraz z animacją dziennych zmian rozprzestrzeniania się PM10,
 - o bieżące (aktualizowane co godzinę), podstawowe dane meteorologiczne: temperatura powietrza, siła i kierunek wiatru,
 - o monitoring bieżący dla Poznania – aktualizowane co godzinę wartości stężeń zanieczyszczeń pyłowych i gazowych wraz z odniesieniem do obowiązujących norm oraz poziomów dopuszczalnych, informowania i alarmowych,
 - o trzydniową ekoprognozę ozonu dla Europy, pyłów PM10 i pyłów mineralnych znad Sahary,
 - o informację o opłatach za przejazd środkami transportu zbiorowego Miasta Poznania w strefie A. Zgodnie z uchwałą Rady Miasta zwolnienie z opłaty następuje w godzinach od 3:00 do 24:00 po dniu, w którym doszło do przekroczenia poziomu informowania pyłów PM10 (200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) na którejkolwiek stacji pomiarowej WIOŚ oraz gdy prognozowane jest utrzymanie dla tej doby przekroczenia poziomu informowania,
- **„Ekoproгноzy”** – prezentują rozprzestrzenianie się pyłów drobnych PM10 dla Poznania oraz Poznania na tle województwa, w 3 kolejnych dniach. „Ekoproгноzy” opatrzone są wyjaśnieniami i piktogramami, które w przystępny sposób informują mieszkańców o zalecanych zachowaniach w dniach, kiedy prognozowane są wysokie stężenia pyłów PM10. Ekoproгноzy publikowane są codziennie na stronie internetowej „Atmosfera dla Poznania” przez cały rok oraz w sezonie grzewczym na antenie Wielkopolskiej Telewizji Kablowej (WTK) w serwisach prognoza pogody,
- **„Wiosenne porządki” oraz „Sprzątanie świata”** – coroczne akcje proekologiczne, podczas których zbierano odpady zanieczyszczające przestrzeń miasta. W ciągu roku w akcje włączyło się łącznie blisko 200 podmiotów: poznańskie szkoły, przedszkola, osiedla, lokalni przedsiębiorcy, działkowicze, stowarzyszenia, a także osoby bezdomne

II_ Nasza Przestrzeń

i społeczność romska. Każda z akcji co roku obejmuje sprzątaniem ponad 300 różnych obszarów,

- **KAWKA BIS** – program, który jest realizowany w latach 2018-2020 (kontynuacja programu KAWKA), polega na dofinansowaniu likwidacji uciążliwych pieców i kotłów opalanych węglem i zastąpieniu ich ciepłem systemowym, gazem lub energią elektryczną. W ramach programu prowadzone były również działania edukacyjne zachęcające mieszkańców do udziału w nim oraz informujące o problemie niskiej emisji zanieczyszczeń powietrza i możliwościach jej ograniczania, **efekty programu tutaj**,
- **Poznański Dzień Energii** – w 2018 r. zorganizowane po raz trzeci wydarzenie miało charakter pikniku rodzinnego z pakietem interaktywnych atrakcji. Jego celem było kształtowanie świadomości energetycznej mieszkańców. W trakcie pikniku partnerzy wydarzenia udzielali praktycznych porad z zakresu świadomego korzystania z energii, jej efektywnego i oszczędnego wykorzystywania,
- **„EKO-LOG”** – ZM GOAP uczestniczył, na podstawie umowy partnerskiej z Wyższą Szkołą Logistyki, w projekcie współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego „EKO-LOG” – niekonwencjonalny moduł zajęć dla młodzieży ze szkół ponadgimnazjalnych, rozwijający ich kompetencje oraz rozbudzający ciekawość, kreatywność i chęć pogłębiania wiedzy z zakresu świadomego i proekologicznego udziału w złożonych procesach logistycznego łańcucha gospodarki odpadami,
- **Wielkopolski Dzień Ochrony Środowiska** – odbył się w Ogrodzie Botanicznym Uniwersytetu im. A. Mickiewicza, po raz 5. na tak dużą skalę. Głównymi organizatorami wydarzenia były: Centrum Promocji Ekorozwoju, Ogród Botaniczny UAM, Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego i Rada Osiedla Ogrody. W trakcie imprezy zorganizowano warsztaty, konkursy i animacje dot. ochrony środowiska,
- **Pogotowie czystości** – pogotowie (prowadzone przez ZZO) przyjmuje do realizacji zgłoszenia z terenu Poznania od Straży Miejskiej lub Policji. W 2018 r. pogotowie przyjęło 4,1 tys. zgłoszeń,
- **Punkt „Drugie życie przez powtórne użycie”** – inicjatywa prowadzona przez ZZO. Jej celem jest umożliwienie mieszkańcom przekazywania niepotrzebnego, ale sprawnego sprzętu agd do punktu. Sprawny sprzęt przekazywany jest innym użytkownikom za drobną opłatą,
- **„Kejter też poznaniak”** – program, którego celem jest zwiększenie świadomości mieszkańców będących właścicielami psów lub planujących nabycie psa. W ramach programu przygotowano artykuły promocyjne (gadżety z logotypem Kejtra, poradniki odpowiedzialnego właściciela kejtra (10 tys. szt.) kalendarz z pracami konkursowymi dzieci (500 szt.), 15 szt. banerów reklamowych), zorganizowano coroczną imprezę społeczno-edukacyjną „Kejtrówka 2018”, podczas której kontynuowano kampanię informacyjno-edukacyjną „Czysty Poznań” dotyczącą problemu niesprzątania psich odchodów.

W 2018 r. zrealizowano kolejne odcinki cyklu programów telewizyjnych „Zielony Serwis Poznania” w telewizji WTK Poznań. Programy prezentowały działania Miasta Poznania w zakresie ochrony środowiska. Wyprodukowany został także film animowany informujący o problemach niskiej emisji zanieczyszczeń (szczególnie PM10 w miastach) oraz informujący

II_ Nasza Przestrzeń

o zalecanych zachowaniach w czasie niesprzyjającej pogody i podwyższonych stężeń pyłów w powietrzu. Film emitowany był na antenie telewizji WTK Poznań.

Spoty informacyjno-edukacyjno-promocyjne dotyczące np. niskiej emisji zanieczyszczeń i możliwości jej ograniczania, emitowane były również w rozgłoszeniach radiowych, m.in. na antenie Radia Pogoda, Radia Złote Przeboje, Radia Eska, Rock Radio.

Miasto Poznań przygotowało także publikacje edukacyjne, m.in. „Jakość powietrza w Poznaniu – o tym się mówi” – kompleksowe opracowanie informujące o jakości powietrza i działaniach dla jego poprawy, a także foldery informujące m.in. o uchwale wprowadzającej ograniczenia lub zakazy w zakresie spalania paliw stałych, o programie KAWKA BIS, czy działaniach Miasta dla poprawy jakości powietrza.

Prośrodowiskowe działania edukacyjne Miasta Poznania o charakterze ciągłym

W 2018 r. w Poznaniu realizowane były działania edukacyjne o charakterze ciągłym, w tym: spotkania, pogadanki, warsztaty ekologiczne i konkursy na temat segregacji odpadów, zasad postępowania z odpadami komunalnymi, oszczędnego gospodarowania wodą organizowane w placówkach oświatowych. W ofercie dla szkół znajdują się również wycieczki edukacyjne na składowisko odpadów komunalnych, dzięki czemu wzrasta świadomość uczniów w zakresie racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska

Na bieżąco redagowane były także informacje na **wortalu „Środowisko”** będącym częścią oficjalnego portalu Miasta Poznania Miejski Informator Multimedialny. W ramach wortalu funkcjonują strony tematyczne związane z działaniami Miasta w zakresie ochrony środowiska oraz prowadzonymi projektami, m.in. dotyczące ekoprognoz, programu KAWKA BIS.

Schronisko dla zwierząt w Poznaniu

W poznańskim schronisku dla zwierząt, na koniec 2018 r. przebywały 183 psy oraz 230 kotów, w ciągu roku nowych właścicieli znalazły 334 psy oraz 337 kotów. Trwają przygotowania do budowy nowego schroniska dla zwierząt.

II_ Nasza Przestrzeń

Wizualizacja nowego schroniska w Poznaniu

arch. UMP

Projekt CONNECTING Nature

Poznań pełni rolę jednego z 3 Miast Wiodących w projekcie CONNECTING Nature (COproductionN with NaturE for City Transitioning, INnovation and Governance) w ramach Programu Horyzont 2020 (wartość projektu 2,6 mln zł w okresie od 2015-2020).

Celem projektu jest upowszechnienie w miastach innowacyjnych rozwiązań opartych na środowisku (tzw. nature-based solutions), dzięki którym miasta będą rozwijać się w sposób zrównoważony, a jakość życia mieszkańców, wbrew postępującym negatywnym skutkom zmian klimatycznych, będzie wzrastać. Projekt zakłada, że gospodarka będzie rozwijać się w oparciu o efektywne modele współpracy międzysektorowej. Dzięki działaniom projektowym przewidziany jest rozwój usług w obszarze tzw. zielonej infrastruktury.

Miasto Poznań zostało laureatem rankingu „Najbardziej ekologiczne miasto w Polsce” oraz otrzymało statuetkę „Zielonego Feniksa” za zasługi we wspieraniu i upowszechnianiu idei ekoenergetyki, m.in. za uruchomienie Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych w Poznaniu oraz projekt „Poznański Dzień Energii”, który propaguje wiedzę z zakresu efektywności energetycznej.

II_ Nasza Przestrzeń

03_Rewitalizacja

Rewitalizacja przestrzeni miasta Poznania

W 2018 r. wdrażano „Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Poznania”.

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Poznania

W 2017 r. Rada Miasta Poznania podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Poznania” (GPR), który określa kierunki działań rewitalizacyjnych i umożliwia aplikowanie o środki unijne. Opracowanie Programu poprzedziło wiele działań, na które składały się m.in.

- spotkania z radami i zarządami osiedli,
- przeprowadzenie naboru projektów zewnętrznych,
- opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko,
- przeprowadzenie konsultacji społecznych.

Program ten został opracowany w oparciu o przepisy ustawy o rewitalizacji, a jednocześnie o wymogi zawarte w Wytycznych Ministerstwa Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, co umożliwia staranie się o pozyskanie środków na działania rewitalizacyjne z funduszy europejskich, tj. Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020.

Program jest kontynuacją poprzednich edycji Miejskiego Programu Rewitalizacji oraz Zintegrowanego Programu Odnowy i Rozwoju Śródmieścia Poznania i zawiera 14 planowanych przedsięwzięć grupujących 98 projektów rewitalizacyjnych, zlokalizowanych głównie w Śródmieściu Poznania oraz incydentalnie na terenach bezpośrednio do niego przyległych, których planowana realizacja obejmuje lata 2018-2030.

Po wdrożeniu GPR, obszar Śródmieścia ma stać się obszarem równomiernie rozwiniętym, kształtowanym przez silne społeczeństwo obywatelskie, stanowiącym najlepsze miejsce do zamieszkania, pracy, nauki, prowadzenia działalności gospodarczej, rozwoju kultury oraz wypoczynku.

Głównymi celami strategicznymi Gminnego Programu Rewitalizacji są:

- zatrzymanie procesu depopulacji,
- wzmocnienie aktywności gospodarczych (szczególnie handlowo-usługowych) kulturalnych i społecznych,
- przywrócenie ciągłości struktur urbanistycznych i estetyki przestrzeni miejskiej,
- poprawa klimatu akustycznego i jakości powietrza.

II_ Nasza Przestrzeń

Realizacja celów, przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych założonych w GPR powinna zminimalizować problemy, jakie dotyczą miasta i jego mieszkańców oraz pozwolić, by stało się miejscem atrakcyjnym i konkurencyjnym w skali krajowej i międzynarodowej.

Komitety Rewitalizacji Miasta Poznania

W grudniu 2018 r. Prezydent Miasta Poznania powołał Komitety Rewitalizacji Miasta Poznania, który liczy 26 członków. Komitety stanowią forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Miasta Poznania w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniotwórczo-doradczą Prezydenta Miasta Poznania. Członkami Komitetu są przedstawiciele mieszkańców obszaru rewitalizacji, mieszkańców z poza obszaru rewitalizacji, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych oraz organów władzy publicznej.

Program dla Śródmieścia

W okresie poprzedzającym uchwalenie GPR, programem, na podstawie którego prowadzono proces rewitalizacji był „**Zintegrowany Program Odnowy i Rozwoju Śródmieścia Poznania na lata 2014-2030**”. Program dla Śródmieścia służył integracji działań prowadzonych w centrum Poznania, na rzecz ochrony i rozwoju najważniejszych jego wartości. W ramach programu w 2018 r. kontynuowano przedsięwzięcia na rzecz odnowy ścisłego centrum Poznania.

Program Centrum – Etap I

W ramach projektu planowane są prace z zakresu przebudowy infrastruktury transportu publicznego oraz uspokojenie ruchu samochodowego w centrum miasta, m.in.:

- przebudowa torowisk tramwajowych w ulicach: Święty Marcin, 27 Grudnia, Mielżyńskiego, Fredry, Towarowa, pl. Wolności,
- utworzenie ciągów pieszo-rowerowo-tramwajowych (tzw. „deptaków”) w ciągu ul. 27 Grudnia – pl. Wolności,
- odnowa ul. Święty Marcin – zawężenie przekrojów poprzecznych jezdni samochodowych, poszerzenie chodników oraz budowa dróg rowerowych.

Wartość projektu Program Centrum I wynosi 100 mln zł, w tym dofinansowanie z Funduszy Europejskich to 45 mln zł. Zakres pierwszy przedsięwzięcia, prowadzony od września 2017 r. do końca marca 2019 r., obejmował przebudowę ul. Św. Marcin na odcinku od ul. Gwarnej do ul. Ratajczaka. Zakres wykonanych prac w I etapie obejmował:

- wymianę nawierzchni,
- budowę nowego torowiska tramwajowego,
- modernizację infrastruktury podziemnej,
- poszerzenie chodników,
- utworzenie dróg rowerowych,
- wprowadzenie zieleni.

II_ Nasza Przestrzeń

W efekcie ul. Św. Marcin stała się szeroką, nowoczesną aleją spacerową, przyjazną pieszym, miejscem spotkań i wypoczynku. Budowa nowego przystanku tramwajowego u zbiegu ulic Św. Marcin i Ratajczaka ułatwiła mieszkańcom podróżowanie po centrum.

W ramach zakresu drugiego rozpoczęły się prace projektowe – projekty budowlane na poszczególne odcinki zakresu drugiego mają zostać wykonane w 2019 r.

Z kolei w ramach zakresu czwartego nastąpi przebudowa fragmentu ulicy Św. Marcin na odcinku od Mostu Uniwersyteckiego do al. Niepodległości, wraz ze skrzyżowaniem z al. Niepodległości oraz ul. Towarowej. W 2018 r. przeprowadzona została procedura przetargowa na wybór projektanta na projekt budowlano-wykonawczy wraz z kosztorysem oraz decyzjami administracyjnymi, a także dokumentację niezbędną do wyboru generalnego wykonawcy robót budowlanych w/w zadania.

Program Centrum – etap II

Kolejny etap prac obejmuje budowę trasy tramwajowej wraz z uspokojeniem ruchu samochodowego w ul. Ratajczaka, o wartości 130 mln zł. Program otrzymał dofinansowanie z funduszy UE w wysokości 59 mln zł. Docelowo projekt obejmuje:

- budowę dwutorowej trasy tramwajowej w ulicach Niezłomnych i Ratajczaka (na odcinku od skrzyżowania z ulicami Królowej Jadwigi/Wierzbicice do ul. 27 Grudnia),
- przebudowę węzła rozjazdowego Królowej Jadwigi/Wierzbicice,
- przebudowę i dostosowanie istniejącego układu drogowego do uwarunkowań lokalizacyjnych wprowadzonych realizacją przedsięwzięcia,
- usunięcie kolizji infrastrukturalnych.

W 2018 r. prowadzono prace związane z przygotowaniem procesu projektowego wraz ze wszystkimi czynnościami technicznymi i administracyjnymi. Przygotowano kartę informacyjną przedsięwzięcia oraz trwają przygotowania do opracowania Raportu oddziaływania na środowisko.

II_ Nasza Przestrzeń

Ulica Święty Marcin

arch. UMP

Rewaloryzacja płyty Starego Rynku

Rewaloryzacja przestrzeni płyty Starego Rynku w Poznaniu wraz z przekształceniem fragmentu bloku śródmiejskiego (ul. Jana Baptisty Quadro) w pasaż kultury, to projekt zakładający utworzenie nowej jakości użytkowania zasobu dziedzictwa Starego Rynku w celach kulturalnych, poprzez przebudowę i modernizację nawierzchni Rynku oraz adaptację fragmentu bloku śródmiejskiego do potrzeb realizacji różnorodnych funkcji kulturalnych.

Projekt uzyskał pozytywną ocenę formalną i merytoryczną. Decyzją Zarządu Województwa Wielkopolskiego został zakwalifikowany do dofinansowania unijnego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014+. Umowa o dofinansowanie została podpisana w maju 2019 r.

II_ Nasza Przestrzeń

Wizualizacja Starego Rynku

arch. UMP/Demiurg

Rewaloryzacja pl. Kolegiackiego w Poznaniu

Plac Kolegiacki po zakończeniu przebudowy stanie się placem publicznym i strefą ruchu pieszego. Znikną bariery, które obecnie dzielą tę przestrzeń na kilka części. Układ komunikacyjny w postaci drogi zachowany zostanie jedynie po południowej stronie placu, pozostała przestrzeń dostępna będzie bez ograniczeń dla pieszych.

W 2018 r. na placu kontynuowano badania archeologiczne, a także zakończono etap projektowy i ogłoszono przetarg na wybór generalnego wykonawcy robót budowlanych.

II_ Nasza Przestrzeń

Wizualizacja pl. Kolegiackiego

arch. UMP

Garbary – założenia rewitalizacyjne

Działania zmierzające do wypracowania założeń rewitalizacyjnych dla ul. Garbary, opierały się na zebraniu informacji od jednostek merytorycznych UMP, ekspertów, a także na badaniach oraz ankietach. W grudniu 2018 r. przeprowadzone zostały badania społeczne w formie ankiety ulicznej oraz internetowej, które miały na celu zebranie opinii użytkowników ulicy. Odbyły się również warsztaty konsultacyjne, w których udział wzięło ponad 60 uczestników reprezentujących mieszkańców ulicy, kupców, przedstawicieli jednostek i instytucji mieszczących się na ul. Garbary oraz pracowników jednostek miejskich. W najbliższej przyszłości zostanie opracowane szczegółowe podsumowanie przeprowadzonych działań, które pozwoli zaplanować dalsze działania.

Rewaloryzacja Rynku Łazarskiego

Rewaloryzacja Rynku Łazarskiego, to działania zmierzające do rewitalizacji centralnej przestrzeni publicznej osiedla Św. Łazarz, z przebudową układu drogowego oraz uspokojeniem ruchu samochodowego. Głównym założeniem organizacji przestrzennej placu jest realizacja przewidywanych dla niego funkcji, takich jak:

- reprezentacyjny plac miejski z funkcją handlową, otoczony miejską zabudową pierzeją,

II_ Nasza Przestrzeń

- przestrzeń publiczna elastycznie dostosowująca się do zmiennych potrzeb organizacji imprez artystycznych/kulturalnych,
- przestrzeń codziennej rekreacji dla mieszkańców.

Wizualizacja Rynku Łazarskiego

arch. UMP

Tereny nadwarciańskie

W sezonie 2018 została zorganizowana i zagospodarowana plaża miejska znajdująca się na Wildzie na wysokości Łazienek Rzecznych. Została oddana do użytku m.in. plaża, boisko wielofunkcyjne, strefa grillowa.

Dodatkowo przy plaży Wilda pojawiły się schody oraz tymczasowe oświetlenie znajdujące się na dolnej tarasie, które doświetliło odcinek między plażą a nowo postawionymi tymczasowymi schodami. Został również doświetlony dolny odcinek terasy między mostem Św. Rocha a mostem Chrobrego.

Przy ul. Panny Marii powstał nowy slip dla służb ratunkowych a na Szelągach uruchomiono Pawilon wraz z ogrodem społecznym.

W 2018 r. w ramach WRPO 2014+ uzyskano dofinansowanie na realizację projektu „**Rewitalizacja ubezpieczeń betonowych brzegów rzeki Warty na odcinku od mostu Przemysła I do rozwidlenia rzeki Warty w Poznaniu**”, w partnerstwie z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Projekt o wartości 30,4 mln zł, z dofinansowaniem z funduszy UE w wys. 25,8 mln zł, ma się zakończyć w 2020 r.

II_ Nasza Przestrzeń

Wymiana umocnień wiąże się z wykonaniem remontu istniejących schodów, slipów, tarasów oraz wylotów kanalizacyjnych. Celem projektu jest zabezpieczenie brzegów rzeki przed erozją. Z obecnego ekosystemu zostaną wyeliminowane płyty betonowe, które ograniczają wchłanianie wody do gruntu. Działanie to ma na celu uelastycznienie brzegów rzeki oraz zwiększeniu jej retencji. Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Wartostrada

Od 2011 r. Miasto Poznań buduje ciąg pieszo-rowerowy Wartostrada. Inwestycja uatrakcylnia tereny nadwarciańskie i zwiększa dostępność do nich przy jednoczesnej rewitalizacji zieleni nadwarciańskiej.

Budowa Wartostrady odbywa się przy wykorzystaniu funduszy w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. Wartość projektu wynosi 21,6 mln zł, a kwota dofinansowania to 16,4 mln zł.

W 2018 r. m.in. zakończyły się prace na odcinku od mostu Królowej Jadwigi do ul. Hetmańskiej.

Wartostrada

arch. PIM

II_ Nasza Przestrzeń

Ogrody pływające na Warcie

W ramach projektu CONNECTING Nature wraz z Fundacją OnWater z Wrocławia, Miasto zrealizowało 3 ogrody pływające, które w lipcu 2018 r. zostały zacumowane na rzece Warcie. Ideą wodnych/pływających ogrodów jest poprawa naturalnych ekosystemów i wprowadzanie różnorodności biologicznej w miastach.

Koncepcja ogrodów pływających, utworzona i realizowana w Polsce przez Fundację OnWater, jest innowacyjną metodą wprowadzania zieleni do miast, poprawy estetyki wybrzeży rzeki, a także ma wpływ na poprawę jakości wody (tzw. funkcja filtracyjna, polegająca na wyłapywaniu zanieczyszczeń toni wodnej) oraz powietrza. Ogrody mają również funkcję lęgową.

Ogrody pływające na Warcie

arch. UMP

Park w Forcie IX

Park dookoła Fortu IX wraz z wybiegiem dla psów, to projekt z Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego 2016, polegający na budowie ścieżek z kruszywa naturalnego, schodów terenowych i wybiegu dla psów oraz przeprowadzeniu prac pielęgnacyjnych w drzewostanie na terenie otuliny Fortu IX w Poznaniu.

Projekt ma na celu zwiększenie dostępności i bezpieczeństwa ogólnodostępnego terenu zieleni. Zakończenie zadania planowane jest na grudzień 2019 r.

II_ Nasza Przestrzeń

Poprawa jakości przestrzeni publicznej

W celu poprawy jakości przestrzeni publicznej realizowano także następujące przedsięwzięcia:

- w ramach umowy zawartej z firmą ENEA Oświetlenie realizowane były iluminacje świąteczne na terenie miasta. Zakres ulic obejmujący iluminacje został rozszerzony w stosunku do roku poprzedniego o dodatkowe odcinki i uzupełniony o uliczki w okolicach Starego Rynku. Tak jak w roku poprzednim iluminacje podkreślały charakter zabytkowych przestrzeni i oddają ducha tych miejsc. Ponadto przygotowano choinkę miejską, która stanęła na Starym Rynku tuż obok Ratusza,
- w grudniu 2018 r. na pl. A. Mickiewicza zamontowano elementy małej architektury, które zabezpieczają tę przestrzeń publiczną i jej użytkowników przed ewentualnym zagrożeniem ataku terrorystycznego. Teren ten został wytypowany przez policję jako jedno z miejsc na terenie miasta narażonych na tego typu niebezpieczeństwo,
- ze względu na warunki atmosferyczne panujące w sezonie letnim, na terenie skweru przy ul. Ostrówek 5 na Śródcie, przeprowadzono wymianę roślinności oraz prace porządkowe i pielęgnacyjne polegające m.in.: na odchwaszczeniu, uzupełnieniu ubytków oraz dosadzeniu nowych roślin,
- prowadzono Punkt Poradnictwa na temat form wsparcia remontów dla właścicieli poznańskich kamienic.

II_ Nasza Przestrzeń

Rewitalizacja jako forma integracji społecznej mieszkańców Poznania

Ważnym aspektem dla obszarów podlegających rewitalizacji była integracja i aktywizacja społeczna mieszkańców oraz wsparcie lokalnych społeczności.

Centrum Inicjatyw Lokalnych

Centrum Inicjatyw Lokalnych to program, dzięki któremu organizacje pozarządowe mogą prowadzić akcje wspierające działalność na rzecz mieszkańców w celu rozwoju społeczności lokalnej oraz promowania aktywności społecznej. Głównymi założeniami programu jest **wspieranie inicjatyw mieszkańców Poznania** oraz umożliwianie realizacji inicjatyw w różnych obszarach: kulturalnym, integracyjnym, sportowym czy społecznym.

Projekt REFILL – URBACT III

Projekt REFILL – URBACT III polegał na wdrażaniu i promocji tymczasowego zagospodarowania i użytkowania pustych przestrzeni (m.in. tereny pofabryczne, nieużytki, puste budynki o funkcjach użytkowych) w partnerstwie z belgijskim miastem Gandawa, holenderskim Amersfoort, niemieckim miastem Brema, stolicą Łotwy Rygą i stolicą Grecji Ateny.

Efektem projektu jest m.in.: „**Narzędziownik dla miejsc**” – instrument wspierający mieszkańców w działaniach na rzecz przestrzeni publicznej i aktywności lokalnej oraz wsparcie procesów sieciujących administrację lokalną oraz użytkowników przestrzeni publicznej i pustych budynków (IK Pireus, Program Najmu Lokali OSK Łazarz, proces match-making z Zakładem Makerspace).

Współpraca międzysektorowa na Łazarzu

Od 2015 r. organizacje zrzeszone w ramach inicjatywy Otwarta Strefa Kultury Łazarz oraz Rada Osiedla św. Łazarz współpracują dla:

- zwiększenia efektywności planowania i realizacji przedsięwzięć zmierzających do aktywizacji społeczno-kulturalnej mieszkańców Osiedla św. Łazarz,
- poprawy jakości przestrzeni św. Łazarza oraz polepszenia jego wizerunku.

Współpraca partnerów zaowocowała utworzeniem Inkubatora Kultury Pireus otwartego dla podmiotów rozpoczynających działalność kulturalno-społeczną oraz mieszkańców. W 2018 r. przeprowadzono także II edycję Programu najmu preferencyjnego pn. „**Otwarta Strefa Kultury Łazarz**”.

Madalina

Kontynuowano działania związane z przywróceniem mieszkańcom dawnej zajezdni tramwajowej przy ul. Madalińskiego, poprzez działania społeczno-kulturalne pod hasłem

II_ Nasza Przestrzeń

„**Lato na Madalinie**”. Po zamknięciu zajezdni dla tramwajów w 2014 r., jej teren i znajdujące się tam obiekty zostały uporządkowane i przystosowane do prowadzenia działalności kulturalnej i społecznej. W 2018 r. odbyło się 14 eventów tematycznych z bogatą ofertą kulturalno-edukacyjną.

Lato na Madalinie

arch. UMP

VI Dni Twierdzy Poznań

Dni Twierdzy Poznań to wydarzenie dla miłośników architektury militarnej i historii, podczas którego można zwiedzać fortyfikacje dawnej Twierdzy Poznań: Cytadelę, Śluzę Katedralną oraz Rezerwat Archeologiczny „Genius Loci”, Makietę Dawnego Poznania czy schrony przeciwlotnicze.

Integracja i aktywizacja społeczna wokół procesu rewitalizacji

W 2018 r. działania Miasta obejmowały:

- Program „**Odmień swoje podwórko**” organizowany przez Urząd Miasta Poznania przy współpracy ekspertów i organizacji pozarządowych w celu bezpośredniego zaangażowania mieszkańców w aktywne działania na rzecz poprawy stanu zagospodarowania ich najbliższego otoczenia, poprzez zazielenienie i urządzenie podwórek kamienic. Pierwsza część projektu obejmowała wykłady i warsztaty projektowe dla mieszkańców oraz wspólną pracę w terenie z udziałem ekspertów i zaproszonych gości – architektów, architektów krajobrazu, mających doświadczenie

II_ Nasza Przestrzeń

- w realizacji projektów rewitalizacyjnych. Druga część obejmowała działania w przestrzeni poszczególnych podwórek przy doradztwie eksperckim,
- przechadzki z cyklu **„Kino, kawiarnia i spacer”**, w 2018 r. odbyły się w 6 lokalizacjach, na: Śródcie, placu Kolegiackim i Chwaliszewie, Wzgórzu Św. Wojciecha, Łazarzu oraz na Dębcu. Ich celem była promocja terenów objętych rewitalizacją i lokalnej przedsiębiorczości,
 - plenerowe spotkania wigilijne dla lokalnych społeczności na: Śródcie, Chwaliszewie, ul. Gołębiej oraz ul. Św. Marcin w ramach cyklu wydarzeń **Wigilijny Łańcuch Kolędowania** śladem rewitalizacji. Organizatorami wydarzeń były:
 - o Stowarzyszenie Przyjaciół Śródki i Okolic Śródeja,
 - o Fundacja Artystyczno – Edukacyjna PUENTA,
 - o Partnerstwo Śródeckie,
 - o Fundacja Więcej Poznania,
 - o Towarzystwo Wiedzy Powszechnej Oddział Poznań,
 - o Koalicja Św. Marcin,
 - spotkanie – seminarium z dyrektorami placówek oświatowych Poznania **„Edukacja na rzecz przestrzeni publicznej”**. Podczas seminarium poszukiwano odpowiedzi na pytanie „Jak tworzyć przyjazną człowiekowi i naturze przestrzeń w ogrodach przedszkolnych i szkolnych?” oraz „Jak uczyć szacunku do przestrzeni publicznej i troski o nią”. W seminarium uczestniczyło ok. 240 dyrektorów poznańskich placówek oświatowych.

Przyjeźdź do Śródmieścia

Są to działania Miasta zmierzające do animacji i wsparcia działań promujących i aktywizujących życie społeczno-kulturalne oraz działalność gospodarczą:

- organizacja tradycyjnych i innych stałych wydarzeń kulturalnych na terenie Śródmieścia, takich jak np. Betlejem Poznańskie, Festiwal Rzeźby Lodowej, przechadzki „Kino, kawiarnia i spacer”, #nawolnym, wigilie, Śródecki Targ Średniowieczny,
- działania na ul. Święty Marcin m.in.: Noc Muzeów, Imieniny Ulicy, Dzień Sąsiada, Rytmy Marcina, Gwiazdka na Świętym Marcinie,
- zwolnienie z podatku od nieruchomości budynków lub ich części zbudowanych przed 1 stycznia 1965 r., znajdujących się na obszarze Osiedli: Stare Miasto, Jeżyce, Sołacz, Św. Łazarz, Wilda oraz Ostrów Tumski – Śródka – Zawady – Komandoria lub wpisanych indywidualnie do rejestru zabytków, w których na co najmniej 60% powierzchni użytkowej realizowana jest funkcja mieszkalna. Zwolnienie przysługuje w wysokości 50% poniesionych przez podatnika kosztów remontu elewacji, nie dłużej jednak niż przez okres 10 lat.

Park Kulturowy „Stare Miasto”

W marcu 2018 r. Rada Miasta Poznania uchwaliła utworzenie na Starym Rynku i w jego najbliższej okolicy **Parku Kulturowego „Stare Miasto”**. Pozwoli to na m.in. uporządkowanie wyglądu i rozmieszczenia reklam, szyldów czy ogródków gastronomicznych. Uchwała dotyczy obszaru o powierzchni ok. 40 ha, ograniczonych ulicami: Solną, Wolnica, Małe Garbary, Garbary, pl. Bernardyńskim, Podgórną i Al. Marcinkowskiego.

II_ Nasza Przestrzeń

Dzieciniec pod Słońcem

Projekt rewitalizacji i ochrony dziedzictwa kulturowego kompleksu Dzieciniec pod Słońcem w Poznaniu ma na celu przystosowania zabytkowego kompleksu na potrzeby Młodzieżowego Domu Kultury. W wyniku realizacji projektu nastąpi wprowadzenie do istniejących wnętrz budynków nowych przestrzeni, które zostaną dostosowane do prowadzonej działalności kulturalnej.

Wizualizacja Dziecińca pod Słońcem

arch. UMP

Przyjazne podwórko

Zrealizowano kolejną edycję programu **„Przyjazne podwórko”** – zagospodarowanie podwórek komunalnych. Celem programu jest polepszenie warunków techniczno-funkcjonalnych otoczenia budynków mieszkalnych wspólnot mieszkaniowych w strefie śródmiejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia trwałych elementów infrastruktury, miejsc wypoczynku, placów gier i zabaw.

Program był współfinansowany przez Miasto Poznań i wspólnoty mieszkaniowe. W 2018 r. dofinansowano zagospodarowanie 8 podwórek zlokalizowanych przy ulicach: 3 Maja, 23 Lutego, Kościuszki, a także przy Al. Niepodległości i pl. Wielkopolskim, w ramach którego wykonano: nawierzchnię, odwodnienie, boksy śmietnikowe, stojaki na rowery, plac zabaw oraz posadzono zieleń.

II_ Nasza Przestrzeń

Zmiany transportowe

W centrum miasta wprowadzane są sukcesywnie zmiany w zakresie rozwiązań transportowych, w tym wyłączenia sygnalizacji świetlnej, które sprzyjają optymalizacji ruchu oraz bezpieczeństwu pieszych i rowerzystów oraz uruchamiane są nowe odcinki dróg rowerowych i przystanki wiedeńskie.

Miasto Poznań finansuje system **Poznańskiego Roweru Miejskiego (PRM)**. W 2018 r. PRM obejmował 113 stacji i 1, 2 tys. rowerów.

Ponadto tworząc udogodnienia Miasto zachęciło prywatne firmy do uruchomienia w Poznaniu ekologicznej usługi car-sharingu. Usługi współdzielenia samochodów na minuty oferują 4 firmy, w tym 2 wykorzystujące pojazdy z napędem hybrydowym. 2 firmy oferują także usługi współdzielenia skuterów elektrycznych, a pod koniec 2018 r. firma Lime wprowadziła możliwość wypożyczenia hulajnóg elektrycznych.

Ogród otwarty

Organizacja Ogrodu otwartego na terenie ogródka przedszkolnego w Przedszkolu nr 42 na Wildzie to projekt z pogranicza obszarów edukacji przedszkolnej i rewitalizacji miasta. Celem zadania jest zagospodarowanie, a następnie udostępnienie mieszkańcom Wildy fragmentu ogródka przedszkolnego w formie ogrodu otwartego w określonych godzinach w ciągu dnia. Ogród otwarty pozostaje pod opieką dyrekcji przedszkola, ale umożliwia mieszkańcom Wildy korzystanie z jego atrakcji i wypoczynek.

Ogród otwarty przy Przedszkolu nr 42 na Wildzie

arch. UMP

II_ Nasza Przestrzeń

Zielona Wstążka dla Planety

W ramach Akcji „Zielona wstążka dla Planety #DlaPlanety”, zostały podświetlone na kolor zielony najważniejsze miejskie budynki, aby zwrócić uwagę mieszkańców na problem segregacji odpadów na świecie. W Poznaniu w 2018 r. został podświetlony Ratusz Poznański, Most Jordana oraz Plaża Miejska na Wildzie.

II_ Nasza Przestrzeń

04_Mieszkalnictwo i gospodarka
nieruchomościami

Zasoby mieszkaniowe w Poznaniu

Zasób mieszkaniowy Poznania w 2018 r. powiększył się o 4 tys. mieszkań, na koniec roku liczył 262 tys. mieszkań. Przeciętna powierzchnia mieszkania wynosiła 64,5 m².

W bilansie zasobów mieszkaniowych Poznania na koniec 2018 r. przybyło 4,0 tys. mieszkań. Według wstępnych szacunków **stan zasobów wynosił 262 tys. mieszkań** o powierzchni użytkowej 16,9 mln m². Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań w Poznaniu wynosiła 64,5 m².

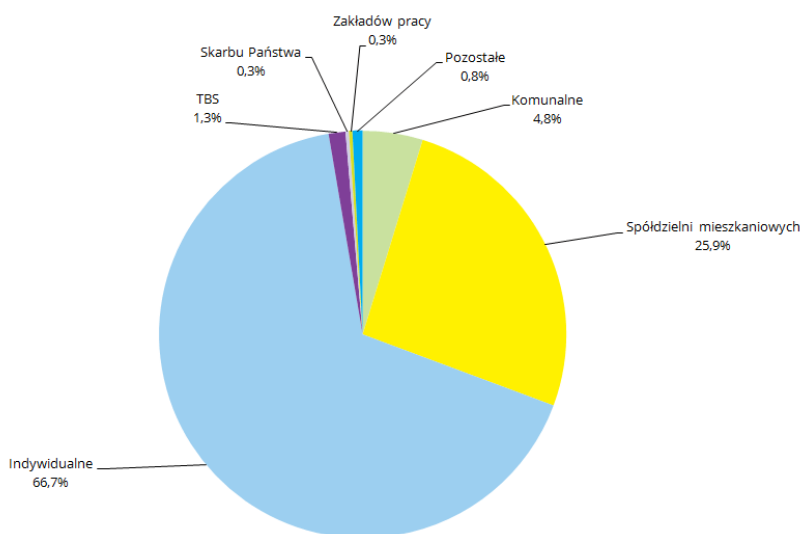
Na 1000 mieszkańców przypadało 487 mieszkań.

Najwięcej mieszkań pozostawało **w zasobach osób fizycznych** (174,8 tys. mieszkań, 67% całości zasobów), w tym 97,6 tys. osób fizycznych poza wspólnotami mieszkaniowymi oraz 77,2 tys. we wspólnotach mieszkaniowych.

Drugą pod względem własności i liczby mieszkań grupą właścicieli są **mieszkania spółdzielcze**, których udział na koniec 2018 r. szacowany jest na 26% zasobów miasta.

Mieszkania komunalne stanowiły ok. 5% zasobów miasta.

Struktura zasobów mieszkaniowych Poznania w 2018 r.

Źródło: Urząd Miasta Poznania

badam.poznan.pl

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

badam Baza Danych Miasta

II_ Nasza Przestrzeń

Na jedno mieszkanie przypadało przeciętnie 2,09 osób, na 1 izbę 0,60 osoby.

Prawie wszystkie mieszkania wyposażone były w:

- wodociąg (99,8%)
- ustęp spłukiwany (98,9%)
- łazienkę (98,2%)

Znaczna liczba mieszkań posiada centralne ogrzewanie (87,7%) oraz korzysta gazu sieciowego (78,7%).

Nowe budownictwo mieszkaniowe

W 2018 r. w Poznaniu do eksploatacji przekazano 4 012 nowych mieszkań. **Na rynku pierwotnym w ofercie sprzedaży, w kwartale znajdowało się przeciętnie 4 740 mieszkań natomiast na rynku wtórnym 290 mieszkań.**

Według informacji kwartalnych NBP o sytuacji na rynku nieruchomości mieszkaniowych i komercyjnych na rynku pierwotnym w ofercie sprzedaży znajdowało się od 4,1 tys. mieszkań w I kwartale 2018 r. do 5,6 tys. mieszkań w IV kwartale.

Średnio w kwartale przedmiotem transakcji kupna było 1,1 tys. mieszkań na rynku pierwotnym oraz ok. 700 mieszkań na rynku wtórnym (różnica między liczbą ofert a liczbą transakcji może wynikać z faktu, że indywidualne osoby wystawiające mieszkanie na sprzedaż nie umieszczają ofert w biurach nieruchomości).

Na rynku mieszkaniowym Poznania **funkcjonowało ok. 130 deweloperów** posiadających zasoby, realizujących i planujących inwestycje w mieście.

W 2018 r. w Poznaniu rozpoczęto budowę 5,6 tys. mieszkań w 375 budynkach mieszkalnych jednorodzinnych i 79 budynkach wielorodzinnych. Większość realizowana jest w ramach budownictwa deweloperskiego, na sprzedaż lub wynajem (93,2% rozpoczętych inwestycji).

W 2018 r. w Poznaniu wydano pozwolenia na budowę lub dokonano zgłoszenie zgodnie z projektem na budowę 10,1 tys. mieszkań.

W 2018 r. przekazano do użytkowania 4 012 nowych mieszkań o powierzchni 253,1 tys. m².

Przeciętna powierzchnia mieszkania wyniosła 63,1 m². Najwięcej mieszkań przekazali do użytku deweloperzy (3,5 tys. mieszkań na sprzedaż lub wynajem).

W formie budownictwa indywidualnego realizowanego na sprzedaż lub wynajem przekazano 327 domów jednorodzinnych.

Przeciętna powierzchnia mieszkania na sprzedaż lub wynajem wyniosła 55,0 m², domu jednorodzinnego 156,7 m².

II_ Nasza Przestrzeń

W 2018 r. zakończona została realizacja 2 inwestycji budownictwa komunalnego. Do użytku oddanych zostało **140 mieszkań komunalnych**.

Najwięcej nowych budynków mieszkalnych powstało na:

- Nowym Mieście
- Jeźycach
- Starym Mieście

Lokalizacja przestrzenna nowego budownictwa mieszkaniowego w Poznaniu w 2018 r.

	Grunwald	Jeżyce	Nowe Miasto	Stare Miasto	Wilda
budynki mieszkalne jednorodzinne	57	96	145	67	10
budynki mieszkalne wielorodzinne	21	11	27	15	5

Źródło: Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego dla Miasta Poznania

II_ Nasza Przestrzeń

Zarządzanie zasobami komunalnymi w Poznaniu

W 2018 r. w zasobie nieruchomości komunalnych było 12 499 lokali mieszkalnych (w tym 1 691 lokali socjalnych). Znajdowały się one w 830 budynkach komunalnych, w budynkach 762 wspólnot mieszkaniowych z udziałem Miasta Poznania oraz w ramach 47 lokali stanowiących spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu. W zasobie komunalnym znajduje się 1 495 komunalnych lokali użytkowych.

Wśród nieruchomości komunalnych podstawowy udział ma zasób nieruchomości mieszkaniowych. Zarządzanie zasobami mieszkaniowymi w Poznaniu, a w szczególności komunalnymi zasobami lokalowymi Poznania regulują:

- Uchwała Rady Miasta Poznania nr LVIII/1095/VII/2017 z dnia 5 grudnia 2017 r. w sprawie przyjęcia Polityki mieszkaniowej Miasta Poznania na lata 2017-2027,
- Uchwała Nr LXIX/1274/VII/2018 Rady Miasta Poznania z dnia 03 lipca 2018 r. w sprawie programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Poznania na lata 2019-2023 (do końca 2018 r. obowiązywała uchwała nr LXIII/985/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 25 lutego 2014 r. w sprawie programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Poznania na lata 2014-2018 ze zm.),
- Uchwała Rady Miasta Poznania nr XXX/443/VII/2016 z dnia 7 czerwca 2016 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Poznania (ze zm.),
- Uchwała nr LXI/842/V/2009 Rady Miasta Poznania z dnia 13 października 2009 r. w sprawie określenia zasad sprzedaży na rzecz najemców komunalnych lokali mieszkalnych,
- Uchwała Nr XXXVI/611/VII/2016 Rady Miasta Poznania z 18 października 2016 r. w sprawie warunków udzielania bonifikat i wysokości stawek procentowych przy sprzedaży lokali mieszkalnych – uchwała ta wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z 7.11.2018 r. została unieważniona,
- Uchwała nr LI/786/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 18 czerwca 2013 r. w sprawie przyznania najemcom pierwszeństwa w nabyciu nieruchomości, zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednolokalowymi stanowiącymi w całości przedmiot najmu, będących własnością Miasta Poznania, oraz określenia zasad ich sprzedaży ze zm.,
- Uchwała nr L/777/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie przekształcenia samorządowego zakładu budżetowego pn. Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych w Poznaniu poprzez likwidację w celu utworzenia spółki prawa handlowego (ze zm.),
- Umowa dzierżawy nr D/51/1031 z 9 października 2013 roku (ze zm.) zawarta pomiędzy Miastem Poznań a ZKZL Sp. z o.o.,
- Umowa w sprawie warunków realizacji powierzonych zadań własnych oraz przyznawania i rozliczania wsparcia działalności powierzonej wraz z aneksem do umowy z 31 lipca 2018 r. zawarta pomiędzy Miastem Poznań a ZKZL Sp. z o.o.

II_ Nasza Przestrzeń

Ustalane w powyższych dokumentach cele, warunki i sposoby, precyzują możliwość zaspokajania potrzeb mieszkaniowych, zgodnie z własnymi preferencjami, aspiracjami i możliwościami ekonomicznymi, poprzez zastosowanie odpowiednich instrumentów na etapie procesu inwestycyjnego, w fazie nabywania prawa do mieszkania, a następnie podczas eksploatacji zasobu mieszkaniowego.

Zasób komunalnych lokali mieszkaniowych

Mieszkaniowy zasób Miasta Poznania stanowią lokale będące własnością Miasta albo miejskich osób prawnych lub spółek z udziałem Miasta, z wyjątkiem towarzystw budownictwa społecznego, a także lokale pozostające w posiadaniu samoistnym tych podmiotów.

Zasób lokali mieszkalnych do wynajęcia na zaspokojenie potrzeb dla osób, które spełniają kryteria uprawniające do uzyskania pomocy mieszkaniowej ze strony Miasta został w 2018 r. powiększony poprzez podnajem lokali mieszkalnych od innych niż Miasto właścicieli.

W ramach programu Miejskiego Biura Najmu zawarto **135 umów najmu** z właścicielami mieszkań w celach dalszego ich podnajmu.

Mieszkaniowy zasób miasta Poznania tworzą lokale mieszkalne:

- w budynkach stanowiących w całości własność Miasta,
- w budynkach wspólnot mieszkaniowych w udziałem Miasta Poznania,
- będące przedmiotem spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu,
- w budynkach stanowiących własność spółki ZKZL sp. z o.o.

Ponadto według stanu na dzień 31.12.2018 r. liczba nieruchomości stanowiących współwłasność Miasta Poznania i innych podmiotów, ujętych w ewidencji ZKZL sp. z o.o. wynosi 37, z czego 36 to nieruchomości zabudowane i jedna nieruchomość niezabudowana.

W 2018 r. w zasobie komunalnym było **830 budynków komunalnych** (w tym budynki z funkcją mieszkalną, użytkową oraz mieszkalno-użytkową). W tych budynkach znajdowało się **5 518 lokali mieszkalnych** (w tym 1 150 lokali socjalnych).

W budynkach wspólnot mieszkaniowych z udziałem Miasta Poznania zlokalizowanych było **6 934 komunalnych lokali mieszkalnych (w tym 541 lokali socjalnych)**. Ponadto Miasto Poznań posiada spółdzielcze własnościowe prawo do 47 lokali.

W zasobie komunalnym znajduje się **1 495 komunalnych lokali użytkowych**.

Obecnie ponad 100 lokali komunalnych to tzw. lokale wspólne, czyli niesamodzielne. W praktyce oznacza to wspólny korytarz, z którego wchodzi się do mieszkań zajmowanych przez poszczególnych najemców. W zasobie tym znajdują się również mieszkania socjalne ze wsparciem treningowym – **135 lokali socjalnych** w 41 lokalizacjach – które mają wspólną przestrzeń wykorzystywaną przez lokatorów.

II_ Nasza Przestrzeń

W ramach realizacji polityki mieszkaniowej ZKZL Sp. z o.o. realizuje m.in. zadania z zakresu inwestycji i remontów. Mają one na celu poprawę stanu technicznego zasobu komunalnego oraz tworzenie nowych lokali z przeznaczeniem na realizację potrzeb mieszkaniowych mieszkańców. Systematycznie likwidowane są piece kaflowe w mieszkaniach komunalnych. Nadal bardzo duża liczba mieszkań nie ma centralnego ogrzewania i jest ogrzewana piecami węglowymi. Część lokali mieszkalnych znajduje się w barakach, gdzie zdecydowana większość mieszkań ma status lokali socjalnych. W planach Miasta jest likwidacja mieszkalnych baraków i wybudowanie na ich miejscu nowych budynków komunalnych. Obecnie wyprowadzani są najemcy z baraków z rejonu ul. Opolskiej.

Ok. 1 200 lokali mieszkalnych znajdujących się w miejskim zasobie usytuowanych jest w nowych budynkach (maksymalnie 13-letnich) i budynkach, które w ostatnich latach poddane zostały gruntownej renowacji. Pozostałe znajdują się w budynkach budowanych w latach 50-tych – 70-tych ubiegłego wieku oraz jeszcze starszych kamienicach, które wzniesione zostały nawet ponad 100 lat temu.

Najstarsze budynki wymagają dużych nakładów finansowych, także ze względu na szczególną ochronę i konieczność dostosowania się do wymagań konserwatora zabytków. Budynki są systematycznie remontowane, jednak potrzeby są znacznie większe niż możliwości.

W 2018 r. zakończona została realizacja 2 inwestycji budownictwa komunalnego. **Do użytku oddanych zostało łącznie 140 mieszkań:**

- 2 budynki przy ul. Dymka – 94 mieszkania,
- 2 budynki przy ul. Zawady – 46 mieszkań.

W trakcie realizacji było:

- 8 wielorodzinnych budynków mieszkalnych, trzykondygnacyjnych przy ul. Biskupińskiej (120 lokali mieszkalnych),
- 6 wielorodzinnych budynków mieszkalnych, jednokondygnacyjnych przy ul. Darzyborskiej (50 lokali socjalnych).

Obie te inwestycje mają być zakończone w 2019 r.

Organizacja zarządzania komunalnym zasobem mieszkaniowym w Poznaniu

W zapewnieniu realizacji polityki mieszkaniowej prowadzonej przez Prezydenta Miasta Poznania oraz Radę Miasta Poznania, w zakresie stanowienia prawa regulującego zasady najmu lokali z mieszkaniowego zasobu Miasta Poznania oraz zasady gospodarowania tym mieniem, z wyłączeniem zasobu Miasta oddanego w trwały zarząd miejskim jednostkom organizacyjnym, uczestniczy kilka wydziałów Urzędu Miasta Poznania.

II_ Nasza Przestrzeń

Biorą one udział w wypracowaniu rozwiązań, projektów i programów, których celem jest zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych społeczności Miasta Poznania:

- współtworzą politykę czynszową w mieszkaniowym zasobie Miasta
- dostarczają wiedzy Prezydentowi na temat potrzeb mieszkaniowych mieszkańców Miasta Poznania oraz sposobów ich zaspokojenia
- opracowują projekty aktów prawnych regulujących politykę mieszkaniową Miasta oraz zapewniają ich zgodność z innymi projektami i programami realizowanymi przez inne podmioty
- współpracują z organizacjami pozarządowymi, dysponentami środków pozabudżetowych i innymi podmiotami w celu pozyskania środków i dotacji na walkę z bezdomnością i wykluczeniem społecznym oraz rozwiązywanie problemów mieszkaniowych
- załatwiają sprawy dotyczące udzielania pomocy mieszkaniowej osobom i rodzinom o niskich dochodach i opracowuje listę osób uprawnionych do jej uzyskania
- nadzorują realizację polityki mieszkaniowej przez spółki z udziałem Miasta, których statutowym celem działania jest: realizacja budownictwa mieszkaniowego dla różnych grup mieszkańców, tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej, zarządzanie mieszkaniowym zasobem Miasta na podstawie uchwał lub umów powierzających im to zadanie:
 - o Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych sp. z o.o.,
 - o Poznańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o.

Uchwałą nr L/777/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie przekształcenia samorządowego zakładu budżetowego pn. Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych w Poznaniu została powołana Spółka Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych Sp. z o.o. (ZKZL).

Spółce ZKZL zostało powierzone:

- wykonywanie zadania własnego Miasta Poznań, polegającego na zaspokajaniu zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie tworzenia warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych mieszkańców oraz w zakresie gminnego budownictwa mieszkaniowego,
- pełnienie funkcji inwestora zastępczego dla inwestycji Miasta Poznania służących realizacji zadań własnych Miasta Poznania związanych z gminnym budownictwem mieszkaniowym, w tym w szczególności wykonywanie obowiązków związanych
- z prowadzeniem i nadzorowaniem inwestycji budowlanych polegających na budowie, przebudowie, modernizacji lub remoncie stanowiących własność Miasta Poznania: budynków, budowli i obiektów kubaturowych, realizowanych na zasobie nieruchomości dzierżawionym przez Spółkę od Miasta Poznania (lokale mieszkalne i lokale użytkowe) oraz budowie infrastruktury drogowej i technicznej związanej z zadaniami inwestycyjnymi w zakresie gminnego budownictwa mieszkaniowego realizowanymi przez Spółkę,
- zarządzanie nieruchomościami jednostki budżetowej Zarząd Transportu Miejskiego w Poznaniu.

II_ Nasza Przestrzeń

Miasto Poznań posiada 100% udziałów w Spółce.

Poznańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. (PTBS) zostało założone 22 maja 1995 r. Misją Spółki jest zapewnienie lokali mieszkalnych osobom o średnich dochodach. W tym celu PTBS buduje mieszkania czynszowe i eksploatuje je na zasadach najmu. W 2009 r. PTBS Sp. z o.o. przejęło 2 poznańskie TBS-y: Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Nasz Dom” Sp. z o.o. oraz Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Wielkopolska” Sp. z o.o., powiększając swoje zasoby o kolejne budynki mieszkalne oraz nieruchomości gruntowe. Spółka jest obecnie właścicielem 3 187 mieszkań, blisko 100 lokali usługowych oraz ponad 1 tys. miejsc postojowych, co czyni ją jednym z największych TBS-ów w Polsce. PTBS aktywnie współpracuje z Urzędem Miasta Poznania, wspierając realizację polityki mieszkaniowej gminy. Zaspokaja potrzeby mieszkaniowe mieszkańców Poznania, w tym seniorów, osób niepełnosprawnych czy młodych ludzi poszukujących pierwszego mieszkania. Miasto Poznań posiada 99,99% udziałów w Spółce.

Pełnomocnik Prezydenta ds. interwencji lokatorskich zapewnia pomoc lokatorom w rozwiązywaniu konfliktów z wynajmującymi, reprezentując ich słuszny interes i wskazując sposób ochrony swoich praw.

W 2018 r. **sprzedano 16 lokali mieszkalnych** (w tym: 15 za gotówkę, 1 na raty) **oraz 8 nieruchomości zabudowanych budynkami jednolokalowymi** (w tym: 5 za gotówkę, 3 na raty). W trybie przetargu sprzedano 2 lokale mieszkalne.

II_ Nasza Przestrzeń

Inwestycje i programy mieszkaniowe w Poznaniu

Realizacja potrzeb mieszkaniowych mieszkańców Poznania w 2018 r. obejmowała budowę nowych mieszkań komunalnych, modernizację, renowację i remonty budynków komunalnych oraz programy i przedsięwzięcia wsparcia.

Bieżące zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych oraz realizacja nowego komunalnego budownictwa mieszkaniowego

Zwiększa się liczba wniosków o pomoc mieszkaniową (lokale mieszkalne i socjalne). W 2018 r. wpłynęły **1 534 wnioski** (o 561 więcej niż rok wcześniej). Do listy na 2019 r. dopisano 2 372 wnioski (1 520 o lokal mieszkalny i 852 o lokal socjalny). Z tej liczby 1 636 spełniało kryteria (dochód i zamieszkiwanie wnioskodawcy w Poznaniu – w tym 1 086 o lokal mieszkalny i 550 o lokal socjalny).

Zgodnie z uchwałą nr XXX/443/VII/2016 Rady Miasta Poznania z dnia 7 czerwca 2016 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Poznania (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2017 r., poz. 8372, z późn. zm.), umowy najmu lokalu mieszkalnego mogą być zawierane z osobami, które osiągają dochód (w okresie 12 miesięcy poprzedzających rok ustalenia projektu listy mieszkaniowej) uprawniający do uzyskania lokalu mieszkalnego i zostały umieszczone na liście mieszkaniowej. Lista mieszkaniowa sporządzana jest na podstawie systemu kwalifikacji punktowej, który stanowi załącznik do przywołanej wyżej uchwały. Kolejność osób umieszczonych na liście, która określa jednocześnie kolejność wskazania lokalu, wynika z liczby uzyskanych punktów.

Roczne listy osób uprawnionych do zawarcia umowy najmu z zasobu mieszkaniowego Miasta Poznania w 2018 r. obejmowały po uzupełnieniach w ciągu roku 548 pozycji, w tym 375 uprawnionych do otrzymania lokalu socjalnego i 173 uprawnionych do otrzymania lokalu komunalnego.

Lista socjalna ustalona na 2018 r. została zrealizowana w 37,9% (przydzielono 142 lokale socjalne), lista mieszkaniowa ustalona na 2018 r. została zrealizowana w 70,5% (przydzielono 122 lokale komunalne). W ujęciu ogólnym lista na 2018 r. została zrealizowana w 48,2%.

Roczna lista osób uprawnionych do zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego w 2019 r. zawiera łącznie 404 pozycje, natomiast roczna lista osób uprawnionych do zawarcia umowy najmu lokalu mieszkalnego w 2019 r. – 174 pozycje.

II_ Nasza Przestrzeń

Miasto Poznań przygotowywało do realizacji i rozpoczęcia budowy w 2019 r. 594 mieszkań, w 3 lokalizacjach:

- ul. Opolska 5 budynków – 287 mieszkań,
- ul. Darzyborska 7 budynków – 252 mieszkania,
- ul. Hulewiczów 1 budynek – 55 mieszkań.

W trakcie przygotowania, na etapie prac koncepcyjnych i projektowych jest ok. 1 600 mieszkań.

W 2018 r. na realizację zadań inwestycyjnych **Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych** Sp. z o.o. przeznaczył kwotę ponad 43 mln zł. Z tych środków realizowany były zadania związane m.in. z nowym budownictwem, modernizacją kamienic oraz termomodernizacją.

Modernizacje, renowacje i remonty budynków komunalnych

W ramach planu remontów ze środków inwestycyjnych do miejskiej sieci kanalizacyjnej zostały podłączone budynki przy ul. Wituchowskiej 14, Łobżenickiej 8 oraz Starołęckiej 52.

W II półroczu 2018 r. rozpoczęto modernizację kamienic przy ul. Sikorskiego 24-25 oraz przy ul. Śniadeckich 6,6A, na co wydatkowano kwotę 2,0 mln zł netto w ramach kredytu EBI.

Wykonano termomodernizację wraz z podłączeniem budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej przy ul. Drzymały 7,9,10,12,13,14 za kwotę 4,2 mln zł oraz został podłączony do co i cw budynek przy ul. Drzymały 8 za kwotę 166 tys. zł.

Przeprowadzono modernizację kamienic przy ul. Szyperska 8 (koszt robót 422,6 tys. zł) i przy ul. Kościuszki 80 (koszt robót 134,5 tys. zł).

Trwały prace przygotowawcze do budowy mieszkań treningowych (koszt robót 1,7 mln zł.)

Likwidacja barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami oraz starszych

Zakwalifikowano 50 wniosków w ramach pilotażowego programu „Minigranty dla seniorów”. Program realizowany jest w celu poprawy warunków mieszkaniowych najemców powyżej 65 r. życia zajmujących lokale mieszkalne lub socjalne w zasobie mieszkaniowym Miasta Poznania. Zakres prac obejmuje przede wszystkim likwidację w lokalu barier architektonicznych.

Ponadto w 2018 r. wskazano 11 lokali przystosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w tym 6 lokali w budynkach wybudowanym przy ul. Dymka 220 i 222 oraz 3 lokale w budynkach budowanych przy ul. Zawady 7 i ul. Zawady 9.

II_ Nasza Przestrzeń

Budynek przy ul. Zawady 9

arch. UMP

Wdrożenie i realizacja programów mieszkaniowych poprawiających warunki zamieszkiwania osób i rodzin wymagających wsparcia

Instrumenty wsparcia i pomocy mieszkaniowej w Poznaniu skierowane były do różnych grup:

- **osób najuboższych i o niskich dochodach, obejmowały:**
 - o pozyskiwanie lokali socjalnych poprzez wskazywanie dotychczasowym najemcom lokali w budynkach nowo wybudowanych przez ZKZL Sp. z o.o.,
 - o zwiększenie liczby zagospodarowywanych pustostanów,
 - o poprawę stanu technicznego istniejącego zasobu mieszkaniowego Miasta Poznania,
 - o uruchomienie programu Miejskie Biuro Najmu,
 - o pozyskiwanie mieszkań z zasobu komunalnego,
 - o tworzenie mieszkań socjalnych ze wsparciem treningowym oraz mieszkań treningowych,
- **osób o średnich dochodach, dotyczyły:**
 - o zwiększenia liczby mieszkań pozostających w zasobie PTBS Sp. z o.o. W 2018 r. wskazano lokale z zasobu PTBS z partycypacją Miasta Poznania 13 osobom/rodzinom, natomiast od początku 2019 r. (do połowy lutego) wskazano 4 lokale,
 - o współpracy z BGK Nieruchomości SA – program „Mieszkanie Plus”,
 - o programu „Przyjazne Podwórko”,

II_ Nasza Przestrzeń

- o ograniczenia sprzedaży lokali komunalnych
- **osób o wyższych dochodach dotyczyły przygotowania i prowadzenia:**
 - o sprzedaży miejskich działek pod budownictwo jednorodzinne,
 - o zespołu działań dedykowanych klientom segmentu premium,
- **seniorów, jako grupy o szczególnych potrzebach:**
 - o sukcesywne zwiększenia mieszkań w zasobie PTBS Sp. z o.o. w ramach realizacji Programu „Senior”. W 2018 r. przekazano 5 lokali,
 - o wprowadzenia programu Minigranty dla Seniora na remont mieszkań,
 - o realizacji mieszkań studyjnych dla Seniorów.

Stan realizacji wybranych programów mieszkaniowych

Mieszkania wspomagane – treningowe w Mieście Poznań

W 2018 r. wdrożono projekt dofinansowany z funduszy UE, pn. „Mieszkania wspomagane – treningowe w Mieście Poznań”, realizowany w partnerstwie z Fundacją Inicjowania Rozwoju Społecznego

Celem projektu jest objęcie wsparciem 250 uczestników projektu (150 kobiet i 100 mężczyzn) – osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez zapewnienie im 6-miesięcznego pobytu w mieszkaniach treningowych wraz z usługami treningowymi, opiekuńczymi i sfinansowaniem eksploatacji mieszkań treningowych. W projekcie Miasto Poznań zapewni 9 mieszkań treningowych. Planowane jest 5 edycji wsparcia po 6 miesięcy dla każdego uczestnika projektu.

Mieszkania socjalne ze wsparciem treningowym

Celem programu jest:

- zapewnienie osobom posiadającym uprawnienie do zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego na podstawie zarządzenia Prezydenta Miasta Poznania oraz na podstawie niezrealizowanego wyroku sądowego, wsparcia z zakresu pomocy mieszkaniowej i społecznej,
- zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych osobom najbardziej potrzebującym, posiadającym uprawnienia do otrzymania pomocy mieszkaniowej od Miasta Poznania, poprzez wskazanie lokalu socjalnego,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu z powodów mieszkaniowych poprzez zwiększenie oferty wsparcia poprzez realizację usług społecznych, w szczególności w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i umiejętności społecznych.

W ramach realizacji programu utworzono 41 mieszkań socjalnych ze wsparciem, w których wydzielono 136 lokali socjalnych.

Most do samodzielności

Wdrożono projekt dofinansowany z funduszy UE, pn. „Most do samodzielności” realizowany w partnerstwie z Fundacją Pomocy Wzajemnej BARKA.

II_ Nasza Przestrzeń

Celem projektu jest reintegracja i aktywizacja społeczno – zawodowa 100 uczestników projektu (50 kobiet i 50 mężczyzn) – osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Uczestnicy projektu mają możliwość uczestniczenia w szkoleniach, odbycia staży, dzięki którym podniosą swoje kompetencje zawodowe i społeczne, co pozwoli im wejść lub powrócić na rynek pracy.

Program Miejskie Biuro Najmu

Program skierowany jest do osób, które spełniają kryteria uprawniające do uzyskania pomocy mieszkaniowej ze strony Miasta, ale nie uzyskały wystarczającej liczby punktów by zostać ujętym na ustalonej zarządzeniem Prezydenta Miasta Poznania liście osób uprawnionych do najmu lokalu komunalnego.

Miejskie Biuro Najmu polega na najmowaniu lokali mieszkalnych od innych właścicieli niż Miasto Poznań i podnajmowaniu ich z obniżonym czynszem beneficjentom programu. Miasto pokrywa 60% stawki czynszu najmu dla właściciela, natomiast najemca płaci 40% stawki czynszu oraz opłaty za media i czynsz administracyjny.

Dostarczenie lokalu w celu jego podnajmu, odbywa się staraniem ZKZL Sp. z o.o. albo przyszłego podnajemcy. Warunkiem jest, aby czynsz dla właściciela mieszkania nie przekraczał 1200 zł brutto.

Nabór wniosków do programu trwał od 1 do 31 stycznia 2018 r. Ze względu na duże zainteresowanie programem, od początku października 2018 r. rozpoczęto nabór ciągły wniosków do programu.

Program spowodował poszerzenie miejskiej oferty mieszkaniowej o mieszkania dla osób, których nie stać na jego kupno i wynajem po cenach rynkowych. Miejskie Biuro Najmu jest ważnym instrumentem w przeciwdziałaniu wykluczeniu mieszkaniowemu i społecznemu.

W 2018 r. zawarto 135 umów z właścicielami mieszkań.

Minigranty dla Seniora

Zakwalifikowano 50 wniosków w ramach pilotażowego programu „Minigranty dla seniorów”. Program realizowany jest w celu poprawy warunków mieszkaniowych najemców powyżej 65 r. życia zajmujących lokale mieszkalne lub socjalne w zasobie mieszkaniowym Miasta Poznania.

Program „Mieszkanie dla Seniora”

Poznańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. zrealizowało program „Mieszkanie dla Seniora”.

Mieszkania dla seniorów z zasobów PTBS Sp. z o.o. pozyskiwane były przez Miasto na podstawie umów z PTBS o partycypacji w kosztach budowy lokali. W ramach zawartych umów partycypacyjnych Miasto pozyskało w zasobach PTBS ogółem 322 mieszkań, z czego 141 lokali (wybudowanych w latach 2007-2009) w zasobie przeznaczonym wyłącznie dla seniorów, zlokalizowanym w 3 budynkach: przy ul. Drewlańskiej 10 w Poznaniu (62 lokale) oraz

II_ Nasza Przestrzeń

przy ul. Grabowej 22 B i 22C (79 lokali). Mieszkania w tych budynkach zostały przeznaczone dla osób starszych, mieszkających zarówno w lokalach komunalnych, jak i w zasobie prywatnym, które spełniały kryteria określone w stosownych zarządzeniach Prezydenta Miasta Poznania.

W związku z naturalnym ruchem ludności, w budynkach tych do dyspozycji Miasta Poznania zwalnia się corocznie kilka lokali (od 2 do 10). Mieszkania ponownie przeznaczane są do zasiedlenia przez osoby starsze, które z uwagi na brak możliwości realizacyjnych nie zostały skierowane do zawarcia umowy najmu. Od 2008 r. poprzez powtórne zasiedlenie lokali w zasobie dla seniorów, pomoc uzyskało 67 osób i rodzin.

Z uwagi na zainteresowanie programem pomocy mieszkaniowej skierowanej do seniorów Miasto Poznań w miarę potrzeb i możliwości organizuje kolejne nabory uzupełniające.

W 2018 r. pozyskano 5 lokali, na koniec 2018 r. , w Programie „Mieszkanie dla Seniora”, było do dyspozycji 146 lokali.

Program Przyjazne Podwórko

Program „Przyjazne Podwórko” adresowany jest do wspólnot mieszkaniowych korzystających z komunalnych terenów przyległych.

Idea Programu zakłada prowadzenie wspólnych przedsięwzięć przez wspólnoty mieszkaniowe i Miasto Poznań na terenach komunalnych. Umożliwia wspólnotom ubieganie się o współfinansowanie ponoszonych nakładów przez Miasto w wysokości 50% wartości przedsięwzięć, maksymalnie 40.000 zł, przy czym kwota ta może zostać pomnożona przez liczbę wspólnot mieszkaniowych, które zorganizowały się na rzecz wspólnej realizacji przedsięwzięcia.

Celem programu Przyjazne Podwórko jest polepszenie warunków techniczno-funkcjonalnych i estetyki otoczenia budynków, ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia trwałych elementów infrastruktury, miejsc wypoczynku, placów zabaw dla dzieci i małej architektury.

W 2018 r. do programu zakwalifikowało się 8 wspólnot mieszkaniowych, zadania zostały zrealizowane. Dofinansowanie zostało wypłacone dla 7 zadań.

II_ Nasza Przestrzeń

Administracja i opłaty czynszowe w zasobach komunalnych Poznania

Zarządzanie komunalnym zasobem mieszkaniowym Poznania jest zadaniem spółki z udziałem Miasta Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych Sp. z o.o.

Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych Sp. z o.o. (ZKZL) bezpośrednio zarządza zasobem komunalnym Miasta Poznań od sierpnia 2017 r. .

Czynsz, wysokości opłat za wynajem lokalu

Źródłem finansowania gospodarki mieszkaniowej Miasta Poznania są m.in. środki uzyskane z najmu lokali komunalnych.

Miesięczny czynsz w mieszkaniach komunalnych ustalany jest na podstawie zarządzenia Prezydenta Miasta Poznania z dnia 23 listopada 2016 r. nr 809/2016/P w sprawie określenia stawek czynszu za lokale, zgodnie z przyjętą polityką czynszową zawartą w uchwale Nr LXIII/985/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 25 lutego 2014 r. w sprawie programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Poznania na lata 2014-2018 (tekst jednolity z 2016 r.).

Wysokość miesięcznej stawki czynszu ustala się z uwzględnieniem czynników podwyższających i obniżających wartość użytkową lokalu według kryterium punktowego określonego w karcie punktowej lokalu.

Ustalona minimalna wysokość stawki czynszu dla lokali mieszkalnych wynosi 4,90zł/m², a maksymalna 12,90zł/m².

W 2018 r. żaden lokal mieszkalny nie miał naliczonej stawki maksymalnej.

Ustalona dla lokalu socjalnego wysokość stawki czynszu wynosi 2,45 zł/m².

Stawki czynszu w komunalnych lokalach mieszkaniowych w Poznaniu w 2018 r.

Najniższa miesięczna stawka czynszu w lokalach mieszkalnych	3,64 zł/m2
Najwyższa miesięczna stawka czynszu w lokalach mieszkalnych	11,45 zł/m2
Średnia miesięczna stawka czynszu w lokalach mieszkalnych	7,62 zł/m2
Stawka czynszu w lokalach socjalnych	2,45 zł/m2

Źródło: Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych Spółka z o.o.

II_ Nasza Przestrzeń

Zadłużenia czynszowe lokatorów wynajmujących mieszkania komunalne w Poznaniu

Kwoty zaległych czynszów to problemy samych najemców, którzy z różnych powodów nie płacą terminowo za najem oraz Miasta Poznań, które z opłat pokrywa koszty funkcjonowania i zarządzania zasobem mieszkaniowym.

Z informacji Zarządu Komunalnych Zasobów Lokalowych sp. z o.o. wynika, że w 2018 r. zmniejszyła się liczba zalegających z terminowym opłaceniem czynszu, jak i łączna kwota zadłużenia.

Przychody uzyskiwane przez ZKZL sp. z o.o. z tytułu czynszów najmu są niewystarczające, by utrzymać zasób w stanie nie pogorszonym, gwarantującym bezpieczeństwo osób i mienia, jak również na działania mające na celu poprawienie warunków mieszkaniowych lokatorów i podnoszących standard zamieszkania.

Stan zadłużenia w ostatnich 3 latach – dane na koniec roku*

Rok	Liczba dłużników łącznie	Łączna kwota zadłużenia w mln zł	w tym ilość pow. 3 m-cy	Łączna kwota zadłużenia w mln zł
				pow. 3 m-cy
Listopad 2018**	7 275	125,8	4 482	125,1
2017	8 013	130,3	5 361	129,3
2016	8 251	127,6	4 717	126,3

* – dane przygotowane na podstawie kont rozrachunkowych lokali zadłużonych z systemu GRANIT

** – dane na dzień 30.11.2018 r.

Źródło: Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych Sp. z o.o.

Wspieranie przez Miasto Poznań najemców zadłużonych mieszkań komunalnych

ZKZL Sp. z o.o. koncentruje się na tworzeniu i wdrożeniu procedur windykacyjnych i systemowego podejścia do zadłużenia, w tym:

- wdrożenia zasady indywidualnego podejścia do każdego dłużnika,
- wdrożenia procedury wczesnego reagowania na pojawiające się zadłużenie.

W zakresie windykacji zaległych należności wynikających z tytułu korzystania z komunalnego zasobu mieszkaniowego działania są prowadzone na podstawie:

II_ Nasza Przestrzeń

- Kodeksu cywilnego – ustawa z dn. 23.04.1964 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1025, 1104, 1629, 2073, 2244, z 2019 r. poz. 80),
- Kodeksu postępowania cywilnego – ustawa z dn. 17.XI.1964 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, 1467, 1499, 1544, 1629, 1637, 1693, 2385, 2432, z 2019 r. poz. 55, 60),
- Ustawy z dn. 21.06.2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1234, 1496),
- aktów wewnętrznych Spółki.

ZKZL wprowadził procedurę negocjacji z dłużnikami warunków spłaty ich zobowiązań. Zazwyczaj wynikiem negocjacji jest zawarcie porozumienia w sprawie udzielenia ulgi w spłacie zaległych należności poprzez rozłożenie na raty lub odroczenie terminu spłaty. W szczególnych przypadkach możliwe jest umorzenie części należności.

W przypadku zawarcia porozumienia z dłużnikiem, w stosunku do którego wszczęto postępowanie egzekucyjne, wierzyciel zawiesza wszelkie czynności windykacyjne. Niewywiązanie się z zapisów porozumienia skutkuje podjęciem zawieszonych postępowań.

Zgodnie z zapisami zawartego porozumienia, dłużnicy, oprócz spłaty zadłużenia w systemie ratalnym, pozostają zobowiązani do ponoszenia bieżących opłat wynikających z tytułu korzystania z zajmowanego lokalu. Każdorazowo dłużnicy informowani są o:

- możliwości ubiegania się o przyznanie dodatku mieszkaniowego (Poznańskie Centrum Świadczeń),
- możliwości ubiegania się o pomoc z Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie,
- możliwości zgłoszenia się do spółdzielni socjalnych,
- możliwości zgłoszenia się do innych właściwych placówek pomocowych.

Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych Sp. z o.o. realizuje także pilotażowy program „**Dozorca**”, w którym najemcy komunalni, posiadający zadłużenie z tytułu korzystania z lokalu mieszkalnego mogą odpracować zaległości poprzez sprzątanie i dbanie o budynki komunalne.

Odszkodowania – zobowiązania Miasta za niedostarczenie lokalu socjalnego

W związku z obsługą odszkodowań za niedostarczenie lokali socjalnych, w 2018 r. Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych Sp. z o.o. wystawił **509 not księgowych na łączną kwotę 7,1 mln zł.**

Odszkodowanie jest świadczeniem należnym wynajmującemu albo właścicielowi od osoby, która zajmuje lokal bez tytułu prawnego, dla której Miasto Poznań nie dostarczyło lokalu socjalnego. Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o ochronie praw lokatorów osoby zajmujące lokal bez tytułu prawnego, są obowiązane do dnia opróżnienia lokalu co miesiąc uiszczać odszkodowanie. Wysokość odszkodowania co do zasady odpowiada wysokości czynszu, jaki właściciel mógłby otrzymać z tytułu najmu lokalu.

II_ Nasza Przestrzeń

Dodatki mieszkaniowe i inne formy pomocy dla lokatorów mieszkań w Poznaniu

W 2018 r. przyznano 49,7 tys. dodatków mieszkaniowych na kwotę 14,8 mln zł.

Pomoc mieszkaniowa na rzecz mieszkańców Poznania (osób lub gospodarstw domowych niemających środków na zapewnienie sobie w ramach systemu rynkowego użytkowania mieszkania) oprócz najmu mieszkania komunalnego lub socjalnego świadczona była w innych formach. Skierowana była nie tylko do zamieszkujących w zasobach mieszkaniowych Miasta Poznania.

Do takich form pomocy realizowanej w 2018 r. należały:

- dodatki mieszkaniowe, w tym wypłata ryczałtu na zakup opału,
- zryczałtowane dodatki energetyczne,
- obniżka czynszu.

[więcej..](#)

Dodatki mieszkaniowe

Dodatki mieszkaniowe są formą pomocy Miasta przeznaczoną dla osób znajdujących się w trudnych sytuacjach bytowych, użytkujących mieszkanie, ale nie mających wystarczających środków na jego utrzymanie.

Adresaci tych świadczeń to osoby niezamożne, ale nie ubogie, ich dochody przekraczają bowiem progi ubóstwa kwalifikujące do świadczeń z pomocy społecznej. Za pośrednictwem dodatków Miasto pomaga mieszkańcom w ponoszeniu bieżących wydatków mieszkaniowych. Zasadniczo dodatek przysługuje osobom mieszkającym w lokalach, do których posiadają tytuł prawny, spełniających kryterium dochodowe i zamieszkujących lokale mieszkalne spełniające kryterium metrażowe.

W 2018 r. przyznano 49,7 tys. dodatków mieszkaniowych na kwotę 14,8 mln zł. Całość środków przeznaczonych na dodatki mieszkaniowe wypłacono z budżetu Miasta.

Przeciętna wysokość dodatku mieszkaniowego udzielonego w 2018 r. wynosiła 297,08 zł.

W strukturze udzielonych dodatków największa ich część skierowana została do osób i rodzin w zasobach prywatno-czynszowych i komunalnych. Beneficjentami dodatku mieszkaniowego byli również mieszkańcy lokali spółdzielczych i w niewielkim zakresie mieszkań zakładowych.

II_ Nasza Przestrzeń

Dodatki mieszkaniowe w Poznaniu wg form własności lokalu

	2017 r.		2018 r.	
	Liczba dodatków	Kwota dodatków w zł	Liczba dodatków	Kwota dodatków w zł
Spółdzielcze	11 415	3 398 689,07	10 018	2 976 176,63
Komunalne	15 266	4 545 228,77	15 454	4 591 202,38
Prywatne i prywatno-czynszowe	27 281	8 122 528,20	24 153	7 171 390,40
Zakładowe	240	71 497,19	119	35 435,90
Dodatki ogółem	54 202	16 137 943,23	49 744	14 778 205,31

Źródło: Poznańskie Centrum Świadczeń

Dodatki mieszkaniowe w Poznaniu wg liczby osób w gospodarstwie

	2017 r.		2018 r.	
	Liczba gospodarstw domowych, którym wypłacono dodatek mieszkaniowy	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w zł	Liczba gospodarstw domowych, którym wypłacono dodatek mieszkaniowy	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w zł
1 osobowych	3 231	5 772 268,60	2 990	5 329 977,27
2 osobowych	1 843	3 291 803,87	1 662	2 961 923,72
3 osobowych	1 477	2 638 266,47	1 363	2 428 955,70
4 osobowych	1 380	2 465 577,77	1 268	2 259 915,12
5 osobowych	659	1 177 856,02	612	1 091 188,15
6 i więcej osobowych	443	792 170,50	396	706 245,35
Dodatki ogółem	9 033	16 137 943,23	8 290	14 778 205,31

Źródło: Poznańskie Centrum Świadczeń

Działające w imieniu Prezydenta Miasta Poznania **Poznańskie Centrum Świadczeń** posiada wypracowaną procedurę przyjmowania i rozpoznawania wniosków, a prawidłowość jej stosowania monitorowana i działa prawidłowo. W ramach procedury rozpatrywania wniosków o dodatek mieszkaniowy przyjęto następujące działania: wnioskodawca składa wniosek w siedzibie Centrum, a w przypadku niepełnosprawności, która nie pozwala na osobiste

II_ Nasza Przestrzeń

złożenie wniosku, dostarczony jest on w miejsce zamieszkania klienta przez pracowników Centrum.

W przypadku ustalenia, że wniosek w momencie przyjęcia posiada braki formalno-prawne lub gdy w wyniku przeprowadzonych czynności wyjdą na jaw okoliczności uzasadniające żądanie dostarczenia dodatkowych wyjaśnień lub dokumentów, stosowany jest przepis art. 64, § 2 KPA do usunięcia braków. Przedmiotowe wezwanie wnioskodawca otrzymuje w trakcie składania wniosku w Dziale Obsługi Klienta Centrum. Postępowanie kończy się wydaniem decyzji administracyjnej.

W 2018 r. odrzucono 161 wniosków, w tym:

- 58 wniosków umorzono
- 103 wnioski pozostawiono bez rozpoznania.

Ponadto 580 wniosków załatwiono decyzjami odmownymi, a w 26 sprawach wstrzymano wypłatę dodatku mieszkaniowego z uwagi na nieopłacanie należnej części czynszu za zajmowany lokal.

W 2018 r. przeprowadzono 54 wywiady środowiskowe dotyczące ustawowych dodatków mieszkaniowych.

Zryczałtowany dodatek energetyczny

Przyznawanie zryczałtowanego dodatku energetycznego regulowane jest ustawą z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne.

Zryczałtowany dodatek energetyczny przysługuje osobom, którym przyznano dodatek mieszkaniowy, a które jednocześnie są stronami umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkują w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

W 2018 r. wpłynęło 4 948 wniosków o zryczałtowany dodatek energetyczny. W 2018 r. wydano:

- 4 633 decyzje o przyznaniu zryczałtowanego dodatku energetycznego,
- w 345 przypadkach wydano decyzje odmowne,
- w 31 sprawach wnioski pozostawiono bez rozpatrzenia,
- w 30 wnioskach umorzono postępowanie administracyjne.

Obniżka czynszu

Obniżka czynszu jako kolejna forma pomocy przysługuje najemcom lokali wchodzących w skład zasobu mieszkaniowego Miasta Poznania.

Podstawą prawną dla realizacji tego zadania jest:

- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,

II_ Nasza Przestrzeń

- uchwała Nr LXIII/985/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 25 lutego 2014 r. w sprawie programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Poznania na lata 2014-2018.

Obniżka przysługuje najemcom lokali wchodzących w skład zasobu mieszkaniowego Miasta Poznania, których średni miesięczny dochód w przeliczeniu na członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym obowiązującej w dniu złożenia wniosku oraz zajmują lokal nie przekraczający odpowiedniej powierzchni.

W 2018 r. o przyznanie obniżonego czynszu zwróciło się 21 najemców. Pozytywnie rozpatrzono 19 wniosków. W 1 przypadku odmówiono przyznania obniżonego czynszu. W 1 sprawie udzielono klientowi wyjaśnień (wniosek został złożony w trakcie trwania obniżki czynszu).

II_ Nasza Przestrzeń

Nadzór budowlany dla Miasta Poznania

Nadrzędnym celem poznańskiego nadzoru budowlanego są działania prewencyjne, a kluczowym zadaniem jest zapobieganie negatywnym zjawiskom w budownictwie i użytkowaniu nieruchomości.

Nadzór budowlany w Polsce i Poznaniu

Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego dla Miasta Poznania działa od 1999 r. Jego głównym zadaniem jest prowadzenie kontroli przestrzegania i stosowania prawa w budownictwie przez uczestników procesu budowlanego oraz właścicieli i zarządców obiektów budowlanych.

Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego przeprowadził w Poznaniu w 2018 r. kontrolę sprawdzającą, której wyniki otrzymano w marcu 2019 r. Wyniki kontroli są pozytywne.

W szczególności **pozytywnie oceniono działalność Poznańskiego Inspektora Nadzoru Budowlanego dla Miasta Poznania** w zakresie:

- prowadzenia wykazu obiektów wielkopowierzchniowych, w formie określonej przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego,
- prowadzenia działań prewencyjnych zarówno kontrolnych, jak i przypominających właścicielom lub zarządcom obiektów wielkopowierzchniowych o ich obowiązkach,
- posiadania niezbędnych uprawnień budowlanych przez osoby przeprowadzające przeglądy stanu technicznego oraz ich działalność we właściwej izbie samorządu zawodowego,
- zwrócenia szczególnej uwagi na nieprawidłowości wykazane podczas kontroli obiektów oraz nakazanie podjęcie działań zmierzających do ich wyeliminowania.

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego dla Miasta Poznania

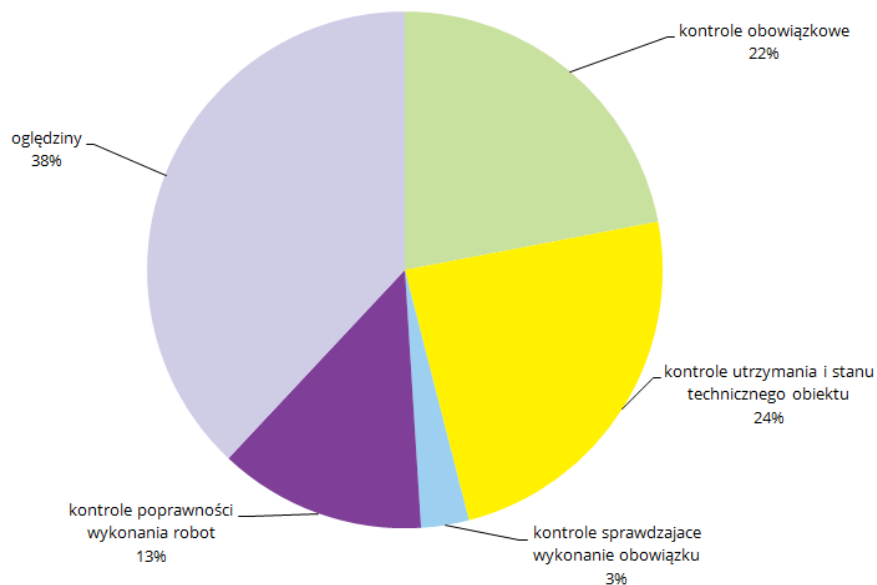
Na bieżącą działalność **Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dla Miasta Poznania** składały się doraźne działania podejmowane na wniosek klienta m.in.:

- odbiory zakończonych inwestycji,
- kontrole legalności i jakości robót budowlanych w toku,
- działania związane z utrzymaniem stanu technicznego istniejących obiektów budowlanych,
- prowadzenie postępowań w odniesieniu do obiektów lub robót realizowanych w warunkach samowoli budowlanej,
- udział w akcjach związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa użytkowników obiektów budowlanych,
- działania podejmowane z inicjatywy Inspektoratu tj. kontrole stanu technicznego określonych kategorii obiektów budowlanych,

II_ Nasza Przestrzeń

- kontrole legalności konkretnych kategorii obiektów budowlanych

Struktura kontroli obiektów budowlanych w Poznaniu w 2018 r.

Źródło: Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego dla Miasta Poznania

badam.poznan.pl

Kontrole problemowe Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dla Miasta Poznania

W 2018 r. przeprowadzono 1365 kontroli, w tym 385 kontroli o charakterze **prewencyjnym**. Głównym kryterium ich doboru, oprócz sugestii mieszkańców Poznania, było bezpieczeństwo użytkowników obiektów budowlanych.

W 2018 r. przeprowadzone zostały kontrole problemowe, wyznaczone Programem działania Oddziału Inspekcji i Kontroli grup obiektów. Program ten obejmował następujące **rodzaje kontroli problemowych**:

- kontrole utrzymania we właściwym stanie technicznym budynków użyteczności publicznej – szkół i przedszkoli,
- kontrole obiektów wielkopowierzchniowych,
- kontrole obiektów małej architektury znajdujących się na placach zabaw,
- kontrole utrzymania w odpowiednim stanie technicznym najstarszych poznańskich kamienic.

II_ Nasza Przestrzeń

Kontrole utrzymania we właściwym stanie technicznym budynków użyteczności publicznej

W 2018 r. zostały przeprowadzone kontrole utrzymania we właściwym stanie technicznym budynków użyteczności publicznej – szkół i przedszkoli wybudowanych przed 1960 r.

W tym zakresie przeprowadzono **kontrole 15 budynków**, w wyniku których tylko w jednym przypadku stwierdzono zły stan techniczny budynku szkolnego i wydano decyzję nakazującą usunięcie nieprawidłowości w stanie technicznym tego obiektu.

Kontrole obiektów wielkopowierzchniowych

W 2018 r. realizowano sprawdzenia zawiadomień o kontrolach utrzymania w należytym stanie technicznym obiektów wielkopowierzchniowych.

Działania Inspektoratu w tym zakresie podejmowane są od 2007 r. W ramach realizacji przyjętego programu działania podjęto dalszą weryfikację wykazu obiektów wielkopowierzchniowych oraz analizę treści wpływających do Inspektoratu zawiadomień o przeprowadzonych kontrolach okresowych stanu technicznego.

Z uwagi na dobre warunki atmosferyczne w sezonie zimowym, nie kontrolowano bezpieczeństwa użytkowania obiektów wielkopowierzchniowych, co było planowane w razie wystąpienia czynników zewnętrznych oddziałujących na obiekt, określonych w art. 61 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. – Prawo budowlane.

Przeprowadzono natomiast kontrole utrzymania we właściwym stanie technicznym 48 obiektów wielkopowierzchniowych.

Kontrole obiektów małej infrastruktury

Kolejną grupą obiektów budowlanych podlegających kontroli w 2018 r. były obiekty małej architektury znajdujące się na placach zabaw. Stan techniczny tej grupy obiektów jest kontrolowany przez inspektorów PINB systematycznie od 2007 r.

W 2018 r. skontrolowano stan techniczny urządzeń zabawowych znajdujących się na 100 placach zabaw, wśród których na 78 placach nie stwierdzono nieprawidłowości.

Kontrole w poznańskich kamienicach

W 2018 r. kontrolowano również utrzymanie w odpowiednim stanie technicznym najstarszych poznańskich kamienic. Celem przeprowadzonych kontroli ww. obiektów budowlanych było sprawdzenie wykonywania przez właścicieli i zarządców ustawowych obowiązków w zakresie właściwego utrzymania i użytkowania tych obiektów, ze szczególnym uwzględnieniem wypełniania obowiązków przeprowadzania kontroli okresowych stanu technicznego budynków oraz instalacji, rzetelności prowadzenia ksiąg obiektów budowlanych oraz kompletowania i przechowywania dokumentacji obiektów budowlanych.

Kontrolą stanu technicznego oraz dokumentacji objętych zostało 58 najstarszych poznańskich kamienic, ponadto w 2018 r. skontrolowano stan techniczny 265 innych budynków.

II_ Nasza Przestrzeń

W wyniku kontroli najczęściej stwierdzano, że właściciel lub zarządca dopełnia obowiązków wynikających z ustawy z dnia 7 lipca 1994r. – Prawo budowlane, a w szczególności prowadzi książkę obiektu budowlanego wraz z protokołami okresowych kontroli stanu technicznego, na podstawie których sporządzone zostały harmonogramy niezbędnych robót remontowych. W przypadkach braku poszczególnych protokołów lub harmonogramu, zostały one uzupełnione po wezwaniu Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

W toku kontroli kamienic dokonywanych przez pracowników Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego dla Miasta Poznania stwierdzano nieprawidłowości w stanie technicznym, które świadczyły o wieloletnich zaniedbaniach w zakresie konserwacji, napraw i remontów, takie jak:

- luźne, odparzone i odpadające tynki elewacji,
- zniszczone gzymsy i obróbki blacharskie,
- zniszczone/skorodowane rynny i rury spustowe,
- luźne detale architektoniczne elewacji,
- spękania ścian, nadproży, kominów
- zniszczone kominy, w szczególności spękania, ubytki cegieł i tynku kominów ponad dachem,
- zły stan techniczny pokrycia dachowego,
- zły stan techniczny stolarki okiennej i drzwiowej,
- ubytki balustrad klatek schodowych.

Kontrole zabudowy na Rodzinnych Ogrodach Działkowych

W 2018 r. również realizowane były w zakresie kontroli problemowych działania dotyczące zabudowy na Rodzinnych Ogrodach Działkowych, które stanowiły jak w poprzednich latach kontynuację rozpoczętych na przełomie lat 2007/2008 systemowych działań kontrolnych, spowodowanych systematycznie wpływającymi zawiadomieniami o potencjalnych przypadkach samowolnych inwestycji na terenach ROD znajdujących się w granicach miasta Poznania.

Celem kontroli problemowych na terenach ROD było przede wszystkim zahamowanie coraz powszechniejszego zjawiska nieprzestrzegania przepisów ustawy Prawo budowlane, przejawiającego się przekraczaniem przez użytkowników poszczególnych działek 35m² powierzchni zabudowy altan, których budowa do takiej wielkości zwolniona jest z wymogu uzyskania zarówno pozwolenia na budowę, jak i dokonania zgłoszenia zamiaru ich budowy w organie administracji architektoniczno – budowlanej.

W efekcie przeprowadzono 4 kontrole na terenach ROD.

Legalizacja wykonanych samowolnie robót budowlanych

W 2018 r. zmniejszyła się liczba wpływających do Inspektoratu wniosków o legalizację samowolnych robót budowlanych (najczęściej będących przebudową), wykonanych przez lokatorów miejskich lokali mieszkalnych.

Powodem składania wniosków w tym zakresie jest proponowana przez Miasto Poznań możliwość wykupu lub zamiany miejskich lokali mieszkalnych przez ich lokatorów. Jednak

II_ Nasza Przestrzeń

jednym z warunków umożliwiających taki wykup lub zamianę jest doprowadzenie do zgodności z przepisami Prawa budowlanego zmian w substancji budowlanej, których dokonali lokatorzy takich lokali. W 2018 r. przeprowadzono 4 kontrole w tym zakresie na potrzeby postępowań legalizacyjnych.

W 2018 r. istniała nadal potrzeba prowadzenia kontroli problemowych, dotyczących obiektów garażowych, znajdujących się na terenach będących własnością Miasta Poznania. Powodem było ciągłe wpływanie wniosków dotyczących legalizacji obiektów garażowych, wybudowanych na gruntach miejskich. W 2018 r. zrealizowano 25 kontrole dotyczące obiektów garażowych.

Kontrola obiektów, w których zlokalizowane są żłobki

Nowym przedmiotem kontroli problemowych w 2018 r. były żłobki funkcjonujące przede wszystkim w budynkach prywatnych. W tym zakresie przeprowadzono 20 kontroli.

Kontrole urządzeń reklamowych

Podobnie jak w ubiegłych latach w ramach kontroli problemowych prowadzone były kontrole urządzeń reklamowych znajdujących się na terenie miasta Poznania. Powodem decyzji o podjęciu działań kontrolnych w tym zakresie jest fakt zapewniania przestrzeni publicznej miasta Poznania coraz większą liczbą różnego rodzaju urządzeń reklamowych, występujących najczęściej w formie:

- tablic reklamowych instalowanych na obiektach budowlanych,
- wybudowanych, wolnostojących urządzeń, reklamowych posiadających fundament, będących samoistnymi obiektami budowlanymi, zaliczanymi do kategorii budowli,
- często bardzo dużych banerów reklamowych, zainstalowanych na elewacjach budynków.

W związku z tym w 2018 r. przeprowadzono kontrole 104 urządzeń reklamowych wobec założonych w tym zakresie ok. 50 kontroli. Nadal głównym czynnikiem, który utrudnia przeprowadzanie takich kontroli jest w wielu przypadkach długotrwałość uzyskiwania wiążących informacji na temat inwestorów poszczególnych urządzeń reklamowych.

II_ Nasza Przestrzeń

Gospodarka nieruchomościami Poznania

Dochody z tytułu gospodarki nieruchomościami w zakresie zadań własnych w 2018 r. wyniosły 111,2 mln zł.

W 2018 r. w Poznaniu najważniejsze aspekty działalności w zakresie gospodarki nieruchomościami dotyczyły:

- zagadnień prawnych:
 - o zagospodarowania terenów w celu uzyskania odpowiednich dochodów (dzierżaw, najmu, użyczenia, zbycia lub kupna nieruchomości),
 - o ochrony praw właścicielskich,
- realizacji projektów i działań inwestycyjnych,
- w zakresie bieżących spraw administracji i zarządzania:
 - o działania regulacyjne dotyczące korzystania z nieruchomości, aktualizacji opłat, ewidencji, utrzymania i wykorzystania zasobów nieruchomości.

Wydzierżawianie gruntów komunalnych

W zakresie wykorzystania nieruchomości komunalnych w Poznaniu w 2018 r. do Urzędu Miasta Poznania złożono:

- 603 wnioski o wydzierżawienie/wynajęcie gruntów komunalnych,
- 153 wnioski o rozwiązanie umowy lub informacji skutkujących jej wygaszeniem,
- 384 wnioski o dokonanie zmiany w umowie,
- 13 wniosków o wyrażenie zgody na nieodpłatne zajęcie gruntu komunalnego,
- 15 wniosków o użyczenie gruntów komunalnych,
- 1 530 wniosków o udzielenie wyjaśnień i informacji o prowadzonych sprawach.

W 35 sprawach wszczęto postępowanie z urzędu. Odmówiono wydzierżawienia gruntów komunalnych 36 wnioskującym. Efektem pozytywnego rozpatrzenia wniosków o dzierżawę było przygotowanie **11 wykazów informacyjnych** o przeznaczeniu nieruchomości komunalnych do wydzierżawienia/wynajęcia.

Wydano **22 promesy** będące obietnicą zawarcia umowy dzierżawy/najmu po dostarczeniu przez wnioskodawcę pisma o przyjęciu zgłoszenia o wykonaniu określonego rodzaju inwestycji, czy pozwolenia na budowę lub informacji o terminie realizacji inwestycji.

Zawarto **258 umów dzierżawy/najmu** na czas oznaczony do lat 3 lub na czas nieoznaczony albo oznaczony dłuższy niż 3 lata umowy, w tym 5 umów z osobą wyłonioną w drodze konkursu na wysokość stawki czynszu oraz **58 umów dzierżawy** na czas oznaczony do 3 miesięcy.

Rozwiązano lub wygaszono łącznie 420 umów.

II_ Nasza Przestrzeń

Umowy rozwiązano z różnych przyczyn, w tym w związku z:

- niepłaceniem czynszu,
- powierzeniem nieruchomości innej miejskiej jednostce,
- brakiem zainteresowania dzierżawcy/najemcy dalszą dzierżawą/najmem,
- sprzedażą przez dzierżawcę/najemcę osobie trzeciej roszczenia o zwrot równowartości poczynionych na gruncie nakładów, np. w postaci garażu, czy pawilonu handlowego)

Wygaszono umowy z powodu:

- orzeczenia zwrotu nieruchomości na rzecz poprzedniego właściciela lub jego spadkobierców,
- zgonu dzierżawcy/najemcy będącego osobą fizyczną,
- ustania bytu prawnego dzierżawcy/najemcy będącego osobą prawną.

Ponadto zawarto 3 umowy użyczenia gruntu komunalnego.

Na dzień 31.12.2018 r. liczba obowiązujących umów dzierżawy wynosiła 5 349 na powierzchni gruntu 6 742 104 m² (nie wliczając umowy zawartej w 2013 r. z Zarządem Komunalnych Zasobów Lokalowych Sp. z o.o. obejmującą nieruchomości zabudowane i niezabudowane na łączną powierzchnię 880 149,66 m²).

Zbycie nieruchomości komunalnych

Przedmiotem sprzedaży w trybie przetargowym było 36 działek.

Do najważniejszych transakcji należy sprzedaż terenu pod zabudowę wielorodzinną przy:

- ul. Czesława Niemena,
- ul. Literackiej,
- ul. Zdzisława Dworzeckiego.

Jako kompleks działek przeznaczonych pod zabudowę jednorodzinną zbyto nieruchomości przy ul. Hezjoda. Dzięki sprzedaży ww. nieruchomości i poprzez realizację inwestycji budownictwa mieszkaniowego oraz zabudowy usługowej nastąpi dalsze kompleksowe zagospodarowanie tych części miasta.

Budowa nowych mieszkań przy jednoczesnym lokowaniu obiektów usług podstawowych służących nowym mieszkańcom przyczyni się do wzrostu atrakcyjności tej lokalizacji, a także wpłynie na zatrzymanie odpływu mieszkańców do gmin ościennych.

Sprzedaż mieszkań komunalnych

W wyniku podjętej w kwietniu 2017 r. decyzji o ograniczeniu sprzedaży komunalnych lokali mieszkalnych sprzedaż mieszkań na rzecz ich najemców w 2018 r. zmalała.

Decyzja taka jest wynikiem priorytetowych działań Miasta, wynikających z ustawowo nałożonego obowiązku zaspokajania potrzeb mieszkaniowych osób i rodzin o niskich

II_ Nasza Przestrzeń

dochodach. Podstawowym, wynikającym z ustawy obowiązkiem Miasta jest zapewnienie lokali socjalnych, lokali zamiennych oraz zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach. W dalszej kolejności, będąc właścicielem lokali, Miasto może prowadzić ich sprzedaż na rzecz najemców.

Decyzją Prezydenta Miasta do sprzedaży kierowane są wyłącznie lokale w szczególnych sytuacjach, po przeprowadzeniu głębokiej i szczegółowej analizy czynników prawnych, ekonomicznych i społecznych, które uzasadniałyby ich sprzedaż tj. w sytuacji, gdy w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej pozostał ostatni lokal będący własnością Miasta lub najemca dokonał zamiany lokali, zwalniając do dyspozycji wynajmującego zajmowany dotychczas lokal, spłacił zadłużenie poprzedniego najemcy lub wykonał kosztowny remont lokalu, a więc zainwestował swoje środki finansowe w majątek Miasta, czym umożliwił zasiedlenie lokalu.

W 2018 r. wpłynęło UMP 26 wniosków o wykup komunalnych lokali mieszkalnych, w tym 16 o nabycie nieruchomości zabudowanych budynkami jednolokalowymi.

W 2018 r. sprzedano:

- 16 lokali mieszkalnych (w tym: 15 za gotówkę, 1 na raty),
- 8 nieruchomości zabudowanych budynkami jednolokalowymi (w tym: 5 za gotówkę, 3 na raty)

W trybie przetargu sprzedano 2 lokale mieszkalne.

Średnia cena 1 m² powierzchni lokalu mieszkalnego wg ceny rzeczoznawcy majątkowego w roku 2018 wynosiła: 3 844,00 zł.

Średnia cena 1 m² powierzchni lokalu mieszkalnego po uwzględnieniu przysługujących bonifikat w roku 2018 wynosiła: 534,00 zł.

Dochody z gospodarki nieruchomościami miejskimi

W 2018 r. prowadzono ponad 1 200 spraw dotyczących bezumownego korzystania z nieruchomości stanowiących własność Miasta Poznania i Skarbu Państwa. Efektem prowadzonych postępowań było wystawienie z tego tytułu faktur VAT i wezwań do zapłaty wynagrodzenia, na kwotę przekraczającą 6 mln zł.

Przeprowadzono aktualizację opłat oraz stawki procentowej z tytułu użytkowania wieczystego gruntów, wysłano 547 nowych ofert opłat oraz zawiadomień o wysokości opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste.

Dochody z tytułu gospodarki nieruchomościami w zakresie zadań własnych w 2018 r. wyniosły 111,2 mln zł. W strukturze dochodów za 2018 r. dominowały opłaty:

- za zarząd, użytkowanie, użytkowanie wieczyste – 36,1%,
- ze sprzedaży nieruchomości miejskich 31,9%,
- z najmu i dzierżawy 24,9%.

II_ Nasza Przestrzeń

Nabycia do zasobów nieruchomości miejskich

W celu realizacji zadań własnych, celów publicznych Miasta lub w ramach uregulowań terenowo-prawnych Miasto Poznań nabyło, w trybach cywilnoprawnych, **17 nieruchomości, na które składają się 23 działki**. W wyniku prowadzonych negocjacji Miasto Poznań pozyskało te tereny za kwotę o ok. średnio 20% niższą od wartości rynkowych, określonych przez rzeczoznawców majątkowych w operatach szacunkowych.

Pośród wyżej wymienionych nieruchomości na szczególną uwagę zasługuje nabycie do zasobu gminy:

- terenu dawnego Stadionu Szyca, który umożliwi mieszkańcom realizowanie potrzeb związanych ze sportem i rekreacją,
- niezabudowanego gruntu położony na terenie os. Zwycięstwa, przeznaczony pod budowę krytej pływalni.

Ponadto z uwagi na fakt, że inwestycja budowy trasy tramwajowej na Naramowice przebiega przez działki, gdzie zlokalizowane są budynki, w których znajdowały się lokale mieszkalne, priorytetem dla Miasta Poznania było zapewnienie takich warunków, aby mieszkańcy mogli odtworzyć dotychczasowy standard życia w „nowym” miejscu. W związku z tym Miasto wystąpiło z propozycją ich nabycia w trybie cywilnoprawnym, zanim zostanie wdrożona procedura administracyjna zgodna z przepisami specustawy drogowej. Ostatecznie Miasto Poznań nabyło lokale mieszkalne oraz nieruchomości, niezbędne pod wyżej wskazane przedsięwzięcie, za łączną kwotę 6,3 mln zł.

Komunalizacja mienia

W dziedzinie komunalizacji mienia, tj. nabycia nieruchomości Skarbu Państwa na rzecz Miasta Poznania na podstawie decyzji Wojewody Wielkopolskiego, w 2018 r. nastąpiło nabycie **79 działek o łącznej powierzchni 8,8 ha**.

Ochrona praw właścicielskich Miasta Poznania

W zakresie ochrony praw właścicielskich w 2018 r. pełnomocnicy Miasta Poznania podejmowali działania mające na celu ochronę praw rzeczowych przysługujących Miastu w postępowaniach administracyjnych dotyczących zwrotu wywłaszczonych nieruchomości i stwierdzeń orzeczeń o wywłaszczeniu oraz w postępowaniach cywilnych dotyczących odszkodowań z tytułu art. 36 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym.

W postępowaniach o zwrot wywłaszczonych nieruchomości działania pełnomocników doprowadziły do wydania przez organ korzystnych dla Miasta orzeczeń w 13 postępowaniach w stosunku do nieruchomości o łącznej szacunkowej wartości około 17 mln zł. Jedno z orzeczeń dotyczyło terenu mieszkaniowego na os. Zwycięstwa.

W postępowaniach o stwierdzenie nieważności orzeczeń o wywłaszczeniu działania pełnomocników doprowadziły do wydania przez organ korzystnych dla Miasta orzeczeń w 3 postępowaniach w stosunku do nieruchomości o łącznej szacunkowej wartości około

II_ Nasza Przestrzeń

wartości 67 mln zł. Jedno z orzeczeń dotyczyło nieruchomości przy Szyperskiej 8 i Piaskowej 4/5).

W postępowaniach cywilnych dotyczących odszkodowań z tytułu art. 36 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym działania pełnomocników doprowadziły do oddalenia przez sąd powództw na łączną kwotę 16,2 mln zł oraz dokonano nabycia w drodze wyroku sądu w sprawach za kwotę 3,6 mln wobec powództwa na kwotę 6,8 mln zł.

Aktywizacja terenów nad Wartą

W 2018 r. kontynuowano projekty związane z aktywizacją terenów nadrzecznych. Zakończono projekt polegający na doprowadzeniu przyłączy energii elektrycznej oraz przyłączy wodociągowych. Zawarto 5 umów na dzierżawę nieruchomości w sąsiedztwie rzeki Warty. Ponadto zrealizowano liczne prace remontowe.

Dzięki aktywności partnerów prywatnych mieszkańcy uzyskali dostęp do usług gastronomicznych oraz kulturalnych i sportowych.

Utworzono kolejny przystanek, a w sezonie letnim pływał Tramwaj Wodny na stałej trasie pomiędzy przystankami Katedra-Politechnika-Rataje-Wilda-Chwaliszewo-Szeląg.

Kolejny rok nad rzeką funkcjonowała tymczasowa przystań oraz wypożyczalnia sprzętu wodnego. Na szczególną uwagę zasługuje zakończenie następujących inwestycji:

- budowy slipu dla służb ratunkowych,
- budowy schodów,
- budowy pochylni dla osób z niepełnosprawnościami.

Rozpoczęto przygotowanie dokumentacji projektowej dla inwestycji polegającej na budowie przystani rzecznej oraz nurtowej.

Miasto Poznań we współpracy z innymi instytucjami zorganizowało także działania o charakterze kulturalnym i sportowym. Wiele inicjatyw odbyło się dzięki zaangażowaniu lokalnych społeczności, w tym zorganizowano takie wydarzenia jak Parada Sobótkowa (koordynowana przez MDK Wilczak) oraz Kajakowa Masa Krytyczna.

Miasto Poznań wsparło organizację licznych koncertów, m.in.: muzyki filmowej dla dzieci, operowego, jazzowego, gospel, festiwalu szant, jak i festiwalu outdoorowego.

Znaczna część zasobów zarówno finansowych, jak i organizacyjnych dedykowana została działaniom związanym z utrzymaniem porządku. Dzięki podjętym działaniom tereny nadrzeczne objęte zostały stałym utrzymaniem czystości wraz z cyklicznym wykaszaniem traw. Ponadto na terenach nadrzecznych pojawiły się kontenery umożliwiające segregację odpadów. Wprowadzono i oznakowano strefy dozwolonego spożywania alkoholu nad rzeką Wartą.

II_ Nasza Przestrzeń

Kontynuowano działania proekologiczne z udziałem organizacji społecznych – akcja „**Trzymaj czystą Wartę**”.

Zakończono budowę **pawilonu na terenie Osiedla Stare Winogrody nad rzeką Wartą**. Całoroczny pawilon służy lokalnej społeczności jako miejsce spotkań, warsztatów. Jednocześnie na terenie nieruchomości stworzona została baza umożliwiająca utworzenie ogrodu społecznego.

Odszkodowania za działki i postępowania w sprawie ustalenia opłat adiacenckich

W ramach bieżącego prowadzenia spraw gospodarki nieruchomościami i geodezji należy wymienić prowadzenie:

- postępowañ w sprawie ustalenia odszkodowania za działki: wydzielone pod drogi publiczne, zajęte pod drogi publiczne, przeznaczone pod drogi publiczne i wchodzące w skala linii kolejowych. Ogółem w trakcie rozpatrywania było 291 spraw, w tym 39 zostało rozstrzygniętych w 2018 r.,
- postępowañ w sprawie ustalenia opłaty adiacenckiej związanej z podziałem nieruchomości. W 2018 r. wpłynęły 152 nowe sprawy, w załatwianiu pozostawało 201 spraw. Do końca grudnia 2018 r. załatwiono 143 sprawy. Wydano 97 decyzji, 76 decyzji dotyczyło ustalenia kwoty opłat, 20 decyzji dotyczyło odstąpienia od ustalenia opłaty. Kwota naliczonych opłat adiacenckich z tytułu podziału nieruchomości wyniosła 543,1 tys. zł. W drugiej grupie spraw dotyczących ustalenia opłaty adiacenckiej związanej z wybudowaniem urządzeń infrastruktury technicznej przedmiotem rozpatrywania było 510 spraw, z których załatwiono 416. Efektem załatwionych spraw było wydanie 367 decyzji, w tym 347 o ustaleniu opłaty, 11 decyzji o odstąpieniu od ustalenia opłaty i 9 o umorzeniu postępowania. Łącznie z tytułu wybudowania urządzeń technicznych naliczono opłaty adiacenckie w kwocie 1,7 mln zł.

II_ Nasza Przestrzeń

Geodezja i System Informacji Przestrzennej miasta Poznania

W 2018 r. uruchomiono portal Trójwymiarowego Modelu Miasta Poznania – 3D. To pionierski projekt w skali kraju, który pozwala lepiej projektować przestrzeń miejską, łatwiej planować zmiany i sprawniej zarządzać miastem.

Cyfryzacja zasobu geodezyjnego i kartograficznego

W celu zwiększenia jakości, dostępności oraz stopnia wykorzystania danych przestrzennych dotyczących Miasta Poznania przez przedsiębiorców i mieszkańców, a w szczególności usunięcia barier w dostępie do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego zrealizowano projekt „Cyfryzacja i modernizacja zasobu geodezyjnego i kartograficznego miasta Poznania oraz uruchomienie e-usług” (projekt dofinansowany ze środków UE w ramach WRPO na lata 2014-2020).

Profesjoniści uzyskali m.in. możliwość elektronicznego:

- zgłaszania prac geodezyjnych i kartograficznych,
- uzgadniania dokumentacji projektowanych sieci uzbrojenia terenu,
- pozyskiwania informacji dotyczących cen i wartości nieruchomości oraz informacji niezbędnych dla prowadzenia postępowań komorniczych.

Z kolei mieszkańcy i przedsiębiorcy mogą zamówić w sposób elektroniczny m.in.:

- mapę zasadniczą do celów informacyjnych,
- mapę zasadniczą do ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu,
- mapę ewidencyjną,
- wypis z rejestru gruntów,
- szkice i zarysy pomiarowe.

Wszystkie czynności niezbędnych do załatwienia danej sprawy mogą być załatwiane całkowicie drogą elektroniczną, tzn. pełną elektroniczną obsługę sprawy, uzyskanie odpowiedzi z urzędu drogą elektroniczną uwzględniające wydanie decyzji oraz możliwość płatności za usługę online. Dodatkowo Portal geodety zapewnia personalizację obsługi, tzn. automatyczne dostarczenie konkretnych usług, spersonalizowanych dla użytkownika i przez niego inicjowanych.

Uruchomiono 5 portali adresowanych do: geodetów, rzeczoznawców majątkowych, komorników, projektantów oraz mieszkańców i przedsiębiorców, tj.:

- **Portal Klienta (Serwis Danych Rejestrów Publicznych),**
- **Portal Geodety,**
- **Portal Rzeczoznawcy,**
- **Portal Komornika,**

II_ Nasza Przestrzeń

• Portal Projektanta.

Miejski Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w 2018 r. prowadził również prace związane z:

- wprowadzeniem w MODGiK opracowanych geodezyjnie linii rozgraniczających i linii zabudowy w postaci elektronicznej – zakończono modyfikację (rozbudowę) systemu WEGA o odpowiednią funkcjonalność. Potrzeba prowadzenia danych w postaci elektronicznej spowodowana jest cyfryzacją rejestrów oraz technologią wykorzystywaną powszechnie przez geodetów, projektantów, inwestorów oraz zainteresowane jednostki miejskie,
- dostosowaniem do obowiązujących przepisów danych sieci uzbrojenia terenu i obiektów topograficznych,
- modernizacją na 10 obrębach ewidencyjnych bazy danych ewidencji gruntów i budynków,
- weryfikacją bazy danych ewidencji gruntów i budynków,
- wymianą danych z innymi rejestrami publicznymi w ramach zintegrowanego systemu informacji o nieruchomościach,
- poprawą funkcjonalności systemu WEGA m.in. poprzez współpracę z jednostką branżową (AQUANET S.A.) w zakresie zapewnienia spójności baz danych przestrzennych oraz wzajemnego dostępu i wymiany danych oraz informacji przestrzennych,
- współpracą z 2 jednostkami miejskimi i 13 jednostkami branżowymi w ramach Narad Koordynacyjnych dla projektowanych sieci uzbrojenia terenu.

System Informacji Przestrzennej (SIP)

W ramach SIP prowadzono prace związane z modernizacją **Systemu Informacji Przestrzennej Miasta Poznania** w zakresie budowy nowego portalu cyfrowego SIP oraz budowy lokalnego węzła Infrastruktury Informacji Przestrzennej.

Nadrzędnymi celami Systemu Informacji Przestrzennej są:

- wspieranie procesów zarządzania i rozwoju Miasta Poznania,
- zapewnienie funkcjonowania Infrastruktury Informacji Przestrzennej na poziomie lokalnym,
- zapewnienie powszechnego dostępu do danych przestrzennych oraz dotyczących ich usług.

Poznański System Informacji Przestrzennej wyróżnia się szerokim zakresem zawartych w nim informacji pozyskiwanych z różnych jednostek miejskich. Dane prezentowane są na wielu warstwach tematycznych (m.in.: numeracja porządkowa nieruchomości, klasyfikacja dróg, zabytki, mapa akustyczna, opieka zdrowotna, planowanie przestrzenne, zasięgi szkół, ochrona środowiska).

Pełen zakres informacji udostępniany jest pracownikom Urzędu Miasta Poznania i miejskich jednostek organizacyjnych. W 2018 r. nadano uprawnienia 198 nowym użytkownikom

II_ Nasza Przestrzeń

i w chwili obecnej z systemu korzysta 1 731 pracowników, 40 wydziałów i miejskich jednostek organizacyjnych.

Ponadto opracowano m.in.:

- warstwy w konfiguracji do prezentacji „Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+”,
- **warstwy w konfiguracji Bazy Danych Miasta** – prezentacja tematów opracowanych w Wydziale Rozwoju Miasta i Współpracy Międzynarodowej,
- sektory koszenia trawników na potrzeby ZDM,
- wybory 2018 – mapa okręgów i obwodów wyborczych,
- opłaty za utraconą retencję,
- raport obliczający powierzchnię zabudowy – narzędzie wspomagające analizy na potrzeby wydawanych decyzji o warunkach zabudowy,
- zestawienie liczby mieszkańców i powierzchni gruntów miejskich w granicach osiedli – jednostek pomocniczych miasta,
- liczba lokali na podstawie danych z Urzędu Statystycznego,
- prezentacja danych z Systemu Gospodarki Nieruchomościami WGN.

W sieci internetowej dostępna jest przeglądarka SIP, w ramach której udostępnione są dane przestrzenne w formie usług WMS, WFS w standardach OGC.

Integralną częścią Systemu Informacji Przestrzennej miasta Poznania jest **Trójwymiarowy Model Miasta Poznania – 3D**. Model uruchomiono w 2018 r.

Model 3D obejmuje cały obszar Poznania, czyli 262 km² powierzchni miasta i blisko 100 tys. budynków. To pionierski projekt w skali kraju, który pozwala lepiej projektować przestrzeń miejską, łatwiej planować zmiany i sprawniej zarządzać miastem.

Wizualizacja 3D miejskich obiektów (istniejących i dopiero planowanych) pozwala lepiej projektować przestrzeń miejską, łatwiej planować zmiany i sprawniej zarządzać miastem. Podobne modele z powodzeniem funkcjonują w Berlinie, Rotterdamie czy Helsinkach.

Głównym powodem utworzenia modelu 3D była potrzeba doskonalenia procesów realizowanych przez Miasto Poznań. Model będzie wspierał działania miasta w zakresie:

- planowania i zagospodarowania przestrzennego,
- podejmowania decyzji dotyczących gospodarki nieruchomościami,
- ochrony środowiska,
- ochrony bezpieczeństwa publicznego,
- wspierania procesów rewitalizacyjnych,
- wspierania konsultacji społecznych związanych z gospodarką przestrzenną i ochroną środowiska,
- wzbogacenia oferty dla inwestorów planujących uruchomić inwestycje na terenie miasta,
- ułatwienia tworzenia planów ewakuacji ludności czy symulacji skutków klęsk żywiołowych.

II_ Nasza Przestrzeń

Model będzie podlegał bieżącej aktualizacji. Ponieważ tkanka miasta ulega ciągłym przeobrażeniom, niezwykle istotną jest ciągła aktualizacja modelu 3D, aby internauci na bieżąco i efektywnie korzystali z trójwymiarowych wizualizacji. Wszystkie zmiany dotyczące obiektów są zapisywane, co zapewnia możliwość prześledzenia ich historii. Model 3D to kolejny krok w realizowaniu idei smart city – inteligentnego miasta, w którym mieszkańcom żyje się coraz łatwiej.

Podczas konferencji GISforum 2018, która odbyła się we Wrocławiu Zarząd Geodezji i Katastru Miejskiego GEOPOZ otrzymał **specjalne wyróżnienie za wdrożenie projektu „Budowa Modelu 3D Miasta Poznania wraz z narzędziami do aktualizacji i publikacji”**. Model znalazł już praktyczne zastosowanie w zakresie gospodarki nieruchomościami oraz planowania przestrzennego.

II_ Nasza Przestrzeń

05_Ochrona zabytków

Opieka nad zabytkami w Poznaniu

Miasto Poznań corocznie przekazuje dotacje na remont i konserwacje zabytków w Poznaniu w celu poprawy stanu zachowania dziedzictwa kulturowego miasta. Kwota na dofinansowanie zabytków jest systematycznie zwiększana, a w 2018 r. wyniosła 2,5 mln zł.

Najważniejsze prace remontowo-konserwatorskie realizowane z dofinansowaniem z budżetu Miasta Poznania w 2018 r.

Obiekt, którego dotyczyły prace	Zakres prowadzonych prac	Dofinansowanie Miasta w zł
Kamienica przy ul. Roosevelta 5/ Krasieńskiego 1	naprawa dachu w kamienicy secesyjnej	370 tys.
Kościół Bernardynów przy ul. Garbary 22	prace konserwatorskie przeciwwilgociowe przy elewacji i fundamentach	300 tys.
Kościół przy ul. Fredry 11b	konserwacja elewacji i wieży kościoła	140 tys.
Kamienica przy ul. Fredry 6/ Kościuszki 86	naprawa elewacji, oczyszczenie tynku, malowanie ścian	110 tys.
Kamienica przy ul. Roosevelta 5/ Zacisze 2	prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane – witraże w oknach klatek schodowych	100 tys.
Kamienica przy ul. Jackowskiego 25	renowacja elewacji budynku z wymianą opierzeń blacharskich, konserwacji sztukaterii i detali wystroju sztukatorskiego	100 tys.
Kamienica przy ul. Mielżyńskiego 18	remont pokrycia dachu	100 tys.
Dwór przy ul. Łopianowej 24	remont konserwatorski dachu	100 tys.
Stary Rynek 91 – Pałac Mielżyńskich	renowacja elewacji budynku od strony ul. Wronieckiej	100 tys.
Kamienica ul. Matejki 56	konserwacja elewacji budynku wraz z konserwacją sztukaterii na licu elewacji	100 tys.

Źródło. UMP

II_ Nasza Przestrzeń

Zacisze 2 P1 - po konserwacji

Zacisze 2 P2 - po konserwacji

arch. UMP

Pod nadzorem Miejskiego Konserwatora Zabytków prowadzono wiele innych remontów i konserwacji obiektów zabytkowych w Poznaniu, w tym:

- kompleksowy remont – m.in. kamienicy przy ul. Grottgera 15, Matejki 61, Małeckiego 34; budynku Komendy Miejskiej Policji Stare Miasto przy Al. Marcinkowskiego; budynku wojskowego przy ul. Bukowskiej 34,
- konserwacja elewacji – m.in. kamienicy przy ul. Jackowskiego 33 i 36, Strzeleckiej 8, 25 i 27, pl. Wolności 8 i 9,
- inne – m.in. remont fontanny lwów na dziedzińcu Centrum Kultury Zamek oraz wewnątrz skrzydła zachodniego; naprawa i konserwacja górnej konstrukcji wieży budynku o.o. Zmartwychwstańców przy ul. Dąbrówki 4; renowacja elewacji, remont sieni, klatek schodowych i wewnątrz kamienicy przy ul. Wierzbicice 30.

Prace archeologiczne w Poznaniu prowadzone w 2018 r. wyprzedzają następujące inwestycje:

- przebudowy pl. Kolegiackiego – prace prowadzono w celu ustalenia pozostałości pierwotnej Kolegiaty p.w. Św. Marii Magdaleny. Na badanym terenie zarejestrowano relikty murów z różnych okresów przebudów kościoła kolegiackiego, a także liczne pochówki i zabytki ruchome,
- budowy Centrum Opieki Senioralnej przy ul. Szkolnej – prace prowadzono w celu identyfikacji zabytków archeologicznych, w tym m.in. przebiegu murów miejskich. Na

II_ Nasza Przestrzeń

badanym terenie zarejestrowano relikty murów z różnych okresów przebudów budynku, a także liczne pochówki.

W 2018 r. Miasto Poznań wydało:

- 1 215 pozwoleń konserwatorskich,
- 260 decyzji konserwatorskich,
- 6 nakazów konserwatorskich.

W ramach współpracy zagranicznej w 2018 r. prezentowano zasady funkcjonowania Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków przedstawicielom miast Bratysława oraz Shenzhen.

Miasto Poznań uczestniczyło także w przygotowaniu treści publikacji pt. „Stare Miasto w Poznaniu. Zniszczenia, odbudowa, konserwacja 1945-2016”. Publikacja otrzymała nagrodę im. H. Pieńkowskiej i J. Łomnickiego Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków Zarządu Głównego. Nagrodę przyznano za wzorowe opracowanie przedstawiające procesy odbudowy zespołu staromiejskiego, wysoki poziom merytoryczny tekstów, doskonały materiał ikonograficzny, pełen katalog obiektów oraz obszerną bibliografię.

II_ Nasza Przestrzeń

Park Kulturowy Stare Miasto w Poznaniu

W 2018 r. Rada Miasta Poznania przyjęła uchwałę w sprawie utworzenia „Parku Kulturowego Stare Miasto” w Poznaniu (uchwała nr LXII/1151/VII/2018 Rady Miasta Poznania z dnia 27 lutego 2018 r.).

„Park Kulturowy Stare Miasto” został utworzony w celu ochrony:

- krajobrazu kulturowego,
- zabytków nieruchomych,
- przestrzeni publicznych historycznego układu urbanistyczno-architektonicznego Starego Miasta, wpisanego do rejestru zabytków oraz stanowiącego część Pomnika Historii „Poznań – historyczny zespół miasta”.

Granica „Parku Kulturowego Stare Miasto” w Poznaniu przebiega ulicami: Solną, Wolnicą, Małą Gabary, Garbary, pl. Bernardyńskim, Podgórną i Al. Marcinkowskiego

[mapka – Park Kulturowy Stare Miasto w Poznaniu](#)

[broszura informacyjna – Park Kulturowy Stare Miasto w Poznaniu](#)

Jako wspomaganie działań w obrębie „Parku Kulturowego Stare Miasto” w Biurze Miejskiego Konserwatora Zabytków w ubiegłym roku wdrożono system programów ArcGis przeznaczony do pracy na mapach i danych GIS. System pozwala na powiązanie informacji tekstowej z mapą, a w związku z tym umożliwia obrazowanie podejmowanych działań.

W 2018 r. poznański rejestr zabytków obejmował 697 obiektów, w tym 507 nieruchomości.

II_ Nasza Przestrzeń

06_Smart city

Smart City

Koncepcja **Smart City** kładzie nacisk na technologie wykorzystywane przy tworzeniu inteligentnych miast. Przede wszystkim jednak zwraca uwagę na korzyści dla mieszkańców, na ich udział w tworzeniu i rozwoju inteligentnego miasta.

Sześć kluczowych dla tej koncepcji obszarów to: Inteligentni ludzie (Smart People), Inteligentne zarządzanie (Smart Governance), Inteligentne warunki życia (Smart Living), Inteligentna mobilność (Smart Mobility), Inteligentne środowisko (Smart Environment), Inteligentna gospodarka (Smart Economy).

W 2018 r. w Poznaniu funkcjonowały liczne rozwiązania określane jako „smart”. Stanowiły wsparcie dla już istniejących procesów lub były wdrożeniami próbującymi odpowiedzieć na zupełnie nowe potrzeby Miasta i jego mieszkańców.

Poniżej zaprezentowano wykaz najważniejszych narzędzi i inicjatyw Miasta Poznania, które w 2018 r. służyły realizacji założeń inteligentnego miasta w Poznaniu, pogrupowanych z uwzględnieniem obszarów tematycznych.

Mieszkańcy

Badam – Baza Danych Miasta

W 2018 r. Urząd Miasta Poznania uruchomił internetową Bazę Danych Miasta BaDaM pod adresem www.badam.poznan.pl.

BaDaM to projekt otwarcia zbiorów danych i informacji o mieście i jego mieszkańcach.

[więcej...](#)

PBO19 – Poznański Budżet Obywatelski

Platforma dedykowana konsultacjom społecznym w sprawie części wydatków z budżetu Miasta Poznania określanych jako Poznański Budżet Obywatelski.

Jedną z najważniejszych funkcjonalności platformy jest możliwość wypełnienia i złożenia Formularza zgłoszeniowego dla projektu elektronicznie – na stronie www.budzet.um.poznan.pl (Serwis PBO20).

[więcej...](#)

II_ Nasza Przestrzeń

Otwarty Poznań

Portal – idea. Powstał z otwartości na różnorodność mieszkańców Poznania, jako miejsce zgłaszania pomysłów i włączania się do rozmowy o mieście.

[więcej...](#)

CYRYL – Cyfrowe Repozytorium Lokalne Poznań

Portal CYRYL to projekt digitalizacyjny, w którym gromadzone są związane z Poznaniem materiały edukacyjne dla nauczycieli, uczniów, studentów, pracowników naukowych, autorów opracowań i książek o Poznaniu, ale także wszystkim zainteresowanym historią miasta. Głównym celem portalu jest ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego.

[więcej...](#)

Inteligentne Zarządzanie

System otwartego dostępu do informacji i danych miasta

Portal dedykowany rozwiązaniom i inicjatywom z zakresu smart city. Można w nim znaleźć m.in. informacje o serwisach i aplikacjach, które powstają w oparciu o otwarte dane Miasta:

API (Application Programming Interface)

Serwis API umożliwia ponowne, automatyczne wykorzystywanie treści i danych z kilkudziesięciu baz, bez konieczności składania wniosków. Narzędzie jest wykorzystywane przez zewnętrznych użytkowników w procesie tworzenia usług i opracowań dla mieszkańców.

Aplikacje wykorzystujące dane poznan.pl:

- Wywóz GOAP
- Interwencje
- SmartZOO – Poznań
- myMPK
- Poznań w porządku
- Bimba
- take&drive
- Adresy Poznania
- Kiedy pojadę – PEKA
- Mobilny Poznań
- Piękne Kościoły w Poznaniu
- Poznań news
- Zwiedzaj Poznań
- Poznań w pigułce

II_ Nasza Przestrzeń

- Sakralny Poznań

e-PUAP – Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej (ePUAP)

Elektroniczna platforma usług administracji publicznej (ePUAP) to system teleinformatyczny, którego funkcjonowanie, zgodnie z ustawą z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. z 2017 r. poz. 570 z późn. zm.) zapewnia minister właściwy do spraw informatyzacji – zwany dalej „Ministrem”. Minister pełni funkcję administratora danych użytkowników ePUAP, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1000).

Dostęp do funkcjonalności ePUAP wymaga uprzedniej rejestracji w systemie oraz założenia konta użytkownika.

Urząd Miasta Poznania na platformie ePUAP ma założonych kilka składów, na które wpływają sprawy dotyczące wielu obszarów funkcjonowania mieszkańców w mieście, w tym:

- nabycia mienia Skarbu Państwa
- kontroli w szkołach
- ocen oddziaływania na środowisko
- wpisu do CEIDG
- sprawozdań finansowych
- wydania odpisu aktu stanu cywilnego
- zwrotu opłaty skarbowej
- umorzenia egzekucji
- informacji o zbyciu pojazdu
- wydania dowodu osobistego
- udostępnienia danych z ewidencji ludności
- dopisania do rejestru/spisu wyborców stałego/czasowego
- udostępnienia informacji publicznej
- podatków

Rezerwacja on-line wizyty w Urzędzie Miasta Poznania oraz **Sprawdź kolejkę w urzędzie** – usługi ułatwiające załatwianie spraw urzędowych, np.: sprawy obywatelskie, rejestracja pojazdów, zmiany w aktach stanu cywilnego.

Internetowi Asystenci – narzędzia

wspierające: **Radnego, Prezydenta, Dyrektora, Zamawiającego.**

System Informacji Przestrzennej Miasta Mapa Poznania – Model 3D

To uruchomiony w 2018 r. portal Trójwymiarowego Modelu Miasta Poznania, który pozwala lepiej projektować przestrzeń miejską, łatwiej planować zmiany i sprawniej zarządzać miastem.

[więcej...](#)

II_ Nasza Przestrzeń

Gdzie głosować?

Usługa, której celem jest pomóc mieszkańcowi znaleźć właściwy lokal wyborczy oraz dotrzeć do informacji o obwodzie oraz okręgu wyborczym.

[więcej...](#)

Czy mogę głosować?

Usługa pomagająca krok po kroku zweryfikować możliwość głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego w Poznaniu.

[więcej...](#)

Wyszukiwarka depozytów przyjętych do Biura Rzeczy Znalezionych

Celem usługi jest zwiększenie dostępności ewidencji dla osób poszukujących zagubionych rzeczy.

[więcej...](#)

Serwer SMS.pl /System Obsługi Marketingu Mobilnego

Serwis informujący mieszkańców o sytuacjach kryzysowych zagrażających zdrowiu i życiu, konieczności ewakuacji z określonych rejonów.

[więcej...](#)

Jakość życia

MiM – Miejski Informator Multimedialny

MiM to oficjalny informator internetowy Miasta Poznania. Tworzony jest na podstawie materiałów udostępnianych przez biura/wydziały Urzędu, miejskie jednostki organizacyjne oraz współpracujące instytucje i podmioty.

[więcej...](#)

Poznań Kontakt 61 646 33 44 – miejskie Call Center

Usługa, która dzięki zastosowaniu nowoczesnych technik i narzędzi teleinformatycznych, przyczynia się do znacznego skrócenia czasu potrzebnego do załatwienia spraw urzędowych i ułatwia dostęp do informacji urzędowych.

[więcej...](#)

Centrum Inicjatyw Senioralnych

II_ Nasza Przestrzeń

Innowacyjna jednostka miejska inicjująca i koordynująca usługi, w tym także wydarzenia, skierowane do najstarszych mieszkańców miasta Poznania.

[więcej...](#)

Centrum Inicjatyw Rodzinnych

Innowacyjna miejska jednostka utworzona w celu integrowania, rozpowszechniania i wzmacniania oferty wsparcia dla rodzin.

[więcej...](#)

Mobilność

PEKA Poznańska Elektroniczna Karta Aglomeracyjna

PEKA jest narzędziem służącym koordynacji transportu zbiorowego w aglomeracji poznańskiej.

System umożliwia wprowadzenie elastycznej oferty biletów. Ważną funkcjonalnością systemu PEKA jest możliwość opłacania przejazdów z konta tzw. tPortmonetki.

Karta PEKA łączy w sobie funkcjonalność transportową z bankową aplikacją płatniczą. Korzystanie z karty jako środka płatniczego jest dobrowolne.

Z PEKĄ wiąże się również Wirtualny Monitor, który pozwala sprawdzić rzeczywisty czas przyjazdu tramwaju lub autobusu na konkretny przystanek.

[więcej...](#)

PRM – Poznański Rower Miejski

System umożliwiający wypożyczanie i korzystanie z miejskich rowerów.

[więcej...](#)

ITS – zarządzanie i monitorowanie ruchu pojazdów transportu publicznego na terenie aglomeracji poznańskiej

Podstawowe funkcjonalności systemu ITS Poznań to: zarządzanie i monitorowanie ruchu pojazdów transportu publicznego na terenie aglomeracji poznańskiej, przyspieszenie czasu przejazdu przez skrzyżowania pojazdów PTZ, informowanie pasażerów o „rzeczywistym czasie przyjazdu” pojazdu na przystanek (tablice informacji pasażerskiej).

[więcej...](#)

II_ Nasza Przestrzeń

Środowisko

Atmosfera dla Poznania

Usługa dostarcza mieszkańcom informacje na temat prognozowanego oraz rzeczywistego stanu jakości powietrza w Poznaniu.

[więcej...](#)

ESA – Edukacyjna Sieć Antysmogowa

Projekt ESA obejmuje wyposażenie 160 szkół w czujniki pomiaru jakości powietrza oraz monitory pokazujące wyniki.

[więcej...](#)

Trzymaj Ciepło

Program „Trzymaj Ciepło” polega na bezpłatnych badaniach termowizyjnych budynków jednorodzinnych na terenie Poznania wraz z akcją informacyjną na rzecz oszczędzania energii cieplnej w gospodarstwach domowych.

[więcej...](#)

Gospodarka

Startup POZnań

Startup Poznań to inicjatywa, w której Miasto wraz z przedstawicielami instytucji otoczenia biznesu, funduszy inwestycyjnych, firm technologicznych oraz środowiska startupowego wspólnie opracowują rozwiązania wspierające powstałe w Poznaniu startupy.

[więcej...](#)

Wsparcie sektora IT

Wsparcie sektora IT obejmuje kompleksową obsługą inwestorów z branż priorytetowych dla Miasta oraz promocję potencjału inwestycyjnego Poznania, w tym również ofertę miejskich nieruchomości.

[więcej...](#)

II_ Nasza Przestrzeń

07_Transport miejski i infrastruktura

Infrastruktura drogowa w Poznaniu

W 2018 r. długość dróg miejskich o nawierzchni twardej wynosiła 931 km, z których ponad połowa była w stanie bardzo dobrym lub dobrym.

Inwestycje i remonty

W 2018 r. do najważniejszych realizowanych remontów i inwestycji należały:

- przebudowa ul. Święty Marcin na odcinku od ul. Gwarnej do ul. Ratajczaka w ramach projektu „**Projekt Centrum** – etap I – przebudowa tras tramwajowych wraz z uspokojeniem ruchu samochodowego w ulicach Święty Marcin, Fredry, Mielżyńskiego, 27 Grudnia, pl. Wolności, Towarowa”,
- przebudowa przejścia podziemnego w ul. Milczańskiej pod ul. B. Krzywoustego,
- przebudowa obiektu nad PST – Szymanowskiego,
- przebudowa Mostu Lecha polegająca na rozbiórce północnej nitki mostu oraz budowie nowego obiektu,
- modernizacja sygnalizacji Zamenhofa-Obrzyca,
- budowa sygnalizacji Kasprzaka-Chociszewskiego,
- budowa śluz bus – Serbska/Wilczak i Mieszka I/Solidarności.

Przystanek tramwajowy na ul. Św. Marcin

arch. UMP

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

badam Baza Danych Miasta

II_ Nasza Przestrzeń

Ponadto przygotowywano dokumentację i prowadzono prace projektowe w ramach zadań:

- budowa zintegrowanego węzła transportowego Grunwaldzka, w miejscu przejazdu przez linię kolejową E20,
- budowa drogi rowerowej w ciągu ul. Grunwaldzkiej oraz wzdłuż ulic Wyszyńskiego, Estkowskiego, Wolnica i Solnej,
- budowa ronda na skrzyżowaniu Kurlandzkiej i Wiatracznej,
- przebudowa wiaduktu w ciągu ul. Kurlandzkiej
- przebudowa układu komunikacyjnego w ciągu DK 92 – węzeł Wola i węzeł Koszalińska,
- przebudowa schodów w ul. Chwiałkowskiego,
- przebudowa ronda Śródką,
- korekta funkcjonowania układu komunikacyjnego w rejonie ronda Rataje,
- przebudowa ul. Pokrzywno.

Podpisano umowę na wykonanie prac w trybie zaprojektuj i wybuduj dla inwestycji:

- przebudowa ul. Gdyńskiej (DW 196) od granicy miasta do zjazdu do Centralnej Oczyszczalni Ścieków,
- budowa węzła komunikacyjnego Nowa Naramowicka.

Zarządzanie ruchem

Oddział Miejskiego Inżyniera Ruchu w 2018 r. kontynuował prace nad wdrożeniem i optymalizacją narzędzia informatycznego **System Wspierający Zarządzanie Ruchem** (SWZR), usprawniającego pracę Urzędu Miast Poznania.

Docelowo (w 2019 r.) SWZR pozwoli na:

- tworzenie bazy danych organizacji ruchu,
- optymalizację procesu zatwierdzania projektów organizacji ruchu przez Miejskiego Inżyniera Ruchu,
- ewidencję oznakowania i sygnalizacji świetlnych,
- zwiększenie możliwości analizowania i ograniczania zagrożeń bezpieczeństwa ruchu drogowego.

W 2018 r. wykonano inwentaryzację infrastruktury drogowej na ok. 2/3 powierzchni miasta, a dane z inwentaryzacji wgrano do bazy SWZR.

Z dniem 1 stycznia 2019 r. Oddział Miejskiego Inżyniera Ruchu został przeniesiony z likwidowanego Wydziału Transportu i Zieleni do struktur Biura Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta.

II_ Nasza Przestrzeń

Infrastruktura techniczna w Poznaniu

W Poznaniu 98% mieszkańców korzysta z miejskiej sieci wodociągowej, a 95% z sieci kanalizacyjnej.

Wodociągi i kanalizacja

Zużycie wody z wodociągów w 2018 r. wyniosło 32,0 mln m³ (rok wcześniej 31,0 mln m³), w tym 22,1 mln m³ zużyły gospodarstwa domowe.

Oznacza to, że przeciętny mieszkaniec zużył w ciągu roku na cele bytowe 40 m³ wody.

Jakość wody dostarczanej przez system wodociągowy spółki Aquanet S.A. (Aquanet) była po uzdatnieniu dobra i nie odbiegała od obowiązujących norm.

Wszystkie ścieki były oczyszczane mechanicznie i biologicznie w 2 podstawowych dla Poznania oczyszczalniach:

- Centralnej Oczyszczalni Ścieków (COŚ) w Koziegłowych
- Lewobrzeżnej Oczyszczalni Ścieków (LOŚ) przy ul. Serbskiej

Łączna ilość ścieków oczyszczanych przez poznańskie oczyszczalnie wyniosła 50,7 tys. m³/rok.

Inwestycje i remonty

W 2018 r. spółka Aquanet prowadziła prace inwestycyjno-remontowe w celu poprawy gospodarki wodno-ściekowej i ochrony zasobów wodnych. Realizowano m.in.:

- modernizację Stacji Uzdatniania Wody przy ul. Wiśniowej
 - prace wodociągowo-kanalizacyjne m.in. w rejonie ul. Ostrowskiej oraz w na terenie osiedli Krzesiny i Krzesinki
 - kolektory sanitarne w rejonie ul. Milczańskiej oraz kolektor sanitarny Junikowski
 - IV etap budowy kanalizacji sanitarnej na terenie os. Szczepankowo.
- Łączna wartość zrealizowanych w 2018 r. prac inwestycyjnych w Poznaniu wyniosła 111,4 mln zł, czyli blisko 2 razy więcej niż rok wcześniej

W 2017 r. spółka Aquanet podpisała z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej umowę na dofinansowanie projektu „**Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej dla ochrony zasobów wodnych w Poznaniu i okolicach**” – etap VI w ramach działania „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach” w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Do końca 2018 r. spółka zrealizowała 17% projektu, który ma być zakończony w 2023 r.

II_ Nasza Przestrzeń

Aquanet SA bierze udział w międzynarodowych badaniach porównawczych, w ramach których monitorowanych jest szereg wskaźników, które umożliwiają wyodrębnienie obszarów, obiektów czy procesów, które odbiegają swoim poziomem od uzyskiwanych w innych przedsiębiorstwach o tym samym profilu działalności. Pozwala to na skuteczną długookresową poprawę efektywności działania w różnych obszarach gospodarki wodnej.

W 2018 r. spółka Aquanet otrzymała nagrodę o nazwie „Tytan”, przyznawaną przez pismo branżowe „Inżynieria Bezwykopowa”, za najciekawsze i najtrudniejsze inwestycje zrealizowane w latach 2016-2017.

Nagrodę przyznano za realizację programu **„Aglomeracja Poznań: Modernizacja Poznańskiego Systemu Kanalizacyjnego”**, w ramach którego wykonano renowację sieci kanalizacyjnej w Poznaniu oraz za wykonanie renowacji magistrali wodociągowej metodą natrysku odśrodkowego polimocznikiem w rejonie os. Czecha.

Energia elektryczna

W 2017 r. do sieci elektrycznej podłączonych było 257,8 tys. poznańskich gospodarstw domowych, czyli o 5,9 tys. więcej niż rok wcześniej.

O 1,6 GWh wzrosło także roczne zużycie energii elektrycznej, osiągając poziom 444,1 GWh. Roczne zużycie energii elektrycznej w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło więc 823,1 kWh.

Inwestycje i modernizacje

W 2018 r. spółka Enea Operator w Poznaniu prowadziła Program poprawy niezawodności pracy sieci oraz ciągłości zasilania, w ramach którego m.in.:

- modernizowano ciągi liniowe średniego napięcia wraz z montażem łączników zdalnie sterowanych,
- prowadzono prace w celu zwiększenia automatyzacji sieci dystrybucyjnej,
- likwidowano zagrożenia zwarciove w sieci średniego napięcia,
- realizowano program likwidacji sieci 6kV, którego celem było zmniejszenie nakładów na eksploatację awaryjnej sieci 6 kV, która w znacznej części ma ponad 50 lat; był to kolejny etap realizacji projektu modernizacyjnego, którego zakończenie planowane jest na 2022 r.

Sieć ciepłownicza

Dostęp do sieci ciepłowniczej na terenie miasta Poznania zapewnia spółka Veolia Energia Poznań S.A. (Veolia), należąca do francuskiej grupy kapitałowej Veolia Environnement.

Na koniec 2018 r. długość sieci ciepłowniczej wynosiła 552,7 km i wzrosła w ciągu roku o 14,1 km. W ciągu roku spółka wyprodukowała 6361 GJ energii cieplnej, tj. o 92 GJ mniej niż rok wcześniej.

II_ Nasza Przestrzeń

Nowe podłączenia do sieci ciepłej w Poznaniu w 2018 r.

W ramach likwidacji niskiej emisji, Veolia Energia Poznań SA podłączyła do miejskiej sieci ciepłej 8 budynków o mocy ok. 1 MW.

Zawarto ok. 140 umów dotyczących dostaw ciepła z miejskiej sieci ciepłej na łączną moc około 50 MW, z czego 10% związane było z likwidacją dotychczasowych źródeł ciepła nie należących do Veolii.

W porozumieniu z Poznańskimi Inwestycjami Miejskimi, w ramach przebudowy ulic, podłączono budynki przy ulicach Święty Marcin i Rybaki.

Wsparcie finansowe z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska (NFOŚ) umożliwia kontynuację programu rozbudowy sieci ciepłych w nowych, oddalonych od istniejącej infrastruktury ciepłowniczej, obszarach takich jak ulice: Gnieźnieńska, Opolska, Wieruszowska, Krauthofera czy Trójkąle.

Program KAWKA BIS

Miasto Poznań we współpracy z firmą Veolia Energia Poznań SA, w ramach programu KAWKA BIS, którego celem jest poprawa stanu środowiska naturalnego i zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza w Poznaniu, kontynuowało podłączanie do miejskiej sieci ciepłowniczej budynków opalanych węglem.

Spółka sfinansowała prace projektowe i budowlano-montażowe sieci ciepłych, przyłączy ciepłych, modułów przyłączeniowych a także, w niektórych przypadkach, węzłów ciepłych.

Na program KAWKA BIS w 2018 r. wydatkowano z budżetu Miasta Poznania 1,2 mln zł.

Z dofinansowania skorzystało 180 osób.

W 2018 r. w ramach programu:

- zlikwidowano 362 piece,
- zmodernizowano 252 lokale,
- zaoszczędzono 1,4 tys. ton węgla,
- zredukowano emisję PM10 o 10,67 Mg/rok,
- zredukowano emisję B(a)P o 7,66 kg/rok.

Gazownictwo

Dostawcą paliwa gazowego dla poznańskich gospodarstw domowych oraz przemysłu jest Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. (PSG) Oddział Poznań, obsługująca 180,5 tys. odbiorców, w tym 178,7 tys. odbiorców indywidualnych.

W 2018 r. spółka sprzedała 228,9 mln m³ gazu, tj. o 8 mln m³ mniej w porównaniu z 2017 r. **Blisko 60% gazu w mieście zużywają odbiorcy przemysłowi, a ponad 40% – gospodarstwa domowe.** Do miejskiej sieci gazowej podłączonych jest ok. 80% mieszkańców Poznania.

II_ Nasza Przestrzeń

Rozbudowa sieci gazowej w 2018 r. nastąpiła m.in. w rejonie ulicach: Żorskiej, Dyniowej, Poligonowej, Sanockiej, Aroniowej, Wichrowej czy Dereniowej, **a zmodernizowano sieć** m.in. przy ulicach: Strzeleckiej, Pamiątkowej, Chłapowskiego, Powidzkiej czy Podchorążych.

552,7 km – tyle wynosiła długość sieci ciepłej w 2018 r. i zwiększyła się ona o 14,1 km

W październiku 2018 r. podpisano list intencyjny inicjujący powstanie **Poznańskiego Klastra Energii**. Dokument został podpisany przez:

- Miasto Poznań,
- Politechnikę Poznańską,
- MPK Sp. z o.o.,
- Aquanet SA,
- Termy Maltańskie Sp. z o.o.,
- SUEZ Zielona Energia,
- PTBS Sp. z o.o.,
- ZZO Sp. z o.o.,
- MTP Sp. z o.o.,
- Veolia Energia Poznań SA,
- ZKZL Sp. z o.o.

Klaster energii to porozumienie cywilnoprawne, którego celem jest tworzenie samowystarczalnych obiegów energetycznych – uczestnicy klastra produkujący energię mogą ją sprzedać bezpośrednio innym uczestnikom klastra, co znacząco obniża koszty.

II_ Nasza Przestrzeń

Ruch samochodowy w Poznaniu

W 2018 r. w Poznaniu było zarejestrowanych 497,3 tys. pojazdów, w tym 389 tys. pojazdów osobowych.

Prędkość ruchu w centrum

Specjaliści systemu **Yanosik** zbadali prędkości w centrach największych polskich miast. Miastem z najwolniejszym centrum jest Kraków, gdzie kierowcy średnio poruszają się 25 km/h. Mieszkańcy: Rzeszowa, Radomia, Szczecina, Poznania i Wrocławia, poruszają się **ze średnią prędkością nie przekraczającą 26 km/h**.

[Więcej o prędkościach w miastach](#)

Organizacja ruchu

Miejski Inżynier Ruchu w 2018 r. zatwierdził:

- 463 nowe stałe organizacje ruchu, poprawiające bezpieczeństwo ruchu drogowego, dostosowujące infrastrukturę drogową do obowiązujących przepisów, usprawniające ruch komunikacji zbiorowej, pojazdów indywidualnych, rowerzystów i pieszych oraz reorganizujące i porządkujące zasady parkowania w mieście,
- 1 303 czasowych organizacji ruchu związanych z mającymi poprawić jakość życia i podróżowania mieszkańców inwestycjami, przebudowami i remontami, realizowanymi w pasie drogowym na terenie miasta,
- wydał 40 decyzji administracyjnych o wykorzystaniu dróg w sposób szczególny (w tym jedną odmowną), związanych z odbywającymi się w przestrzeni publicznej miasta ważnymi wydarzeniami rocznicowymi oraz imprezami sportowymi, kulturalnymi i religijnymi (w tym: obchody rocznic Poznańskiego Czerwca, Zbrodni Katyńskiej, Konstytucji 3. Maja, Powstania Węgierskiego, 100. rocznicy Powstania Wielkopolskiego, uroczystości Bożego Ciała, Misterium Męki Pańskiej, Wszystkich Świętych, Imieniny Ulicy Św. Marcin, Dożynki Miejskie, Finał WOŚP, Sylwester Miejski, Bike Challenge, poznański maraton, półmaraton i triathlon, Bieg Niepodległości, Business Run, bieg Wings For Life, Dni Ułana (w 2017 r. – 42).

Liczba samochodów

W 2018 r. w Poznaniu było zarejestrowanych 497,3 tys. pojazdów, w tym 389 tys. pojazdów osobowych – o 20,1 tys. więcej niż w rok wcześniej (w tym o 17,3 tys. więcej pojazdów osobowych).

783 to liczba samochodów osobowych na 1000 mieszkańców przy uwzględnieniu osób zameldowanych na stałe i czasowo na dzień 31.12.2018

II_ Nasza Przestrzeń

Szkolenia kierowców

Przy ul. Wilczak 53 funkcjonuje Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego, który w 2018 r. przeprowadził 9,3 tys. egzaminów teoretycznych oraz 17,7 tys. egzaminów praktycznych, zakończonych łącznie 6,1 tys. pomyślnie zdanymi egzaminami we wszystkich kategoriach.

Liczba samochodów osobowych w największych miastach Polski

	2002	2010	2015	2016	2017	2017/2002 w %
Poznań	210 780	285 411	338 984	356 788	371 610	176,3
Kraków	257 823	353 540	424 026	448 004	468 657	181,8
Łódź	222 131	298 119	351 870	365 931	380 267	171,2
Warszawa	694 805	931 495	1 131 120	1 194 068	1 261 803	181,6
Wrocław	220 600	314 061	381 831	403 063	420 935	190,8

Źródło: GUS

Liczba samochodów osobowych na 1000 mieszkańców w największych miastach Polski

	2002	2010	2015	2016	2017	2017/2002 w %
Poznań	365	514	625	660	690	189,0
Kraków	340	467	557	585	611	179,7
Łódź	283	408	502	525	551	194,7
Warszawa	412	548	648	681	715	173,5
Wrocław	345	498	601	632	659	191,0

Źródło: GUS

Parkowanie

Spójna Polityka Parkingowa dla Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Poznańskiej

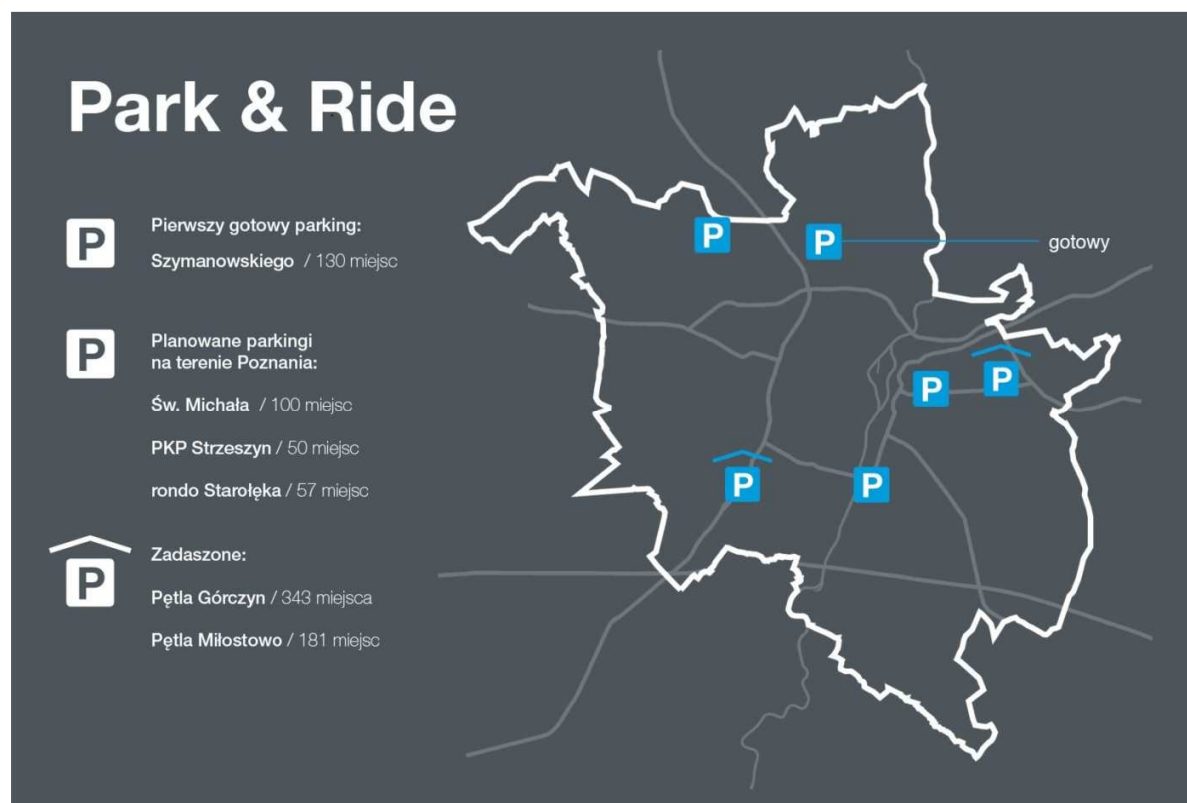
Głównym celem projektu „Spójna Polityka Parkingowa dla Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Poznańskiej – SPPOFAP” jest podniesienie spójności powiązań transportowych w obszarze polityki parkingowej w ramach aglomeracji, z wzajemnym dalszym

II_ Nasza Przestrzeń

oddziaływaniem na wybrane samorządy województwa wielkopolskiego w perspektywie do 2030 r.

Proces suburbanizacji występujący w aglomeracji poznańskiej powoduje, że coraz więcej problemów transportowych generowanych jest poza miastem. Efektem wprowadzenia i realizacji polityki parkingowej ma być zmniejszenie ruchu samochodowego oraz zwiększenie ruchu pasażerskiego w transporcie zbiorowym co spowoduje zmniejszenie emisji spalin i hałasu oraz lepszą efektywność transportu zbiorowego.

System parkingów P&R

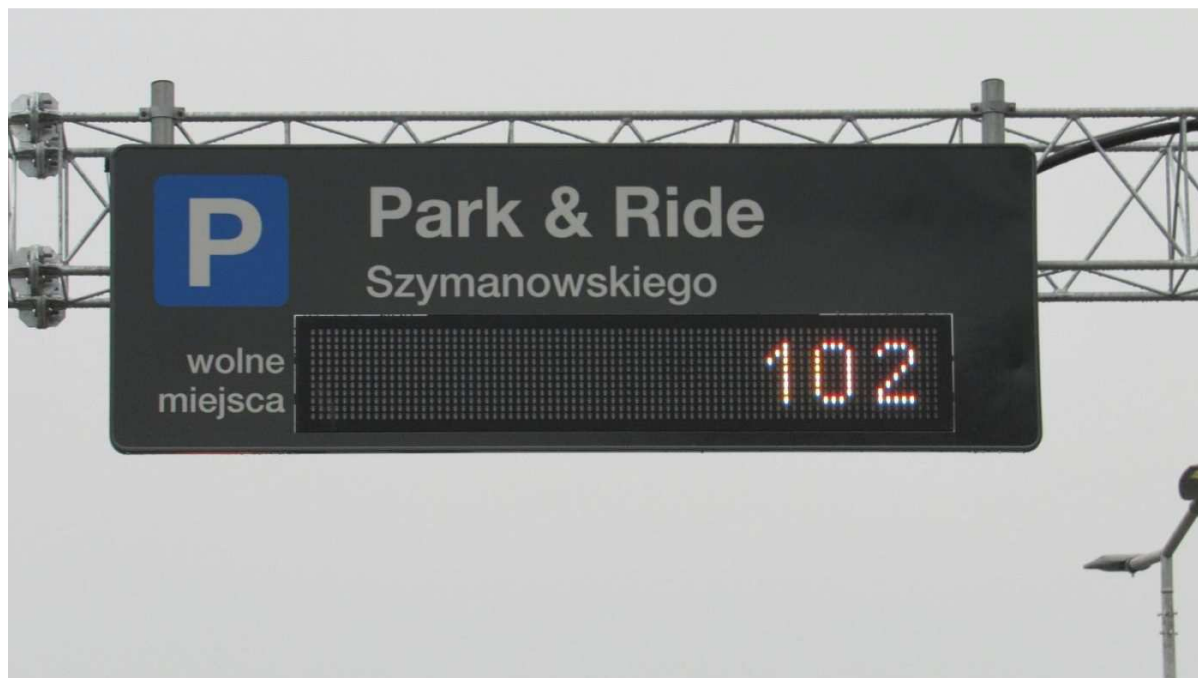
arch. UMP

Planowany system parkingów typu Park&Ride obejmuje etapy:

- I etap – w lutym 2018 r. został otwarty pierwszy parking typu P&R w Poznaniu zlokalizowany przy skrzyżowaniu ulic Szymanowskiego i Smoleńskiej, dla osób korzystających z samochodów i przesiadających się na transport publiczny. Posiada 130 miejsc postojowych i jest otwarty 7 dni w tygodniu (oprócz świąt), przez całą dobę, z przerwą techniczną w godzinach od 2.30 do 4.30. Funkcjonalnością zastosowaną na parkingu jest możliwość wjazdu na parking na podstawie aktywnego biletu okresowego na karcie PEKA (system parkingowy został powiązany z systemem PEKA),

II_ Nasza Przestrzeń

Parking P&R przy ul. Szymanowskiego

arch. UMP

- II etap – projekt obejmuje budowę trzech odrębnych przestrzennie i funkcjonalnie obiektów parkingowych typu „Park&Ride” w następujących lokalizacjach: św. Michała – w rejonie ulic św. Michała, Warszawskiej i Świętojańskiej, Strzeszyn – w rejonie przystanku kolejowego Poznań Strzeszyn oraz rondo Starołęka – w rejonie ulic Hetmańskiej, Starołęckiej i Wagrowskiej. Planowany termin zakończenia prac budowlanych wyznaczono na 2020 r.,
- III etap – budowa parkingów na Górczynie i Miłostowie. Wniosek o dofinansowanie na P&R Górczyn i Miłostowo złożony w październiku 2017 r. został pozytywnie rozpatrzony. Na realizację III etapu parkingów P&R, którego całkowita szacunkowa wartość określona została na 97,99 mln zł, przyznano dofinansowanie w wysokości 21,96 mln zł. Miasto Poznań wnioskowało o kwotę 67,6 mln zł. Wobec braku możliwości zabezpieczenia w budżecie Miasta pełnej wartości projektu w sytuacji uzyskania dotacji w wysokości znacznie niższej od wnioskowanej, zaszła konieczność poinformowania Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego o zawieszeniu realizacji projektu i odstąpieniu od podpisania umowy o jego dofinansowanie,
- IV etap – trwa opracowywanie koncepcji funkcjonalno-przestrzennych dla 5 odrębnych obiektów parkingowych w lokalizacjach: os. Lecha – Piaśnicka, PKP Podolany (ul. Horacego), PKP Antoninek, PKP Karolin oraz PKP Starołęka przy torach kolejowych.

Miejski System Parkowania

Miejski System Parkowania obejmuje:

- **strefę płatnego parkowania (SPP)**, w której dostępnych jest 8,6 tys. miejsc parkingowych,

II_ Nasza Przestrzeń

- 7 parkingów buforowych znajdujących się na obrzeżach SPP, na których dostępne są 864 miejsca postojowe.

Łącznie w Poznaniu dostępnych jest 9,5 tys. miejsc parkingowych.

II_ Nasza Przestrzeń

Transport publiczny w Poznaniu

Na koniec 2018 r. liczba zarejestrowanych użytkowników systemu PEKA wyniosła 621,1 tys.

Funkcję organizatora w zakresie zbiorowego transportu publicznego na terenie Poznania pełni **Zarząd Transportu Miejskiego (ZTM)**.

Realizując porozumienia międzygminne, ZTM jest również odpowiedzialny za organizację transportu zbiorowego w aglomeracji poznańskiej, integrując tym samym cały obszar aglomeracyjny, świadcząc usługę transportową łączącą strefę podmiejską z Poznaniem.

Porozumienia międzygminne w zakresie organizacji przez Miasto Poznań lokalnego transportu zbiorowego zawarte zostały z 18 gminami:

- Gmina Czerwonak
- Gmina Dopiewo
- Gmina Komorniki
- Miasto i Gmina Kórnik
- Miasto Luboń
- Gmina Mosina
- Miasto i Gmina Murowana Goślina
- Miasto i Gmina Pobiedziska
- Miasto Puszczykowo
- Gmina Rokietnica
- Gmina Suchy Las
- Miasto i Gmina Swarzędz
- Miasto i Gmina Szamotuły
- Gmina Tarnowo Podgórne
- Gmina Duszники
- Gmina Kaźmierz
- Gmina Kleszczewo
- Miasto i Gmina Kostrzyn

Funkcję kluczowego operatora świadczącego usługi w zakresie przewozów autobusowych i tramwajowych na terenie Poznania w 2018 r. pełniło na zlecenie ZTM **Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. (MPK)**. Pozostali operatorzy obsługujący linie podmiejskie w ramach zawartych porozumień międzygminnych to:

- Kórnickie Przedsiębiorstwo Autobusowe KOMBUS Sp. z o.o.,
- Przedsiębiorstwo Transportowe TRANSLUB Sp. z o.o.,
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Komorniki Sp. z o.o.,
- Zakład Komunikacji Publicznej Suchy Las Sp. z o.o.,
- Zakład Usług Komunikacyjnych ROKBUS Sp. z o.o.,
- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe TRANSKOM Sp. z o.o.,

II_ Nasza Przestrzeń

- Komunikacja Gminy Tarnowo Podgórne TPBUS Sp. z o.o.,
- Zakład Komunalny w Kleszczewie Sp. z o.o.

Poznańska Elektroniczna Karta Aglomeracyjna (PEKA)

Poznańska Elektroniczna Karta Aglomeracyjna jest elektronicznym narzędziem służącym koordynacji transportu zbiorowego w aglomeracji poznańskiej i głównym elementem nowoczesnego systemu informatycznego.

Ma ona za zadanie ujednolicenie systemu płatności za przejazd świadczony przez różnych, niezależnych przewoźników działających na obszarze Poznania i powiatu poznańskiego, a tym samym ułatwienie korzystania z transportu zbiorowego oraz zwiększenie jego dostępności.

Na koniec 2018 r. liczba zarejestrowanych użytkowników systemu PEKA wyniosła **621,1 tys.**

Dostępne funkcjonalności karty PEKA to:

- bilet okresowy, sieciowy i trasowany,
- tPortmonetka – opłacanie przejazdów miejskiego transportu zbiorowego (bilet jednorazowy) oraz parkowania w SPP,
- możliwość doładowania przez internet,
- identyfikator cyfrowy,
- karta biblioteczna w Bibliotece Raczyńskich w Poznaniu,
- niekwalifikowany podpis elektroniczny,
- wirtualny monitor,
- możliwość korzystania z roweru miejskiego,
- opłacanie parkingu Park&Ride,
- aplikacja MOPR – wgrywanie liczby posiłków na kartę i korzystanie z nich w barach Społem.

System PEKA umożliwia wprowadzenie bardziej elastycznej oferty biletów. Najkrótszym okresem obowiązywania biletów sieciowych oraz trasowanych jest 14 dni. Każdy pasażer ma możliwość dopasowania do własnych potrzeb okres ważności biletu – do 366 dni dla biletów sieciowych i do 90 dni dla biletów trasowanych.

Atrakcyjny cenowo **Bilet Metropolitalny** to oferta specjalna dla osób, które mieszkają i płacą podatki na rzecz Miasta Poznania lub gminy objętej porozumieniem międzygminnym.

Na koniec 2018 r. do dyspozycji klientów były 292 punkty sprzedaży biletów oraz 90 biletomatów stacjonarnych dostosowanych do obsługi systemu.

4 000 czytników PEKA zamontowanych w pojazdach

17,4 mln – liczba sprzedanych biletów w transporcie publicznym w 2018 r.

3 zł – tyle kosztuje przejechanie 5-7 przystanków w taryfie czasowej oraz 11-12 przystanków w taryfie tPortmonetki

II_ Nasza Przestrzeń

Modernizacja taboru transportu publicznego

Tabor tramwajowy MPK Poznań Sp. z o.o.

W 2018 r. rozpoczęła się dostawa nowych niskopodłogowych pojazdów typu Moderus Gamma – do eksploatacji wprowadzono 1 pojazd (planowanych jest łącznie 50 szt. z czego 30 szt. jednokierunkowych i 20 szt. dwukierunkowych).

Kasacji w 2018 r. poddano 1 wagon typu GT8.

Tabor autobusowy MPK Poznań Sp. z o.o.

W 2018 r. wprowadzono do eksploatacji łącznie 18 szt. nowych autobusów Solaris Urbino 18 m (planowana jest dostawa kolejnych 19 szt. o długości 12 m).

Wspólnie z MPK Poznań Sp. z o.o. zostały podjęte działania mające na celu zakup i eksploatację autobusów zeroemisyjnych – elektrycznych. W październiku 2018 r., MPK Poznań rozstrzygnęło przetarg na dostawę:

- 15 autobusów elektrycznych 18 metrowych (do obsługi linii nr 174),
- 6 autobusów elektrycznych 12 metrowych (do obsługi linii nr 163 oraz 190).

Stacje ładowania zostaną zlokalizowane na pętli Os. Sobieskiego (dla linii nr 174 i 190) oraz na pętli Garbary (dla linii nr 163). Zakłada się również możliwość wybudowania dodatkowej stacji ładowania na pętli przy ul. Falistej (dla linii nr 174).

W 2018 r. zostały również poczynione działania mające na celu przygotowanie wniosku MPK Poznań SA o dofinansowanie zakupu kolejnych autobusów elektrycznych, w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020. Zakup ma obejmować łącznie 37 autobusów elektrycznych, w tym:

- 31 autobusów 12 metrowych,
- 6 autobusów 18 metrowych.

W ramach dofinansowania planowane jest również wybudowanie infrastruktury niezbędnej do ładowania autobusów. Ładowarki mają zostać zainstalowane na pętli Górczyn oraz zwiększona ma zostać liczba punktów ładowania na pętlach Os. Sobieskiego oraz Garbary. Konieczne jest także wybudowanie infrastruktury ładowania na terenie zajezdni Kacza.

W 2018 r. MPK wycofało z eksploatacji łącznie 27 szt. autobusów.

II_ Nasza Przestrzeń

Modernizacje infrastruktury

W 2018 r. realizowano liczne prace budowlano-modernizacyjne oraz projektowe infrastruktury publicznego transportu zbiorowego, m.in.:

- przebudowa trasy tramwajowej: Kórnicka – os. Lecha – rondo Żegrze wraz z budową odcinka od ronda Żegrze do ul. Unii Lubelskiej,
- przebudowa trasy tramwajowej w ul. Dąbrowskiego – uzgodnienia projektu budowlanego i dokumentacji sieciowej,
- budowa trasy tramwajowej od Pętli Wilczak do Naramowic – opracowano Program Funkcjonalno-Użytkowy – podpisano umowę z Wykonawcą na realizację inwestycji w formule zaprojektuj-wybuduj,
- budowa trasy tramwajowej na Naramowice – etap II – rozstrzygnięcie przetargu na wybór Wykonawcy koncepcji technicznej i programu funkcjonalno-użytkowego – rozpoczęcie prac przedprojektowych,
- budowa trasy tramwajowej w ul. Ratajczaka – Program Centrum – etap II – trwały przygotowania do przeprowadzenia Raportu oddziaływania na środowisko,
- zakup i montaż zwrotnic oraz układów napędów zwrotnic na pętli Starołęka, węzłach Traugutta i Głogowska Hetmańska (7szt.),
- modernizacja stacji prostownikowej Kazimierza Wielkiego – projekt i realizacja,
- modernizacja układu zasilania SN-15 kV stacji prostownikowej rondo Kopernika i Marcelińska – projekt,
- projekt poprawy pewności zasilania i przebudowy układu połączeń linii kablowych SN-15kV dla stacji prostownikowej Świętojańska wraz z wymianą kabli trakcyjnych – projekt i wykonawstwo – etap I,
- modernizacja systemu sterowania zwrotnicami na pętli Dębiec,
- przebudowa sieci trakcyjnej na ul. 28 Czerwca 1956 r. od ul. Hetmańskiej do pętli Dębiec wraz z wymianą słupów trakcyjnych,
- przebudowa torów i sieci na ul. Hetmańskiej od wiaduktu nad ul. Dolna Wilda do ronda Starołęka – torowisko + sieć trakcyjna,
- przebudowa przejazdów tramwajowych: Grunwaldzka/Grochowska, Hetmańska/wyjazd z zajezdni Madalińskiego, Wojska Polskiego/Wołyńska,
- zakup i montaż smarownic torowych,
- projekt przebudowy torowiska na ul. 28 Czerwca 1956 r. na odcinku od Krzyżowej do ul. Hetmańskiej,
- projekt przebudowy torowiska trasy PST
- budowa Punktu Nadzoru Ruchu Ogrody i Dębiec – projekty,
- budowa przystanku PST Most Teatralny wraz z infrastrukturą towarzyszącą – etap I,
- Promenada Piątkowsko – Winogradzka – bezpieczna droga na przystanek – dojście z os. Bolesława Chrobrego na przystanek PST Lechicka Poznań Plaża – etap I,
- nowoczesne przystanki tramwajowe na Malcie (Warszawska) – etap I,
- modernizacja pętli Krzyżowniki
- budowa przejazdu autobusowego przez ul. Hetmańską (pomiędzy rondem Żegrze i rondem Starołęka),
- przebudowa dojścia do przystanku os. Lecha,
- wyznaczenie postoju TAXI na dworcu Śródką,

II_ Nasza Przestrzeń

- monitoring na dworcu Sobieskiego – projekt,
- budowa platform przystankowych (Chartowo, rondo Śródka, Łozowa, Morasko Cmentarz, Sempołowskiej, Porzeczkowa, Oliwkowa, Przemysła II) – projekty,
- zakup i montaż 15 wiat przystankowych (Łopawska, os. Rusa, Smolna, Rodawska, Sempołowskiej, Kasztanowa, Górecka, Rakoniewicka, Brzechwy, Leśnych Skrzatów, Gospodarska, Owcza x2, Golęcin x2).

Usprawnienia transportu publicznego

W 2018 r. wydatkowano środki na:

- budowę śluzy na skrzyżowaniach: Serbska /Wilczak, Solidarności/Mieszka I,
- zmianę organizacji ruchu na skrzyżowaniach: Hetmańska/Dmowskiego, Solna /Niepodległości, Przybyszewskiego/Żeromskiego,
- usprawnienia na sygnalizacjach dla linii autobusowej „174”,
- usprawnienie transportu publicznego – optymalizację płynności ruchu na ulicach: Winogrody, Głogowskiej i rondzie Śródka,
- aktualizację oznakowania na ulicach: Garbary oraz Droga Dębińska,
- opracowanie dokumentacji projektowej na wydzielenie buspasa w ul. Ściegiennego, Głogowskiej przed wiaduktem oraz Przybyszewskiego – Bukowska,
- wykonanie projektu stałej organizacji ruchu oraz montaż aktywnego przejścia na skrzyżowaniu Promienista/Rembertowska,
- wykonanie projektu stałej organizacji ruchu na przejściu dla pieszych przez ul. Dolna Wilda przy ul. Krzyżowej.

Buspasy

W 2018 r. wyznaczono nowe buspasy z słuzami na ul. Serbskiej i al. Solidarności, zwiększając ich długość do 15,76 km.

Buspasy są przeznaczone dla:

- autobusów,
- taksówek,
- rowerzystów,
- służb komunalnych,
- motocyklistów,
- samochodów, które przewożą minimum 3 osoby.

Podobne rozwiązanie stosowane jest już w wielu miastach w Europie. Dzięki temu osoby jadące do pracy z jednego kierunku zamiast trzema lub czterema samochodami przemieszczają się jednym. Wpływa to na znaczne zmniejszenie liczby samochodów na ulicach oraz zmniejsza korki.

II_ Nasza Przestrzeń

Długość buspasów w największych miastach Polski

w km	2013	2014	2015	2016	2017	2017/2013 w %
Poznań	6,0	6,7	6,9	9,0	15,3	255,0
Kraków	23,7	23,7	25,2	26,8	27,9	117,7
Łódź	10,7	18,9	18,9	25,0	25,6	239,3
Warszawa	48,0	48,0	48,0	48,5	66,0	137,5
Wrocław	21,5	21,5	21,5	25,3	26,5	123,3

Źródło: GUS

System współdzielenia zasobów

Od 2017 r. mieszkańcy Poznania mogą korzystać, oprócz systemu Poznańskiego Roweru Miejskiego, z komercyjnych wypożyczalni **skuterów, samochodów i hulajnóg na minuty**. Wraz z rozwojem systemu carsharing wprowadzono udogodnienia dla systemu samochodów współdzielonych w opłatach w SPP.

Na terenie Poznania w 2018 r. usługi współdzielenia pojazdów na minuty (carsharing) oferowały 4 prywatne firmy działające na własny rachunek bez udziału finansowego Miasta:

- **Click2go** – firma oferuje pojazdy z napędem hybrydowym,
- **Easysshare** – firma oferuje pojazdy z napędem hybrydowym,
- **Traficar** – firma oferuje pojazdy z napędem spalinowym,
- **4mobility** – firma oferuje pojazdy z napędem spalinowym,

W Poznaniu usługi współdzielenia skuterów oferują 2 firmy:

- **blinkee City**
- **Jedenśląd**

oferują one skutery elektryczne.

Ponadto pod koniec 2018 r. na terenie Poznania firma Lime wprowadziła ok. 200 szt. hulajnóg elektrycznych oferowanych do wypożyczenia na minuty za pomocą aplikacji.

Firmy wypożyczające skutery i hulajnogi również prowadzą działalność na własny rachunek, bez udziału finansowego Miasta.

Projekty transportowe

Miasto Poznań uczestniczyło w unijnych projektach:

- **LAirA** – Landside Airports Accessibility – mającym na celu dostępność transportu multimodalnego w obszarze lotnisk na terenie Europy Środkowej,

II_ Nasza Przestrzeń

- SULPiTER – Sustainable Urban Logistics Planning To Enhance Regional freight transport.

Projekt LAirA jest realizowany w ramach funduszu Interreg Central Europe. Jego celem jest lepsza dostępność transportu multimodalnego w obszarze lotnisk na terenie Europy Środkowej, w szczególności zintegrowana i inteligentna polityka transportowa ukierunkowana na niskoemisyjne środki transportowe.

Projekt ma za zadanie zapewnienie zmniejszenia poziomu degradacji zasobów naturalnych i ograniczenie zużycia energii.

Celem nadrzędnym projektu jest określenie preferencji transportowych pracowników i pasażerów lotnisk, a także opracowanie niskoemisyjnej polityki transportowej w obrębie miasta. Dotychczas zrealizowano w ramach projektu:

- przegląd istniejących dokumentów strategicznych poświęconych zagadnieniu dostępności Lotniska oraz analizę systemu transportowego,
- ankietę wśród pracowników i pasażerów.

Projekt SULPiTER jest także realizowany w ramach funduszu Interreg Central Europe. Dotyczy planowania zrównoważonej logistyki dla miast i regionów.

Realizacja projektu jest zadaniem wskazanym imiennie w Planie Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Metropolii Poznań.

Szczegóły o projekcie SULPiTER [tutaj](#)

Efektem projektu będzie:

- zrozumienie mechanizmów funkcjonujących w logistyce miejskiej,
- poprawa umiejętności planowania i modelowania transportu towarowego,,
- współpraca pomiędzy sektorem publicznym a prywatnym w ramach koncepcji Freight Quality Partnership
- utworzenie Planu Zrównoważonej Logistyki Miejskiej jako głównego dokumentu strategicznego dla transportu towarowego.

Licznik rowerzystów

Na przełomie marca i kwietnia 2018 r. przy przystanku pl. Wolności, uruchomiono pierwszy w Poznaniu licznik rowerzystów. Urządzenie za pomocą pętli indukcyjnych zainstalowanych w asfalcie, w automatyczny sposób zlicza rowerzystów podróżujących w jego obrębie, w obu kierunkach. Pętle posiadają kilka parametrów dzięki którym rozróżniają pojazd, który właśnie po nich przejechał – są w stanie rozróżnić np. motocykl od roweru. Licznik z wyglądu przypomina wysoką szafkę wyposażoną w 2 ekrany wyświetlające liczbę rowerzystów podróżujących danego dnia oraz całkowitą liczbę rowerzystów od startu urządzenia.

Statystyka licznika rowerów [tutaj](#)

II_ Nasza Przestrzeń

ITS (Intelligent Transportation Systems)

Główny obszar wdrożenia systemu ITS ograniczony jest ulicami: Dąbrowskiego – św. Wawrzyńca – Żeromskiego – Dąbrowskiego – Roosevelta – Głogowska – granica miasta.

Podstawowe funkcjonalności systemu ITS Poznań:

- zarządzanie i monitorowanie ruchu pojazdów komunikacji publicznej na terenie aglomeracji poznańskiej (poprzez Centrum Zarządzania Transportem Publicznym w Poznaniu oraz stanowiska dyspozytorskie na terenie aglomeracji),
- przyspieszenie czasu przejazdu przez skrzyżowania pojazdów PTZ poprzez uruchomienie „inteligentnej sygnalizacji świetlnej”,
- informowanie pasażerów o „rzeczywistym czasie przyjazdu” pojazdu na przystanek (tablice informacji pasażerskiej).

790 pojazdów aglomeracyjnych włączonych do systemu ITS

110 tablic informacji pasażerskiej (TIP) włączonych do końca sierpnia 2018 r.

W zakresie ITS:

- uruchomiono system informacji podróżnych w postaci znaków zmiennej treści (tablice VMS – Variable Message Signs), na których można wskazać informacje o czasach przejazdu, utrudnieniach w ruchu (np. wypadek czy bieg uliczny), informacje o temperaturze, stanie nawierzchni czy stanie powietrza. Te same tablice mogą wskazać informacje o wolnych miejscach parkingowych w pobliżu. Ponadto w skład systemu wchodzi również kamery wykrywające groźne zdarzenia,
- wyposażono każdy pojazd MPK w systemy pozycjonowania i radio krótkiego zasięgu wg specyfikacji VDV (Verband Deutscher Verkehrsunternehmen) dzięki czemu pasażerowie wiedzą kiedy przyjedzie tramwaj czy autobus (na tablicach informacji pasażerskiej), a sygnalizacja świetlna kiedy pojazd będzie przejeżdżał przez skrzyżowanie, aby mógł przejechać bez zatrzymania,
- zainstalowano naprowadzające tablice na parkingi buforowe z wyświetlaną ilością wolnych miejsc. Projekt sfinansowany z UE Infrastruktura i Środowisko. Na chwilę obecną takie elementy jak radio VDV, czy Tablice informacji pasażerskiej są wdrażane w innych częściach miasta (poza ITS) przy finansowaniu z budżetów ZDM i ZTM.

Miejsca parkingowe

Informacje o miejscach parkingowych (naprowadzanie na wolne miejsca parkingowe) – korzyści:

- mniej samochodów jeżdżących w poszukiwaniu miejsc parkingowych w centrum, co przekłada się na mniejsze zatory (korki),
- możliwość wcześniejszego zaplanowania podróży do centrum,
- udostępniane dane mogą być wykorzystywane przez programistów systemów nawigacyjnych.

Informacje dotyczące parkingów wraz z mapą [tutaj](#)

II_ Nasza Przestrzeń

Przejścia dla pieszych

Informacje o przejściach dla pieszych z wykorzystaniem oświetlenia led:

- na ul. Estkowskiego listwy są zintegrowane z sygnalizacją świetlną i pełnią rolę pomocniczą do sygnalizacji mającą za zadanie podnieść poziom bezpieczeństwa dzieci i osób z dysfunkcją wzroku,
- na ul. Główniej doświetlenie i aktywne oznakowanie są wzbudzane za pośrednictwem kamer termowizyjnych z wykrywaniem kierunku ruchu. Instalacja ma za zadanie poprawić bezpieczeństwo na przejściu. Plany na przyszłość to wybudowanie takiego przejścia na ul. Estkowskiego przy Katedrze, i kolejne na ul. Główniej przy Lidlu.

II_ Nasza Przestrzeń

Elektromobilność w Poznaniu

Miasto Poznań wspiera rozwój elektromobilności.

Stacje do ładowania pojazdów elektrycznych w Poznaniu

Trwają prace nad tworzeniem możliwości budowy stacji ładowania pojazdów elektrycznych na terenie Poznania.

W Ustawie z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych określono, że na terenie Poznania do dnia 31 grudnia 2020 r. powinno powstać 210 punktów ładowania zainstalowanych w ogólnodostępnych stacjach ładowania (tj. około 105 stacji po 2 punkty ładowania).

Ustawa nie wskazuje podmiotu odpowiedzialnego za budowę stacji ładowania – Miasto Poznań chcąc wspierać rozwój elektromobilności chciałoby stworzyć warunki dla rozwoju sieci ładowania pojazdów elektrycznych.

Jeżeli na koniec 2020 r. na terenie Poznania nie będzie zlokalizowanych 210 ogólnodostępnych stacji ładowania, budową przedmiotowych stacji i spełnieniem powyższych liczb zajmie się operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego tj. ENEA S.A.

Preferencje dla pojazdów współdzielonych ekologicznych

Miasto Poznań oferuje udogodnienia dla pojazdów współdzielonych (car-sharing).

Zgodnie z zapisami zmienionej dnia 11 lipca 2017 r. uchwały (nr XXXIV/269/IV/2003) w sprawie ustalenia w Poznaniu strefy płatnego parkowania, stawek opłat za parkowanie pojazdów samochodowych na drogach publicznych w strefie płatnego parkowania, wysokości opłat dodatkowych oraz sposobu ich pobierania, firmy car-sharing posiadające w swojej flocie samochody ekologiczne (hybrydowe i elektryczne) mogą parkować w SPP na preferencyjnych warunkach.

Dla współdzielonych aut ekologicznych zostały wyznaczone dedykowane miejsca na obszarze Poznania (**obecnie 108**).

Przewiduje się utworzenie kolejnych 109 miejsc dla pojazdów współdzielonych z późniejszym przeznaczeniem pod miejsca dla pojazdów ekologicznych ze stanowiskiem do ładowania.

0 zł/miesiąc – koszt postoju pojazdu ekologicznego elektrycznego w SPP (wymóg ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych).

60 zł/miesiąc – koszt postoju pojazdu ekologicznego hybrydowego w SPP (wymóg uchwały nr XXXIV/269/IV/2003).

II_ Nasza Przestrzeń

Autobusy elektryczne w Poznaniu

W 2019/ 2020 r. w Poznaniu powinno przybyć **21 autobusów elektrycznych** (5% udział w taborze MPK Poznań Sp. z o. o.)

II_ Nasza Przestrzeń

Przemieszczanie się rowerem w Poznaniu

Na koniec 2018 r. długość poznańskiej infrastruktury rowerowej wynosiła 242,5 km.

Poznański Rower Miejski

W 2018 r. oferta systemu „Poznański Rower Miejski” (PRM) obejmowała 113 stacji oraz 1 240 rowerów w tym:

- 4 stacje/40 rowerów sponsorskich,
- 76 rowerów wyposażonych w foteliki do przewożenia dzieci, w tym 4 sponsorskie,
- 20 rowerów dziecięcych,
- 100 rowerów wyposażonych w GPS.

W 2018 r. system został **rozbudowany o 22 nowe stacje i 233 rowery** w tym 23 rowery wyposażone w foteliki do przewożenia dzieci. System funkcjonuje sezonowo od 1 marca do 30 listopada.

Poznański Rower Miejski

arch. UMP

II_ Nasza Przestrzeń

W PRM na koniec sezonu 2018 zarejestrowanych było **139 659 użytkowników**, w 2018 r. do systemu przystąpiło 48 619 osób. Stopień nasycenia rowerowego wynosi prawie 433 osoby/rower.

Od początku funkcjonowania systemu, tj. od 15 kwietnia 2012 r., użytkownicy dokonali 3 379 207 wypożyczeń, natomiast **1 669 992 wypożyczenia w 2018 r.**

Średni czas wypożyczenia roweru w Poznaniu wynosił 16 minut i 14 sekund. Łącznie użytkownicy PRM w sezonie 2018 spędzili na rowerach ponad 445 tys. godzin.

Najpopularniejszą lokalizacją, zarówno w przypadku wypożyczeń, jak i zwrotów była stacja Półwiejska.

Najpopularniejsza trasa to Os. Sobieskiego – Uniwersytet im. A. Mickiewicza Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa.

Drogi rowerowe w największych miastach Polski

w km	2013	2014	2015	2016	2017	2017/2013 w %
Poznań	129,0	133,9	136,0	157,0	175,0	135,7
Kraków	145,0	154,0	166,0	185,3	220,5	152,1
Łódź	88,0	116,0	125,0	150,0	155,0	176,1
Warszawa	359,6	412,5	457,2	496,2	537,7	149,5
Wrocław	210,3	215,4	229,8	242,5	249,9	118,8

Źródło: GUS

II_ Nasza Przestrzeń

08_Bezpieczeństwo

Zarządzanie kryzysowe w Poznaniu

W 2018 r. w Centrum Zarządzania Kryzysowego korzystano z aplikacji „Ostrzegator”. Wysłano ponad 70 komunikatów. Średnio komunikat docierał do 4 tys. odbiorców.

Zarządzanie kryzysowe to działania Prezydenta Miasta Poznania będące elementem kierowania bezpieczeństwem w mieście. Polega na zapobieganiu sytuacjom kryzysowym, przygotowaniu do przejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych działań, reagowaniu w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych, usuwaniu ich skutków oraz odtwarzaniu zasobów i infrastruktury krytycznej.

Głównym miejscem pracy Prezydenta Miasta i Zespołu Zarządzania Kryzysowego, w przypadku powstania zagrożenia o znamionach sytuacji kryzysowej, jest Centrum Zarządzania Kryzysowego, zlokalizowane w budynku Urzędu Miasta Poznania przy ul. Libelta 16/20.

Centrum Zarządzania Kryzysowego w Poznaniu

Centrum Zarządzania Kryzysowego zapewnia Prezydentowi Miasta Poznania ciągłość procesu decyzyjnego w sytuacji kryzysowej, dostarcza niezbędnych danych, prowadzi analizy i symulacje w zakresie zarządzania reagowaniem na zaistniałą sytuację kryzysową.

Do zadań Centrum Zarządzania Kryzysowego (CZK) należy:

- zapewnienie całodobowo ciągłości przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego realizowane poprzez całodobowy dyżur telefoniczny,
- współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej – w szczególności z CZK powiatu poznańskiego, z wojewódzkim CZK oraz w zależności od potrzeb z innymi,
- nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności – podstawą do realizacji tego zadania jest zarządzenie nr 189/2016/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 19 lutego 2014 r. w sprawie funkcjonowania systemu wykrywania i alarmowania oraz wczesnego ostrzegania ludności miasta Poznania,
- współpraca z podmiotami realizującymi monitoring środowiska,
- współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne,
- dokumentowanie działań podejmowanych przez CZK,
- realizacja zadań stałego dyżuru na potrzeby podwyższania gotowości obronnej państwa
- całodobowe przyjmowanie zawiadomień i powiadamianie odpowiednich instytucji o zamiarze zorganizowania zgromadzeń w trybie uproszczonym.

II_ Nasza Przestrzeń

Zadania w zakresie zarządzania kryzysowego zrealizowane w 2018 r.

Do najważniejszych działań w zakresie zarządzania kryzysowego zrealizowanych w 2018 r. należały:

- koordynacja zabezpieczenia logistycznego działań ratowniczo-poszukiwawczych i ewakuacji ludności podczas usuwania skutków katastrofy budowlanej budynku wielorodzinnego zlokalizowanego w Poznaniu przy ul. 28 Czerwca 1956 r. nr 323,
- koordynacja ewakuacji ludności i zapewnienia miejsca czasowego pobytu mieszkańcom poszkodowanym w wyniku pożaru budynku zlokalizowanego w Poznaniu przy ul. Kosińskiego i na Starym Rynku,
- koordynacja ewakuacji i transportu do Szpitalnych Oddziałów Ratunkowych poszkodowanych w wyniku wypadku tramwajowego w Poznaniu na ul. Grunwaldzkiej,
- zastosowanie 4 odłowni żywiołowych w celu likwidacji zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi ze strony dzikich zwierząt. W odłowni schwymano i wywieziono poza Poznań 53 dzikie zwierzęta (31 dzików, 14 lisów, 8 kun),
- przyjęcie i przekazanie odpowiednim instytucjom 195 zawiadomień o zamiarze zorganizowania zgromadzeń w trybie uproszczonym,
- wprowadzenie zmian i aktualizacja Planu Zarządzania Kryzysowego dla Miasta Poznania.

W wyniku podjętych działań w 2018 r. przeprowadzono:

- koordynację ewakuacji ludności (19 ewakuacji),
- zapewniono miejsca czasowego pobytu mieszkańcom poszkodowanym w wyniku pożarów i innych miejscowych zagrożeń (65 osób),
- koordynację ewakuacji, transportu i zapewnienie miejsca (w autobusie MPK) oczekiwania na zakończenie działań ratowniczych (798 osób),
- zapewniono doraźne wyżywienie (150 pakietów dla osób ewakuowanych) i wodę pitną osobom ewakuowanym.

Centrum Zarządzania Kryzysowego Miasta Poznania korzysta z **aplikacji SerwerSMS.pl** i wysyła wiadomości zgodnie z procedurą zawartą w Planie Zarządzania Kryzysowego dla Miasta Poznania.

Wysyłki realizowane są do 42 grup otwartych, do których samodzielnie logują się mieszkańcy Poznania wyrażający zgodę na otrzymywanie smsów ostrzegawczych i informacyjnych z CZK.

W 2018 r. wykonano do tych grup 22 wysyłki z 13 informacjami o zmianie funkcjonowania miasta związanych z awariami lub imprezami masowymi oraz 9 ostrzeżeniami o zagrożeniu wynikających ze zjawisk meteorologicznych. Obecnie w systemie zalogowanych jest 15 280 abonentów.

Dodatkowo w 2018 r. korzystano z aplikacji „**Ostrzegator**”. Wysłano ponad 70 komunikatów. Średnio komunikat docierał do 4 tys. odbiorców.

II_ Nasza Przestrzeń

Monitoring wizyjny

Monitoring wizyjny stanowi narzędzie zwiększające szansę na wykrycie przestępstw i wykroczeń już w momencie ich popełniania. W ten sposób system przeciwdziała aktom wandalizmu w miejscach obserwowanych przez kamery oraz działa prewencyjnie.

Obraz z większości kamer był oglądany całodobowo przez pracowników cywilnych Straży Miejskiej Miasta Poznania w 5 centrach oglądu utworzonych na terenie komisariatów policji.

Aktualnie ze względu na remont budynku centrum oglądu z Komisariatu Policji Poznań-Stare Miasto zostało przeniesione do Komisariatu Policji Poznań-Grunwald.

Pozostałe kamery Systemu Monitoringu Wizyjnego Miasta Poznania w szczególności zainstalowane wzdłuż trasy tramwajowej Franowo i pętli Górczyn nadzorowane są między innymi przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Poznaniu Sp. z o.o. i Zarząd Dróg Miejskich w Poznaniu.

Obraz z kamer monitoringu wizyjnego jest archiwizowany na dedykowanych macierzach dyskowych przez okres ok. 30 dni, w celach dowodowych na potrzeby prowadzonych przez służby postępowań karnych.

W 2018 r. w ramach zadania projektowego **„Infrastruktura Technicznych Systemów Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego oraz Monitoringu Wizyjnego Miasta Poznania”** zainstalowano i uruchomiono 32 nowe punkty kamerowe. Łączny koszt ich budowy wyniósł 1,3 mln zł.

W 2018 r. w ramach tego zadania projektowego wykonano rozbudowę monitoringu wizyjnego miasta Poznania w następujących rejonach:

- przebudowę, modernizację i rozbudowę monitoringu na ul. Półwiejskiej i ulic przyległych w rejonie Starego Miasta. W ramach przedmiotowych prac wymieniono 7 kamer obrotowych zainstalowanych wzdłuż ul. Półwiejskiej, 3 kamery zamontowano w nowych lokalizacjach, a 3 zastąpiono kamerami stałopozycyjnymi. Ponadto wzdłuż ul. Półwiejskiej dodatkowo zainstalowano 7 kamer stałopozycyjnych i 3 kamery panoramiczne; dodatkowo monitoringiem wizyjnym zostały objęte również podcienie przy nieruchomości Stary Rynek 52a/b,
- budowę infrastruktury teletechnicznej w ul. Rybaki wraz z nawiązaniem do miejskiej kanalizacji kablowej oraz posadowienie 3 słupów do kamer, na potrzeby przyszłej rozbudowy Systemu Monitoringu Wizyjnego Miasta Poznania,
- III etap rozbudowy Systemu Monitoringu Wizyjnego Miasta Poznania w obszarze Rataj. W ramach przedmiotowej inwestycji wybudowano niezbędną infrastrukturę teletechniczną oraz zainstalowano i uruchomiono 21 nowych kamer: 13 szybkoobrotowych, 2 stałopozycyjne i 6 panoramicznych w 12 nowych lokalizacjach (7 na Górnym Tarasie Rataj i 5 na Dolnym Tarasie Rataj).

II_ Nasza Przestrzeń

Ponadto w oparciu o środki finansowe przeniesione do budżetu 2019 zawarto umowy na:

- budowę infrastruktury teletechnicznej od ul. Nadolnik do budynku administracji Cmentarza Komunalnego Miłostowo wraz z przygotowaniem infrastruktury do rozbudowy Systemu Monitoringu Wizyjnego Miasta Poznania w obszarze miasta Poznania,
- budowę infrastruktury teletechnicznej na potrzeby rozbudowy Systemu Monitoringu Wizyjnego Miasta Poznania w obszarze Parku Czarneckiego. W ramach przedmiotowych prac Wykonawca m.in. zaprojektuje, uzgodni i wybuduje niezbędną infrastrukturę teletechniczną do przyszłej instalacji 6 punktów kamerowych w obszarze Parku Czarneckiego,
- modernizację Systemu Monitoringu Wizyjnego Miasta Poznania wzdłuż ul. Głogowskiej oraz w obszarze Grunwaldu. W ramach przedmiotowego przedsięwzięcia zostaną wymienione 3 punkty kamerowe w ul. Głogowskiej, w szczególności przy Dworcu Zachodnim oraz na skrzyżowaniach z ulicami Berwińskiego i Krauthofera.

Ponadto w ramach pozostałych projektów realizowanych przez Miasto Poznań System Monitoringu Wizyjnego Miasta Poznania rozbudowano o 6 nowych punktów kamerowych.

Na koniec grudnia 2018 r. w Systemie Monitoringu Wizyjnego Miasta Poznania funkcjonowało 686 kamer.

II_ Nasza Przestrzeń

Programy w zakresie zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców Poznania

Głównymi celami Miejskiego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego są ograniczenie stopnia przestępczości, zmniejszenie poczucia zagrożenia, poprawa ochrony bezpieczeństwa mieszkańców.

Miejski Program Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego

Działania w celu polepszenia stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w Poznaniu obejmuje Miejski Program Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego uchwalony w dniu 3 lutego 2004 r. przez Radę Miasta Poznania.

Głównymi celami programu są:

- ograniczenie stopnia przestępczości,
- zmniejszenie poczucia zagrożenia,
- poprawa ochrony bezpieczeństwa mieszkańców.

W ramach Programu podejmowana jest realizacja kierunkowych programów cząstkowych. Istotną rolę spełniają także programy zwiększające poczucie bezpieczeństwa społeczności lokalnych i grup mieszkańców.

Realizacja programów i przedsięwzięć kierunkowych w zakresie zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców

Poszczególne programy i przedsięwzięcia to działania opierające się na współpracy z samorządami pomocniczymi oraz aktywizowaniu społeczności lokalnych w działaniach zwiększających bezpieczeństwo mieszkańców.

Budowanie i zwiększanie bezpieczeństwa mieszkańców Poznania w 2018 r. odbywało się m.in. poprzez realizację następujących programów:

Seniorzy – bezpieczeństwo osobiste

Program zakłada informowanie seniorów w zakresie bezpieczeństwa, wymianę doświadczeń, propagowanie bezpieczeństwa w życiu codziennym. Był realizowany we współpracy z osiedlami. W ramach projektu organizowane były spotkania w klubach osiedlowych, klubach seniora, dziennych domach opieki, na których omawiano zagrożenia, na jakie mogą być

II_ Nasza Przestrzeń

narażeni seniorzy w życiu codziennym (kradzieże, oszustwa), wskazywany był sposób postępowania w sytuacjach zagrożenia oraz jak unikać tych zagrożeń. Odbęło się 26 spotkań.

Bezpieczna dzielnica – bezpieczny mieszkaniec

Zorganizowano 60 spotkań na terenie komisariatów policji. Tematyką spotkań było bezpieczeństwo i porządek publiczny, nakreślenie problemów i obaw społeczności lokalnych oraz analiza możliwych do podjęcia działań oraz realizacja problemów nakreślanych przez rady osiedli do wykonania.

Kibicuj bezpiecznie

Celem projektu Kibicuj bezpiecznie jest zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym młodzieży, w szczególności promowanie prawidłowych postaw społecznych młodzieży eliminujących zachowania agresywne i propagowanie zasady fair-play, a tym samym uczenie kulturalnego uczestnictwa w sportowych imprezach masowych. Projektem objętych było 5 szkół – 19 klas (11 klas ze szkół podstawowych oraz 8 klas ze szkół średnich) – łącznie 480 uczniów. W 2018 r. program Kibicuj bezpiecznie uzyskał dofinansowanie z Rządowego Programu Razem Bezpieczniej na lata 2018 – 2020.

Szkoła wolna od narkotyków i przemocy

Program realizowany był w ramach Miejskiego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego, a finansowany z Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Program zakłada wprowadzenie i realizację jednolitych form współdziałania szkoły, rodziców i uczniów oraz policji i straży miejskiej zmierzających do przeciwdziałania uzależnieniom, a w szczególności przeciwdziałaniu zjawiskom związanych z narkotykami i przemocą wśród nieletnich. Prowadzone działania informacyjne oraz promocja zdrowego trybu życia mają przede wszystkim proponować młodzieży objętej programem alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, informować o odpowiedzialności prawnej dot. szeroko pojętej demoralizacji.

Zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych

Prowadzone działania profilaktyczne i edukacyjne polegały w szczególności na:

- objęciu nadzorem, we współpracy z Policją, Strażą Miejską Miasta Poznania miejsc niebezpiecznych, w tym miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do pływania, kąpienia i uprawiania sportów wodnych,
- uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszarów wodnych, w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży pod tytułem Bezpieczny Poznań z RWR 2018 – profilaktyka,
- zapewnieniu na obszarach wodnych miasta Poznania warunków do organizowania pomocy osobom, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia w sezonie kąpielowym 2018 – tytuł programu Bezpieczny Poznań z RWR 2018 – zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych. Razem w 2018 r. na realizację zadania przeznaczono kwotę 40 tys. zł.

II_ Nasza Przestrzeń

Wiem jak ratować życie

Program prowadzony był w szkołach, zakłada poszerzenie edukacji i kształcenia dzieci i młodzieży o wiedzę oraz umiejętności praktyczne z zakresu udzielania pierwszej pomocy, a w szczególności podjęcie resuscytacji krążeniowo oddechowej. Dzieci i młodzież zdobyły wiedzę związaną z podstawami prawnymi udzielania pierwszej pomocy, rozpoznawaniem objawów zagrożenia zdrowia i życia. W ramach ćwiczeń prowadzonych w części praktycznej odbiorców szkolono indywidualnie oraz grupowo w zakresie czynności resuscytacyjnych osoby dorosłej i dziecka, postępowania z użyciem AED, ułożenia w pozycję bezpieczną, a także opatrywania ran. Do nauki wykorzystywane były fantomy ratownicze.

Czujka w każdym domu

Czujka w każdym domu to program, który ma na celu uświadomienie mieszkańcom miasta, jak ważne jest przestrzeganie zasad bezpieczeństwa.

Domowa czujka dymu ostrzega mieszkańców o grożącym niebezpieczeństwie pożarowym i pozwala na szybką ewakuację z zagrożonego mieszkania oraz na wcześniejsze poinformowanie straży pożarnej o powstałym pożarze.

Program zakłada promowanie bezpieczeństwa przeciwpożarowego poprzez prowadzenie kampanii uświadamiającej celowość montowania czujek dymu, czadu, jak czujek gazu i LPG ratujących zdrowie i życie.

II_ Nasza Przestrzeń

Bezpieczeństwo mieszkańców w Poznaniu

W Poznaniu w 2018 r. wykrywalność ogólna przestępstw wyniosła 58,3%.

Interwencje i działania Policji

W 2018 r. w porównaniu do poprzedniego 2017 r. na terenie komisariatów Policji miasta Poznania zanotowano spadek o 782 postępowania wszczęte tj. o 5,8% mniej.

W 2018 r. funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Poznaniu podjęli łącznie **137,9 tys. interwencji**, jest to o 2,4 tys. mniej niż w 2017 r.

W wyniku działań Policji wszczęto 12,6 tys. postępowań. W Poznaniu spadki odnotowano we wszystkich kategoriach przestępstw uznanych za najbardziej uciążliwe dla mieszkańców:

- kradzież cudzej rzeczy – spadek o 503, w tym kradzież samochodu – spadek o 100,
- kradzież z włamaniem – spadek o 221,
- kradzież rozbójnicza, rozbój, wymuszenie rozbójnicze – spadek o 6,
- bójka, pobicie – spadek o 16,
- uszkodzenie mienia – spadek o 120,
- uszczerbek na zdrowiu – spadek o 69.

Z danych przedstawionych przez Komendę Miejską Policji w Poznaniu wynika, iż w **2018 r. wykrywalność ogólna przestępstw wyniosła 58,3% i była większa o 3,9% w porównaniu do 2017 r.**

W 2018 r. kontynuowano programy i projekty na rzecz bezpieczeństwa publicznego. Rozszerzono współdziałanie Policji ze społecznościami lokalnymi w ramach **Dzielnicowych Zespołów Koordynacyjnych- Społecznych Rad Bezpieczeństwa** działających przy Komisariatach Miasta Poznania przy wiodącej roli Komendanta Komisariatu Policji. Spotkania odbywają się cyklicznie, w skład rad wchodzi przedstawiciele różnych instytucji, służb w zależności od potrzeb oraz lokalnie występujących zagrożeń

W 2018 r. Policja uczestniczyła w realizacji następujących programów:

- **„Bezpieczna dzielnica – bezpieczny mieszkaniec”** – w ramach programu odbyło się 60 spotkań na terenie komisariatów policji. Tematyką spotkań było nawiązanie współpracy w zakresie analizy bezpieczeństwa i porządku publicznego, nakreślenie problemów i obaw społeczności lokalnych oraz analiza możliwych do podjęcia działań oraz realizacja problemów nakreślanych przez Osiedla do wykonania,
- **„Seniorzy – bezpieczeństwo osobiste”** – program ten realizowany jest we współpracy z Osiedlami. W ramach projektu organizowane są spotkania w klubach osiedlowych, klubach seniora, dziennych domach opieki, na których omawiane są zagrożenia, na jakie mogą być narażeni seniorzy w życiu codziennym (kradzieże, oszustwa), wskazywany jest sposób postępowania w sytuacjach zagrożenia oraz jak unikać tych

II_ Nasza Przestrzeń

zagrożeń. Zrealizowano 26 spotkań. Dodatkowo prowadzone były działania w ramach projektu „**Wnuczek radzi i ostrzega**”,

- **„Poznański rower – bezpieczny rower”** – program w Komendzie Miejskiej Policji w Poznaniu jest realizowany od 2014 r. Jego głównym celem jest ograniczenie kradzieży rowerów na terenie miasta Poznania, wdrożenie efektywnego systemu znakowania rowerów i podniesienie poziomu poczucia bezpieczeństwa mieszkańców miasta. Ponadto program ma na celu promowanie bezpiecznej jazdy rowerem i prawidłowego jego wyposażenia,
- **Patrole alkoholowe** – Patrole ukierunkowane są na podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Policjanci z KMP Poznań wykonali 1 428 patroli (2 856 policjantów – 22 848 godziny służby). Wydatkowano na ten cel 1 mln zł.

W 2018 r. Policja uczestniczyła w realizacji następujących przedsięwzięć profilaktycznych:

- **„Szkoła wolna od narkotyków i przemocy”** – program realizowany jest w ramach Miejskiego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego, a finansowany z Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Program zakłada wprowadzenie i realizację jednolitych form współdziałania szkoły, rodziców i uczniów oraz policji i straży miejskiej zmierzających do przeciwdziałania uzależnieniom, a w szczególności przeciwdziałaniu zjawiskom związanych z narkotykami i przemocą wśród nieletnich. Prowadzone działania informacyjne oraz promocja zdrowego trybu życia mają przede wszystkim wskazać młodzieży objętej programem możliwości alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu, informować o odpowiedzialności prawnej dotyczącej szeroko pojętej demoralizacji,
- **Zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych** – prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarach wodnych, polegających w szczególności na:
 - o objęciu nadzorem, we współpracy z Policją, Strażą Miejską Miasta Poznania miejsc niebezpiecznych, w tym miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do pływania, kąpania i uprawiania sportów wodnych,
 - o uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszarów wodnych, w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży pod tytułem Bezpieczny Poznań z RWR 2018 – profilaktyka,
 - o zapewnieniu na obszarach wodnych miasta Poznania warunków do organizowania pomocy osobom, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia w sezonie kąpielowym 2018.

Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa

Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa to internetowe narzędzie komunikacyjne pomiędzy Policją a społeczeństwem służące poprawie bezpieczeństwa bezpośrednio w miejscu zamieszkania.

Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa na terenie Komendy Miejskiej Policji w Poznaniu funkcjonuje od września 2016 r.

II_ Nasza Przestrzeń

W 2018 r. na Mapie obejmującej teren podległy Komendzie Miejskiej Policji w Poznaniu naniesiono 27 180 zagrożeń, z czego na terenie miasta Poznania 15 198 zagrożeń.

Najczęściej nanoszonymi kategoriami zagrożeń były:

- przekraczanie dozwolonej prędkości – 8 897,
- nieprawidłowe parkowanie – 6 027,
- spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych – 4 977.

Wszystkie zagrożenia podlegały weryfikacji. W 2018 r. potwierdzono 4 635 zagrożeń, w tym wyeliminowano 1 035 zgłoszonych zagrożeń. Pozostałe zgłoszone zagrożenia były żartem lub naniesiono je przez pomyłkę albo nie zostały potwierdzone.

Aplikacja Moja Komenda

W 2018 r. mieszkańcy mogli korzystać z uruchomionej 15 września 2016 r. w Komendzie Miejskiej Policji w Poznaniu **aplikacji mobilnej „Moja Komenda”**. Jej celem jest usprawnienie komunikacji pomiędzy mieszkańcami i funkcjonariuszami Policji, a w szczególności dzielnicowymi.

Aplikacja „Moja Komenda” umożliwia wyszukanie każdego dzielnicowego w Polsce poprzez wpisanie w wyszukiwarkę swojego adresu zamieszkania lub po imieniu i nazwisku dzielnicowego. Wyszukując swojego dzielnicowego otrzymuje się od razu informację o numerze telefonu stacjonarnym, numerze telefonu komórkowego lub adresu mailowego konkretnego dzielnicowego, bez konieczności połączenia się z siecią Internet.

Ponadto aplikacja „Moja Komenda” pozwala na wyszukiwanie wszystkich jednostek Policji w Polsce, wytyczanie trasy do wybranej jednostki Policji oraz umożliwia bezpośrednią nawigację w przypadku posiadania dostępu do sieci Internet, widok street view w miejscu lokalizacji komend i komisariatu policji oraz na bezpośrednie połączenie z wybraną jednostką lub wybranym dzielnicowym jednym kliknięciem w zieloną słuchawkę.

II_ Nasza Przestrzeń

Porządek publiczny – działania służb porządkowych w Poznaniu

Ważnym partnerem Policji w zapewnianiu bezpieczeństwa i porządku publicznego w Poznaniu jest Straż Miejska Miasta Poznania.

Do zadań straży miejskiej należy w szczególności:

- ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych,
- czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego – w zakresie określonym w przepisach ruchu drogowym,
- współdziałanie z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli,
- pomocy w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń,
- zabezpieczenie miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia albo miejsc zagrożonych takim zdarzeniem przed dostępem osób postronnych lub zniszczeniem śladów i dowodów, do momentu przybycia właściwych służb, a także ustalenie, w miarę możliwości, świadków zdarzenia,
- ochrona obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej,
- współdziałanie z organizatorami i innymi służbami w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych,
- doprowadzanie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania, jeżeli osoby te zachowaniem swoim dają powód do zgorszenia w miejscu publicznym, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu i zdrowiu innych osób,
- informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń, a także inicjowanie i uczestnictwo w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi,
- konwojowanie dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych dla potrzeb Miasta.

Zadania powierzone Straży Miejskiej wykonywało **ponad 300 strażników**.

Na koniec 2018 r. w Straży Miejskiej Miasta Poznania zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Poznania nr 783/2018/P od dnia 7 listopada 2018 r. wyznaczono 335 etatów. Liczba pracowników pozostających w stosunku pracy w 2018 r. wyniosła średnio 316, lecz z uwagi na fluktuację oraz absencję chorobową i opiekę rodzicielską liczba etatów osób wykonujących pracę i pobierających z tego tytułu wynagrodzenie wyniosła 308,19 etatów.

II_ Nasza Przestrzeń

Efekty działań i interwencji Straży Miejskiej Miasta Poznania

W 2018 r. strażnicy miejscy:

- przyjęli 66,3 tys. zgłoszeń,
- wylegitymowali 60,1 tys. osób w związku z popełnieniem wykroczeń lub mogących doprowadzić do ustalenia sprawcy popełnionego wykroczenia,
- ukarali mandatami karnymi 43,2 tys. na kwotę 41,2 mln zł,
- ujęli 20 sprawców czynów noszących znamiona przestępstwa. Ujęte osoby to sprawcy naruszenia nietykalności cielesnej funkcjonariuszy publicznych, kradzieży, dewastacji, pobić, prowadzący pojazd mechaniczny pomimo cofnięcia uprawnień oraz poszukiwani listami gończymi,
- przekazali Policji 1 274 zgłoszenia lub informacje w sprawach właściwych dla jej kompetencji bądź takich, których nie mogli załatwić we własnym zakresie z powodu braku uprawnień,
- zabezpieczyli 99 miejsc zdarzeń do czasu przybycia Policji, Państwowej Straży Pożarnej bądź innych specjalistycznych służb powołanych do usunięcia istniejącego zagrożenia,
- udzielili 80 asyst pracownikom administracji państwowej i samorządowej, a także właścicielom i administratorom nieruchomości,
- przewieźli do Ośrodka dla Osób Nietrzeźwych, placówki medycznej lub miejsca zamieszkania 1 514 osób, które znajdowały się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu, albo zagrażających życiu i zdrowiu innych osób,
- wydali 8 469 zaleceń odpowiedzialnym podmiotom w zakresie zaniedbań wymagających podjęcia przez nich właściwych działań (dotyczących m.in. czystości i porządku, bezpieczeństwa architektonicznego i komunikacyjnego oraz zniszczeń i awarii urządzeń infrastruktury miejskiej).

W 2018 r. wdrożono do użytkowania pojazd służbowy z mobilnym systemem kontrolno-pomiarowym:

- przenośny miernik pyłu zawieszonego,
- przenośny detektor gazów,
- pojemniki do pobierania próbek spalanych odpadów,
- mobilny sprzęt komputerowy.

Wykonane działania i interwencje Straży Miejskiej Miasta Poznania w wybranych dziedzinach

Bezpieczeństwo i porządek w mieście

Do najczęściej zgłaszanych Straży Miejskiej lokalnych problemów należały:

- spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych i związane z tym zakłócanie porządku i spokoju publicznego,

II_ Nasza Przestrzeń

- zaniedbania porządkowe poprzez notoryczne zaśmiecanie lub gromadzenie odpadów, co w konsekwencji prowadziło do tworzenia nielegalnych wysypisk,
- miejsca nieprawidłowego parkowania pojazdami, szczególnie na drogach o mniejszym natężeniu ruchu oraz osiedlowych.

Działania podejmowane przez strażników koncentrowały się na likwidacji istniejących nieprawidłowości lub ich minimalizacji poprzez objęcie stałym nadzorem wskazanych miejsc, co sprawiło, że większość spraw została zakończona w sposób pozytywny i satysfakcjonujący zainteresowaną społeczność lokalną.

Rejony wzmożonego nadzoru

Występowanie zdarzeń w sposób powtarzalny, zagrażający bezpieczeństwu mieszkańców lub zakłócający porządek publiczny, a niemieszczących się w zakresie programu „Bezpieczna dzielnica – bezpieczny mieszkaniec” prowadził do objęcia takich miejsc wzmożonym nadzorem.

Czas trwania nadzoru zależał od wyników prowadzonych czynności przez strażników miejskich.

Do najistotniejszych, podjętych w miejscach szczególnie wpływających na wizerunek miasta, zaliczyć trzeba działania:

- w rejonie Starego Rynku i na ulicach do niego przyległych w zakresie niestosowania się przez kierujących do znaków zakazu, wobec osób zakłócających spokój i porządek publiczny, a także spożywających alkohol w miejscach zabronionych,
- na ul. Dworcowej wobec kierujących nielegalnie parkujących na miejscach zastrzeżonych oraz na parkingu „kiss & ride”,
- w rejonie parku Cytadela wobec kierujących niszczących tereny zieleni,
- na giełdzie „Sielanka” i w jej okolicach w celu wyeliminowania nielegalnego handlu oraz parkowania na terenach zieleni,
- w parku Kasprowicza pod kątem przestrzegania regulaminu, a w szczególności wjazd i parkowanie pojazdami na alejkach parkowych oraz działania podczas imprez odbywających się w hali widowiskowo-sportowej „Arena”,
- na Rynku Jeżyckim wobec osób bezdomnych oraz spożywających alkohol, zakłócających spokój i zagrażających bezpieczeństwu mieszkańców
- w rejonie pętli Górczyn oraz parku Górczyńskiego pod kątem dewastacji mienia, zaśmiecania oraz osób spożywających alkohol.

Zwiększonym nadzorem objęte były również rejony miejskich kąpielisk oraz terenów rekreacyjnych, a także tereny nadwarciańskie wraz z przylegającą do nich Wartostradą, gdzie kontrolowane są przede wszystkim miejsca poza wyznaczonymi strefami dozwolonego spożywania alkoholu.

Stałym nadzorem objęte są także niektóre obiekty i urządzenia infrastruktury miasta, ważne dla jego poprawnego funkcjonowania.

II_ Nasza Przestrzeń

Porządek w ruchu drogowym

Prowadzone były działania prewencyjne na rzecz porządku w ruchu drogowym. Przyjęte na stanowisku **Dyżurnego Straży Miejskiej Miasta** zgłoszenia dotyczące wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w transporcie (36,4 tys.) kierunkowały większość podejmowanych przez strażników czynności w tym zakresie.

Interwencje dotyczące **nieprawidłowego parkowania** stanowią ponad połowę wszystkich przyjmowanych zgłoszeń.

Rejony miasta, w których występuje największe nasilenie wykroczeń, to **ściśle centrum Starego Miasta oraz stara zabudowa Jeźyc, Wildy i Grunwaldu**.

W większości wymienione obszary objęte są Strefą Płatnego Parkowania. Podjęte działania dotyczące wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w transporcie zakończone zostały nałożeniem **34,2 tys. grzywnien w drodze mandatów karnych, skierowaniem 5 470 wniosków do sądu oraz zastosowaniem 9 763 pouczeń**.

Na podstawie art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym strażnicy wystawili 866 dyspozycji usunięcia pojazdów pozostawionych w miejscach, gdzie jest to zabronione i utrudnia ruch lub w inny sposób zagraża bezpieczeństwu.

Ponadto w toku codziennych służb i przyjętych zgłoszeń strażnicy miejscy skierowali do zarządców dróg 2,7 tys. uwag i wniosków dotyczących awarii i uszkodzeń urządzeń drogowych, czytelności oznakowania lub innych czynników mających znaczący wpływ na płynność ruchu drogowego oraz bezpieczeństwo jego uczestników

Czystość i ochrona środowiska

Podejmowane czynności kontrolne i prewencyjne na rzecz czystości miasta, stanu sanitarno-porządkowego oraz ochrony środowiska realizowano poprzez ścisłą współpracę strażników rejonowych i Eko-patrolu, a działalność informacyjną prowadzono poprzez Zespół Profilaktyki.

Przy realizacji interwencji korzystano ze wsparcia właściwych instytucji bądź organizacji, przede wszystkim współpracując z Wydziałem Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Poznania, Wydziałem Gospodarki Nieruchomościami UMP, Wydziałem Gospodarki Komunalnej UMP, Wydziałem Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa UMP, Państwową Strażą Pożarną, Zarządem Zieleni Miejskiej, Zakładem Lasów Poznańskich i Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną.

Większość interwencji z zakresu ochrony środowiska podejmowana była przez Eko-patrol wchodzący w skład Referatu Interwencyjnego.

W ramach realizowanych codziennych zadań i interwencji strażnicy osiągnęli m.in efekty:

- podjęli 3 276 kontroli lub interwencji w zakresie kontroli spalania w domowych instalacjach grzewczych bądź palenia ognisk, z czego 364 zakończyło się zastosowaniem środków prawnych,

II_ Nasza Przestrzeń

- ujawnili i spowodowali usunięcie 762 nielegalnych wysypisk odpadów, doprowadzając do likwidacji 44 przez sprawców, a w sprawie pozostałych wnioskowali o usunięcie do Wydziału Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Poznania lub innych podmiotów,
- przeprowadzili 2 467 kontroli 144 placów budów i terenów do nich przylegających pod kątem czystości ulic oraz stosowania zabezpieczeń przeciwko roznoszeniu nieczystości i odpadów z terenów inwestycji,
- doprowadzili do usunięcia 1 214 pojazdów, których stan wizualny i techniczny wskazywał na to, że nie są używane,
- podjęli 1 763 działań wobec niszczących roślinność, zakończonych 1 552 postępowaniami mandatowymi, skierowaniem 42 wniosków o ukaranie do sądu oraz zastosowaniem 169 pouczeń.

II_ Nasza Przestrzeń

Ochrona przeciwpożarowa w Poznaniu

W 2018 r. na terenie miasta Poznania straż pożarna interweniowała 5 216 razy.

Integralną częścią organizacji bezpieczeństwa wewnętrznego państwa i jednostek lokalnych jest Krajowy System Ratownictwa Gaśniczego.

Tworzą go głównie jednostki Państwowej Straży Pożarnej i Ochotniczej Straży Pożarnej, a także inne podmioty ratownicze, z którymi zawarto stosowne porozumienia np.: Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe.

System opiera się na Państwowej Straży Pożarnej, wiodącej i utrzymywanej z budżetu państwa służbie ratowniczej, jak również Ochotniczych Strażach Pożarnych, utrzymywanych z budżetów samorządowych i dotacji z budżetu państwa.

Podstawowym celem jest ochrona życia, zdrowia, mienia lub środowiska poprzez: walkę z pożarami i innymi klęskami żywiołowymi, ratownictwo techniczne, chemiczne, ekologiczne i medyczne.

Interwencje straży pożarnej

W 2018 r. na terenie miasta Poznania straż pożarna interweniowała 5 216 razy. W granicach administracyjnych Poznania odnotowano:

- 1 507 pożarów,
- 2 737 miejscowych zagrożeń,
- 972 fałszywe alarmy.

W skali roku liczba pożarów znacznie wzrosła (o 29%). Prawie wszystkie pożary (98,9%) zakwalifikowane były przez strażaków jako pożary małe.

Podczas pożarów i miejscowych zagrożeń w Poznaniu zostało poszkodowanych 690 osób, a 89 osób poniosło śmierć (w tym w wyniku pożarów – odpowiednio 41 i 5).

Najwięcej interwencji było w obiektach mieszkalnych oraz do zdarzeń, w których uczestniczyły środki transportu.

Najczęstszą przyczyną pożarów była nieostrożność osób dorosłych przy posługiwaniu się ogniem otwartym, wady urządzeń i instalacji elektrycznych oraz wady środków transportu.

Ochotnicze Straże Pożarne w Poznaniu:

- **Ochotnicza Straż Pożarna Poznań-Krzesiny (gaszenie pożarów, ratownictwo techniczne),**
- **Ochotnicza Straż Pożarna Poznań-Głuszyna (gaszenie pożarów, ratownictwo techniczne),**

II_ Nasza Przestrzeń

- Ochotnicza Straż Pożarna os. Kwiatowe w Poznaniu (gaszenie pożarów, usuwanie owadów błonkoskrzydłych),
- Ochotnicza Straż Pożarna Grupa Ratownictwa Specjalistycznego w Poznaniu (działania poszukiwawcze w otwartym terenie i na miejscu katastrof budowlanych, psy ratownicze),
- Ochotnicza Straż Pożarna „MISTRAL” (ratownictwo wodne).

Zegar zdarzeń 2018 r.

Zdarzenia	Liczba interwencji	Wyjazdy do akcji co:
Pożary	1 507	5 h 5 min.
Miejscowe zagrożenia	2 737	3 h 12 min.
Alarmy fałszywe	972	8 h 54 min.
RAZEM	5 216	1 h 42 min.

źródło: Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu

Profilaktyka przeciwpożarowa

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu czynnie uczestniczyła w kampanii, przekazując dzieciom, młodzieży i dorosłym informacje m.in. z zakresu ochrony przeciwpożarowej, w tym bezpiecznych zasad ewakuacji oraz bezpiecznego wypoczynku nad wodą i udzielania pierwszej pomocy.

Poznańska komenda kontynuowała akcję „**Otwarte strażnice**” w ramach której strażacy zapraszali do zwiedzania poznańskich jednostek ratowniczo-gaśniczych. W trakcie spotkań, obok pokazów sprzętu pożarniczego, poruszane były m.in. zagadnienia postępowania podczas pożaru i innych miejscowych zagrożeń, alarmowania Służb Ratowniczych o zaistniałych zdarzeniach oraz udzielania pierwszej pomocy.

Celem działalności profilaktycznej jest ciągłe eliminowanie lub ograniczenie zachowań i decyzji mogących przyczynić się do zaistnienia zdarzeń potencjalnie niebezpiecznych, powodujących utratę życia lub zdrowia ludzi oraz niosących zagrożenie dla środowiska.